

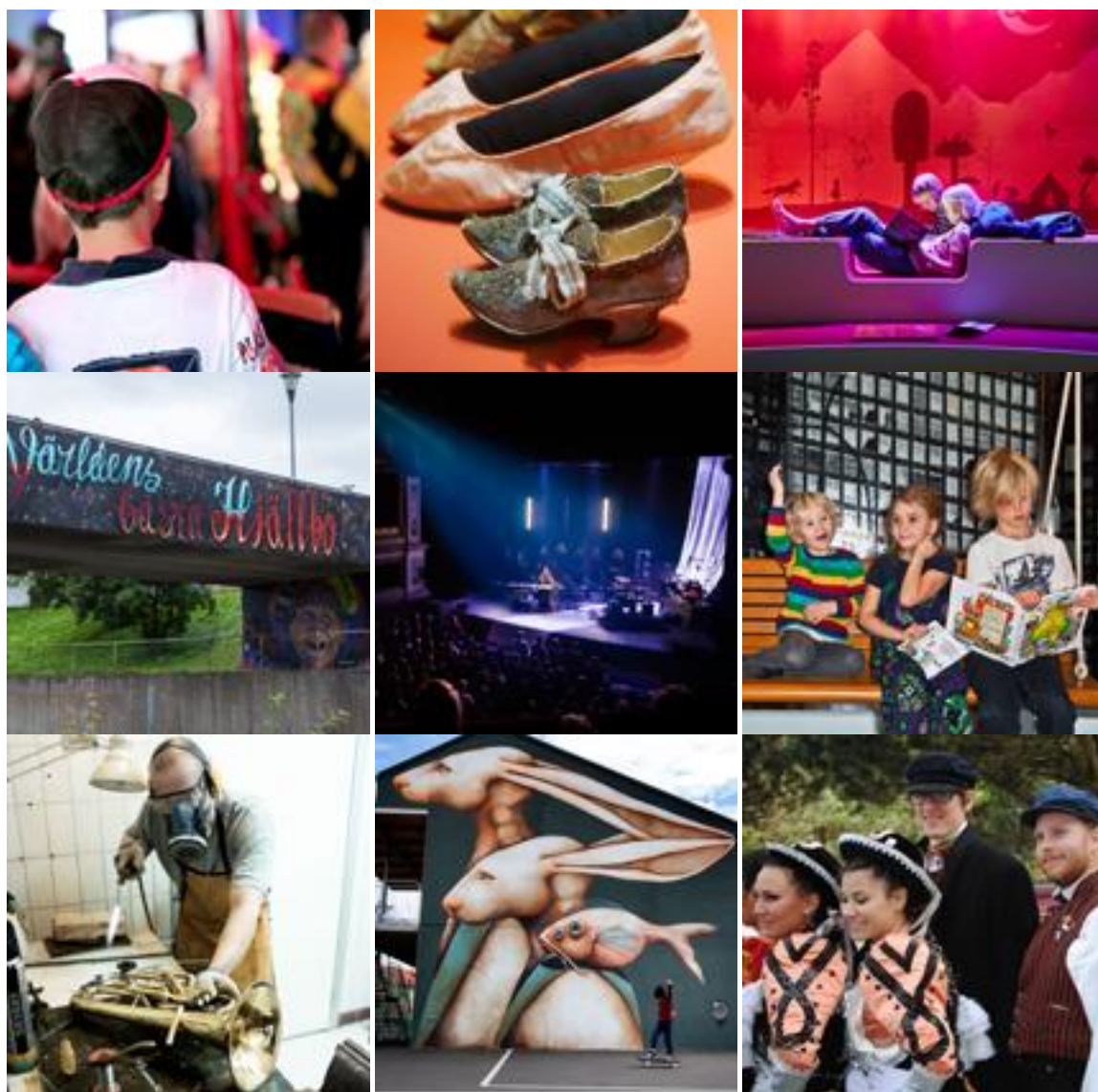
Kulturnämnden

Göteborgs
Stad

Årsrapport 2016 Facknämnder

Kulturnämnden

Bilder från vänster, fotograf: 1) Artscape 2) Anna Danielsson 3) Anna-Lena Lundqvist 4) Artscape 5) David Marquez 6) Anna Danielsson 7) Göteborgs kulturförvaltning 8) Frida Winter, Göteborg & Co 9) Göteborgs kulturförvaltning.

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Verksamhetsanalys.....	4
2.1 <i>Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling.....</i>	<i>4</i>
2.1.1 Göteborgs Stads kulturprogram och tillhörande handlingsplaner	4
2.1.2 Publika verksamheter och evenemang	5
2.1.3 Nämndens institutioner	7
2.1.4 Göteborgs fria kulturliv och stadens kulturstöd	8
2.1.5 Kulturplanering, konstnärlig utsmyckning och gestaltning	10
2.1.6 Organisationsutveckling	11
2.2 <i>Viktiga framtidsfrågor.....</i>	<i>11</i>
2.3 <i>Fördjupad analys beträffande ekonomi.....</i>	<i>13</i>
2.3.1 Analys av årets utfall	13
2.3.2 Tillkommande kostnader - Västsvenska paketet.....	15
2.4 <i>Värdering av eget kapital</i>	<i>16</i>
2.5 <i>Utveckling inom personalområdet.....</i>	<i>17</i>
2.5.1 Personalvolym och lönekostnad.....	17
2.5.2 Övrig utveckling inom personalområdet.....	17
2.6 <i>Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag.....</i>	<i>19</i>
2.6.1 Intern kontroll	19
2.6.2 Sponsring	20
2.6.3 Göteborgs Stads kommunikationsstrategi.....	20
2.6.4 Nationella minoriteter	21
3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget	22
3.1 <i>Sammanfattande uppföljning av kommunfullmäktiges mål</i>	<i>22</i>
3.1.1 Bedömning av förväntad måluppfyllelse	22
3.2 <i>Sammanfattande uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag.....</i>	<i>25</i>
3.2.1 Uppdrag riktade till kulturnämnden	28
3.2.2 Kompletterande uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag kring enkelt avhjälpta hinder	28
4 Nyckeltalsredovisning	29
4.1 <i>Analys och kommentar till volym- och nyckeltal</i>	<i>31</i>
4.1.1 Anläggningsbesök.....	31
5 Bokslut.....	33
5.1 <i>Sammanfattande analys.....</i>	<i>33</i>
5.1.1 Analys intäkter	33
5.1.2 Analys kostnader.....	33
5.2 <i>Resultaträkning.....</i>	<i>34</i>
5.3 <i>Balansräkning.....</i>	<i>35</i>
5.4 <i>Finansieringsanalys</i>	<i>36</i>

Bilagor

- *Noter och bokslutskommentarer*
- *Förteckning över sponsringssamarbeten 2016*
- *Uppföljning per sektor – fördjupning till kulturnämnden 2016*
- *Uppföljning av enprocentsregeln 2016*

1 Sammanfattning

Att öka tillgängligheten till kultur, att vara en jämlik stad, och att öka göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande, är mål av synnerligen stor vikt för kulturnämndens arbete. Så även målet att skapa en attraktiv och god livsmiljö genom kulturens roll i samhället och i stadsutvecklingen. Ändrade förutsättningar i samhällsutvecklingen och stadens intensiva expansion har medfört nämndens uppdrag inom vissa områden utökats.

För att bättre möta stadens behov och för att ta en aktivare roll i stads- och samhällsutvecklingen har kulturnämnden omfördelat resurser och inrättat en kulturstrategisk avdelning. Förvaltningens verksamheter har också delats in i tre sektorer: museer, bibliotek och fri konst och kultur, för att öka samverkan och nyttja befintliga resurser mer effektivt.

Tillgången till kultur och kulturella mötesplatser är en avgörande framtidsfråga i arbetet att bygga en socialt och kulturellt hållbar stad. Kulturnämnden ansvarar bl.a. för att bevaka det kulturella perspektivet, kulturmiljöfrågor och konstnärlig gestaltning i stadsutvecklingen, vilket kräver utökade arbetsinsatser till följd av stadens utbyggnad. Nämndens bidragsram har under de senaste åren inte förstärkts i relation till det utökade uppdraget och är till stora delar låsta i fasta kostnader, för personal, hyra och drift av byggnader, som inte kan omfördelas. Utifrån rådande ekonomiska förutsättningar kommer det inte vara möjligt att upprätthålla nämndens samtliga verksamheter och parallellt genomföra det utökade uppdrag som medföljer stadens expansion och förändrade samhällsbild. Förvaltningens bedömning är därför att nämnden inom en snar framtid står inför beslutet att göra större prioriteringar.

Svårast är den ekonomiska situationen på museerna, som har ett intäktskrav om 41 mnkr per år för att upprätthålla nuvarande verksamhet.

Kommunfullmäktige har antagit en färdplan och investeringstak för om- och tillbyggnadsprojekten gällande Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet. Beslutet har föranlett nödvändiga justeringar i vissa av de pågående projekten. Nämnden ska även genomföra en fördjupad förstudie gällande nya visningsbara magasin. Samtidigt har situationen för några av museisektorns verksamheter blivit än mer akut under året fr.a. på Göteborgs konstmuseum. Tillfällig extern förvaring för delar av samlingen kan behöva identifieras snarast, vilket medför en ekonomisk risk.

Arbetsmiljöverket har avslagit och delvis avvisat en framställan från de fackliga organisationerna, enligt AML 6 kap § 6a, vad gäller arbetsmiljön vid Röhsska museet. Arbetsmiljöverket konstaterar dock att åtgärder behövs för komma till rätta med den långvariga problematik som förelegat kring arbetssituationen. I november beslutade nämnden att stänga Röhsska museet för rekonstruktion och utveckling fr.o.m. 27 februari 2017 till den 1 juni 2018. En handlingsplan med övergripande mål och inriktningar för verksamhetsutveckling och arbetsmiljöarbete har utarbetats.

Förvaltningen har under året arbetat för att stärka sitt engagemang inom *Jämlikt Göteborg* och är aktiv inom tre av stadens fyra övergripande fokusområden.

Biblioteket 300 m² fortsätter att vara en av stadens mest välbesökta kulturinstitutioner med ca 250 000 besök om året. Sedan 2015 erhåller inte kulturnämnden medel för drift av 300 m². Samtal har därför inletts med andra nämnder och bolag för att undersöka om möjlighet finns till samfinansiering av biblioteket som en del av *Jämlikt Göteborg*.

Nämnden har under perioden haft 2 528 718 besök till sina anläggningar, vilket är en ökning med 4 procent jämfört med föregående år.

Under sommaren och genom statliga medel har 33 kostnadsfria *Sommarlovsaktiviteter* genomförts för 7 838 barn mellan 6-15 år. Med stöd av Göteborg 2021 har även en satsning

för nyanlända och ensamkommande barn och unga genomförts, med 1 842 deltagande.

Tillsammans med flera av stadens nämnder och bolag har gatukonstfestivalen *Artscape* arrangerats. Internationella och nationella deltagande konstnärer har uppfört 19 storskaliga konstverk i samtliga stadsdelsområden. Artscape har bidragit till möten över generationsgränserna och till möten mellan människor från olika stadsdelar genom att uppmuntra boende och besökare att röra sig över hela staden.

Göteborgs Dans och Teater Festival som genomfördes i augusti var den mest välbesökta sedan festivalen startades för 22 år sedan.

Det råder hård konkurrens om stadens kulturstöd. De organisationer som får kommunalt verksamhetsstöd redovisar en ökning av antalet besök med över 10 procent sedan föregående års redovisning. Ett växande och dynamiskt kulturliv avspeglar sig även i ett ökande söktryck i kulturnämndens olika former av stöd. Enbart inom projektstöd är bedömningen att en förstärkning om ytterligare 10 mnkr behövs för att kunna möta de fria aktörernas behov och antalet kvalificerade ansökningar.

Helårsresultatet för kulturnämnden 2016 uppgår till 508 tkr, vilket är 1 538 tkr bättre än budget.

2 Verksamhetsanalys

2.1 Väsentliga händelser och verksamhetens utveckling

2.1.1 Göteborgs Stads kulturprogram och tillhörande handlingsplaner

I januari antog kulturnämnden konkreta handlingsplaner för respektive område konstpolitik, kulturpolitik och kulturplanering inom Göteborgs Stads kulturprogram. Handlingsplanerna har utarbetats i samverkan med representanter för stadens fack- och stadsdelsförvaltningar, stadsledningskontoret, regionen och aktörer inom Göteborgs fria kulturliv. Kulturnämnden har genom kommunstyrelsens kompletterande budgetbeslut erhållit 1,6 mnkr 2016 för att förverkliga framtagna handlingsplaner och påbörja arbetet med nedanstående åtgärder:

- Utredda en stadsövergripande policy för att erbjuda hållbara ersättningar till konstnärer vid engagemang i stadens verksamheter.
- Årligen genomlysas ett konstområde i Göteborg avseende rådande förutsättningar och utvecklingsbehov.
- Kommunera *Kulturstaden Göteborg* och utarbeta en strategi och kommunikationsplan för detta, som koordineras med stadens evenemangsstrategi.
- Att kartlägga tillgången till kultur för barn och unga och utarbeta en barn- och ungdomskulturplan för Göteborgs Stad.
- Utarbeta en kulturplaneringsstrategi som underlag till Stadsutveckling 2035.
- Utveckla kulturkonsekvensanalyser, metoder för interkulturell dialog och medborgardelaktighet i ett antal utvecklingsprojekt i staden.

Förvaltningens kulturstrategiska avdelning som inrättades i februari 2016 har under våren fokuserat på att skapa en organisation som kompetensmässigt täcker in de konstpolitiska såväl som de kulturpolitiska perspektiven, samt kompetens inom kulturplanering. Arbetet för etablera kulturprogrammet inom stadens förvaltningar och bolag har intensifierats under hösten och den kulturstrategiska avdelningen ingår nu i en rad stadsövergripande sammanhang som på sikt bör leda till bättre förankring av kulturprogrammet i stadens

utvecklingsprocesser. Parallellt med att förankra programmet har förvaltningen även påbörjat arbetet med ovanstående åtgärder i antagna handlingsplaner.

2.1.2 Publika verksamheter och evenemang

Evenemang under året

I januari invigdes *Kulturåret 2016* samtidigt i alla stadsdelar genom *Kulturnatta* som arrangerades i två dagar i samarbete med Göteborg & Co och samtliga stadsdelsförvaltningar. Sammanlagt deltog över 160 kulturaktörer med programutbud inom olika genrer. En undersökning visar att Kulturnatta har besök från hela staden i olika åldrar, samt att 4 av 10 Kulturnattabesökare lockas till nya kulturaktörer under evenemanget.

Förvaltningen har också samordnat gatukonstfestivalen *Artscape 2016* som en del av Kulturåret. Festivalen genomfördes i samverkan med Göteborg & Co, samtliga stadsdelsförvaltningar och flera andra bolag och fackförvaltningar. Projektet har möjliggjort 19 nya gatukonstverk av 19 konstnärer från åtta olika länder som skapat storskaliga konstverk på utvalda fasader till hyres- och parkeringshus samt andra fastigheter runt om i staden. Festivalen har fått stort utrymme i media både lokalt, nationellt och internationellt samt i sociala medier. Fullsatta guidade bussturer har arrangerats och kommer även att fortsätta arrangeras under nästa år bl.a. som lektioner för barn och unga i skolan.

Förvaltningen avslutade Kulturåret i samarbete med Göteborg & Co genom en digital julkalender på kulturtema som varje dag under december tipsade invånare och besökare om upplevelser och kulturaktiviteter som arrangerades av både kommunala och fria kulturaktörer runt om i Julstaden.

Göteborg Dans & Teater Festival pågick under tio dagar i augusti och omfattade 20 produktioner i 56 föreställningar på 15 olika scener. I år har festivalen gjort en nystart med en ändrad strategi för programläggningen genom att anlita ett curatorsteam. Festivalen besöktes av 12 841 personer och sålde 7 738 biljetter, vilket är det bästa resultatet i festivalens 22-åriga historia. I festivalen ingick även ett regionalt program på tre orter och en internationell konferens med fokus på scenkonstens roll i en föränderlig värld. Förutom de publika delarna i programmet har festivalen bl.a. varit värd för EU-nätverket NXT STP, arrangerat workshops dels för professionella dansare och dels för funktionsnedsatta dansare tillsammans med danskompaniet SPINN.

Sommarunderhållningen har i olika delar av staden erbjudit 89 programpunkter för en publik på sammanlagt 50 578 personer och 401 föreställningar av 80 *Kultursommarjobbarna* mellan 16-20 år har arrangerats för en total publik om 64 266 personer. Av kultursommarjobbarnas föreställningar arrangerades 11 under Kulturkalaset i år och 26 föreställningar ägde rum i stadens lekplatser som en del av stadens sommarlovssatsning. Vid årets *Medborgarskapsceremoni* i Slottsskogen deltog 946 nya medborgare vilket, i likhet med föregående år, motsvarar 29 procent deltagande av de nya medborgare som bjudits in till ceremonin. Totalt deltog 4 052 gäster varav ca 1 250 barn och unga under 15 år. Förvaltningen har under året också arrangerat firande av *nationella minoriteternas högtidsdagar* på Gustav Adolfs torg och på nämndens institutioner för Samer den 6 februari, Sverigefinländare den 24 februari och Romer den 8 april. I syfte att använda nämndens resurser mer effektivt kommer firandet av högtidsdagarna fr.o.m. 2017 att helt flyttas till nämndens institutioner.

Särskilda satsningar för en jämlik samt socialt och kulturellt hållbar stad

Förvaltningens verksamhet som särskilt riktas till prioriterade målgrupper, som t.ex. äldre samt barn och unga, är omfattande och genom sektorernas samlade insatser erbjuds ett brett utbud av scenkonstföreställningar, konst- och kulturupplevelser, program och aktiviteter samt pedagogiska lektioner. Verksamheten bedrivs utifrån ledord som hög konstnärlig kvalitet och mångfald, samt jämlikhet och en hållbar stad.

Under 2016 har förvaltningen arbetat för att öka andelen barn och unga från utsatta stadsdelar att ta del av den pedagogiska verksamheten. Förvaltningen har även satsat extra resurser för att nå högre måloppfyllelse. Arbetet med uppsökande verksamhet är emellertid resurskrävande både avseende planering och genomförande, vilket medfört att antalet insatser och visningar totalt sett inte har ökat. Arbetet har dock bidragit till nya metoder och arbetssätt samt att verksamheten även har nått ut till nya skolor i staden.

Kulturnämnden har för året erhållit 1,3 mnkr i statliga medel via Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor för att genomföra kostnadsfria *Sommarlovsaktiviteter* för barn mellan 6-15 år. Kulturförvaltningen arrangerade 33 sommarlovsaktiviteter för 7 838 deltagande barn, varav åtta aktiviteter genomfördes av fria kulturaktörer genom projektstöd Pronto. Det statliga bidraget har medfört att redan planerad sommarverksamhet har kunnat utökas eller kunnat genomföras kostnadsfritt för deltagarna, samt även möjliggjort för nya aktiviteter utifrån arbetet inom *Jämlikt Göteborg*.

Förvaltningen har även gjort en satsning för nyanlända och ensamkommande barn och unga med bl.a. stöd av Göteborg 2021. Satsningen *Sommar Sommar* erbjöd alla i staden mellan 7-30 år kulturella upplevelser, skapande aktiviteter och workshops på nämndens institutioner under juni och juli. Verksamheten kommunicerades särskilt till transitboenden, boenden för ensamkommande och till familjehem. Språkstöd har anlitats och presentationsfilmer av verksamheten har tagits fram på arabiska, somaliska, dari och tigrinja för att tillgängliggöra verksamheten. Sammanlagt deltog 1 842 barn och unga i aktiviteter inom *Sommar Sommar*.

Förvaltningen är aktiv i stadens arbete med ett *Jämlikt Göteborg* bland annat inom mobiliseringsområdet *Göteborg – staden där vi läser för våra barn*. Löpande läsfrämjande aktiviteter utförs med Stadsbiblioteket som arena och i vissa fall i samarbete med stadsdelsbiblioteken. Särskilda kampanjer på temat bidrog till att mobiliseringsområdet fick genomslag i hela staden under våren.

Forskningsprojektet *Kulturmöten utan gränser* har bedrivits med stöd av Kulturrådet under tre år i samarbete med bl.a. Göteborgs universitet och stadsdelsförvaltningen Centrum. I samband med projektets avslutande arrangerade förvaltningen en konferens för att sprida kunskap om att skapa kvalitet i äldres vardag samt kopplingen mellan delaktighet i kultur och äldres hälsa.

Inom jubileumssatsningen *Göteborg berättar* har stadsvandringskartor på sex olika språk tagits fram för nyanlända i staden och även stadsvandringskartor med fokus på landets nationella minoriteters historia Göteborg. Samtliga stadsvandringskartor har utarbetats i samarbete med social resursförvaltning.

I juni anlände den fristadskonstnär som bjudits in av Göteborgs Stad för vistelse under två år. Fristadskonstnären är journalist, poet, författare och filmare. Nätverk med relevans utifrån gästens profession har etablerats, bl.a. med Göteborgs Litteraturhus, Västsvenska Pen, Författarcentrum Väst och filmare.

Stöd till kulturskolan

Kulturnämnden har under perioden fördelat 4 409 tkr i utvecklingsstöd till kulturskolan 2017. Stöd har beviljats till fem stadsdelsgemensamma och åtta enskilda utvecklingsprojekt. Förvaltningen har fått i uppdrag att genomlys utvecklingsstödet till kulturskolan bl.a. i förhållande till de nationella mål och strategier som presenterats under hösten genom den statliga utredningen och betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund*.

Samverkan i staden kring *El Sistema Sweden Dream Orchestra* är ett s.k. IOP - Idéburet offentligt partnerskap. Kulturnämnden har beslutat att tillfälligt låna ut instrument kostnadsfritt från instrumentförrådet till orkestern fr.o.m. september 2016 till och med den 31 december 2017 i syfte att bidra till ensamkommande ungdomars möjlighet att få en meningsfull fritid.

2.1.3 Nämndens institutioner

Förvaltningen har under perioden haft 2 528 718 besök till sina anläggningar, vilket är en ökning med 96 444 besök, motsvarande 4 procent, jämfört med föregående år.

Nämndens museer har visat ett antal publikdragande utställningar under året. Den populära utställningen om Sally Jones visades på Sjöfartsmuseet Akvariet under hela år 2016. Utställningen baserades på ett lyckosamt samarbete med Stadsbiblioteket och utgick från den s.k. årskurs 3-boken, som i år handlade om Sally Jones. Utställningen nådde genom samarbetet en stor och delvis museiovan publik. Den egenproducerade utställningen *Bläckfisken – havsmonster och superhjälte* blev också en stor framgång, som i hög grad medverkade till att museet 2016 slog besöksrekord. Två utställningar vid Göteborgs konstmuseum under 2016 fick särskilt stor uppmärksamhet i media: *Kent Lindfors* och *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet*. Utställningen *Gränslöst* visade flera föremål även ur Röhsska museets samlingar och är ett exempel på ett fruktbart samarbete inom museisektorn. Röhsska museet firade 100-årsjubileum i september under fyra dagar med det övergripande temat *Samlande*. Museet har bland annat visat en *Lisa Larsson*-utställning under våren som lockade många besök. Det gjorde även *Joe Hedlund*-utställningen som öppnade i maj och som uppmärksammades i nationell media. På Göteborgs stadsmuseum visas utställningen *Musiklivet Göteborg 2015-2018* och under hösten öppnade även den egenproducerade basutställningen *Värdefullt* som lyfter unika föremål ur samlingarna.

Stadsbiblioteket 300 m²

Stadsbiblioteket 300 m² har beslutats hålla öppet t.o.m. sista kvartalet 2016 genom delfinansiering av social resursförvaltning. Stadsbiblioteket Göteborg har inlett ett samarbete med social resursförvaltning gällande biblioteket 300 m² med inriktning på hemlösas tillgång till kultur. Samtidigt för förvaltningen dialog med olika aktörer i staden inför en eventuell samfinansiering av verksamheten som en del av det stadsövergripande projektet *Jämligt Göteborg*. Målet är att finna tillräckliga medel som gör det möjligt att hålla biblioteket öppet till den sista december 2017.

Röhsska museet

Röhsska museet har haft två basutställningar stängda sedan ett antal år tillbaka, den östasiatiska utställningen på plan 3 och 1700-talutställningen på plan 2. I september inkom de fackliga organisationerna med en framställan enligt AML 6 kap § 6a vad gäller arbetsmiljön vid museet, vilken förvaltningen skyndsamt besvarade. De fackliga företrädarna bedömde dock inte arbetsgivarens förslag till åtgärder som tillräckliga och tog därmed frågan vidare till

Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket har besökt arbetsplatsen och därefter avslagit och delvis avvisat de fackliga organisationernas framställan. Arbetsmiljöverket konstaterade emellertid att det förelegat en långvarig problematik kring den sociala och organisatoriska arbetssituationen på museet, och att åtgärder behövs för att komma tillrätta med de brister som framkommit.

I november beslutade nämnden att stänga Röhsska museet för rekonstruktion och utveckling fr.o.m. den 27 februari 2017 t.o.m. den 1 juni 2018. Syftet med stängningen är att skapa förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö och att möjliggöra arbete med verksamhetsutveckling. Förvaltningen har utarbetat en handlingsplan med övergripande mål och inriktningar för utveckling av arbetsmiljön på museet och som antagits av nämnden. Förvaltningen har även i uppdrag att fördjupa handlingsplanen ytterligare inklusive beskrivning och analys av bl.a. ekonomiska konsekvenser.

Om- och tillbyggnadsprojekt samt övriga lokalfrågor

Kommunfullmäktige har antagit en färdplan för stadens kulturinstitutioner med ett investeringstak för respektive om- och tillbyggnad gällande Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet. Förvaltningen har i samarbete med lokalsekretariatet och Higab arbetat under hösten med att göra de nödvändiga justeringar som behövs i vissa av de pågående projekten utifrån den antagna färdplanen. Kulturnämnden ska även genomföra en fördjupad förstudie gällande nya visningsbara magasin. Den ska inkludera alternativa ambitionsnivåer; alltifrån en lösning med visningsdel till en ren magasinlösning. Samtidigt har situationen för några av museisektorns verksamheter blivit än mer akut under året, fr.a. på Göteborgs konstmuseum där det bristfälliga utrymmet för hantering av konstverk medför en direkt risk för skada. Konstmuseet har även stora problem med inomhusklimatet, vilket påverkat säkerheten för konstverken och medarbetarnas arbetsmiljö. Annan temporär förvaring för delar av samlingen kan behöva identifieras externt snarast, vilket medför en ekonomisk risk för den redan ansträngda budgeten för sektor museer.

En utredning om Göteborgs konsthall har genomförts under året och översänts till lokalsekretariatet som underlag i det fortsatta arbetet med för en omlokalisering av konsthallen i Göteborg. *Göteborgs Konsthall - en utredning om framtiden* beskriver verksamheten idag, kritiska utvecklingsfrågor inom förnyelsearbetet samt lokalbehov inför framtida verksamhet.

2.1.4 Göteborgs fria kulturliv och stadens kulturstöd

Stadens satsningar på utveckling av film och danskonst

Förvaltningen har under året följt upp och redovisat utvecklingen av Göteborgs Stads filmsatsning. Rapporten visar att Göteborgs Stads filmsatsning spelar en viktig roll för en bransch som påverkas av flera omfattande förändringar såväl nationellt som internationellt. Satsningen har bl.a. medfört fler möjligheter till finansiering, mer lättinggänglig information genom en framtagen kommunikationsplattform samt en analys av filmbranschens närmsta framtid genom Nostradamusrapporten. Nostradamusprojektet är ett samarbete mellan Göteborgs Internationella Filmfestival och Lindholmen Science Park. Genom Göteborgs Stad och Lindholmen Science Park har totalt 56 projekt fått stöd till en summa av totalt 4 mnkr i år, utöver detta tillkommer stöden som utbetalas av Film Väst. Förvaltningen undersöker också i samverkan med Business Region Göteborg (BRG) hur organiseringen av Filmlotsen kan behöva förändras och organiseras i syfte att ge större effekt för att stärka Göteborg som inspelningsplats. En inventering av filmbranschens behov av kompetensförstärkning har påbörjats och en konkret satsning har redan startat; *Manusfabriken* som avser

kompetensförstärkning inom manusutveckling.

Förvaltningen genomförde i början av året en särskilt uppföljning och redovisning av stadens dansutvecklingssatsning som avser 2,5 mnkr för att utöka sökbara medel för danskonst, inrätta en ny funktion som dansutvecklare, samt utreda förutsättningarna för att stärka ett danskompani över tid. Satsningen innebär bl.a. stärkt finansiering av danskonst, men även utvecklingsarbete i form av en handlingsplan för danskonsten i Göteborg som är under framtagande. Förvaltningen ska vidare undersöka möjligheterna att i samarbete med regionen etablera en produktionsmiljö för danskonst, samt utreda en plattform för dans i likhet med modellen för Barnteaterakademien. Samverkan med Västra Götalandsregionen pågår för att konkretisera det fortsatta arbetet för att stärka danskonstens förutsättningar på flera områden, men en prioriterad fråga är att en möjlig produktionsplattform i Göteborg. Förvaltningen bedömer att såväl kommunala som regionala och statliga medel behövs för att stärka infrastrukturen genom en sådan satsning.

Generell utveckling inom kulturstöd

Kulturnämnden har under perioden beviljat 53 718 tkr i verksamhetsstöd för 2017. Det totala ansökta beloppet uppgår till ca 78 395 tkr. De största förstärkningarna 2017 har genomförts för en organisation inom dans och en organisation inom musik, dels i syfte att stärka ett danskompanis utveckling över tid och dels för att öka antalet arvoderade arbetstillfällen inom musikområdet. Konkurrensen om stödet är hård och några organisationer har erhållit sänkt stöd för att möjliggöra viss rörlighet inom stödformen.

Sammantaget är organisationerna med verksamhetsstöd mycket betydelsefulla för Göteborgs kulturliv och dess infrastruktur. Verksamhetsstödet är en investering för ett brett och nyskapande utbud av teater, dans, musik, konst, film och litteratur i Göteborg. Även stadens kulturarv berikas liksom förutsättningarna för mänskliga rättigheter och interkulturell dialog. De organisationer som får kommunalt verksamhetsstöd har en växande publik och redovisar 1 197 000 besök för 2015, i offentliga lokaler såväl som i det offentliga rummet och genom uppsökande verksamhet. Det är en ökning med över 10 procent sedan 2014.

Ett växande och dynamiskt kulturliv avspeglar sig även i ett ökande söktryck i kulturnämndens olika former av projektstöd. Förvaltningen har genomfört en genomlysning av antalet sökande inom nämndens projektstöd. Rapporten visar tydligt att kulturlivet växer och att den hårda konkurrensen om kulturstöd innebär att många kvalificerade ansökningar får avslag. Bedömningen är att en förstärkning om ytterligare 10 mnkr behövs för att kunna möta de fria aktörernas behov och antalet kvalificerade ansökningar.

Särskild genomlysning och utvärdering

Genom en extern utredare har möjliga framtida huvudmannaskap och alternativa finansieringsformer gällande Stiftelsen GöteborgsMusiken och orkesterverksamheten Göteborg Wind Orchestra genomförts. Förvaltningens bedömning är emellertid att utredarens rekommendationer behöver undersökas ytterligare och diskussioner pågår i ärendet mellan presidierna för Göteborgs kulturnämnd och Västra Götalandsregionens kulturnämnd samt GöteborgsMusikens stiftare.

På uppdrag av kulturnämnden har förvaltningen redovisat vilka åtaganden och uppdrag som ålagts kulturnämnden samt vilka verksamheter som nämnden är satta att finansiera, utan att de kan härledas till nämndens reglemente, uppdrag eller riktlinjer för stöd. Uppdraget omfattade även att redovisa vilka bidrag som ges utan aktiv ansökan eller prövning inom ordinarie hantering inom kulturstöd. Förvaltningen har sammanställt en redovisning samt tagit fram förslag till förhållningssätt och möjliga åtgärder. Ärendet är bordlagt och kommer behandlas

på nytt i början av nästa år.

Kulturnämnden har beslutat att avveckla Göteborgs Stads litteraturpris och att istället överföra prissumman till sökbara förstärkningsmedel för litteraturområdet inom projektstöd. Arbetsstipendier för författare ska också kompletteras med ett Arbetsstipendium för essäistik från och med 2018.

Nämnden fördelar utjämningsbidrag till professionella scenkonstaktörer inom stadens fria kulturliv i syfte att utjämna prisskillnaden mellan biljettpriset hos de fria kulturaktörerna och institutionerna, samt att subventionera uppsökande föreställningar i stadsdelarna. Förvaltningens tillämpade kriterier vid bedömning av utjämningsbidrag har antagits av nämnden som riktlinjer för stödformen då riktlinjer inte tidigare har varit föremål för politisk behandling. Förvaltningen har även i uppdrag att genomlys utjämningsbidraget tillsammans förvaltningens främjande arbete inom scenkonst för barn och unga.

Stödformen Ateljéstöd har också setts över under året och riktlinjerna har reviderats i syfte att bl.a. anpassas till ett konstnärligt fält som i allt högre grad är gränsöverskridande, globaliserat och digitaliserat.

Kulturpunkten - en biljettcentral för det fria kulturlivet

Kulturnämnden har antagit en ny finansieringsmodell för Kulturpunkten på Stora Teatern. Kulturpunkten är en informations- och biljettcentral för det fria kulturlivet. Finansieringsmodellen bygger på att samtliga intressenter bidrar till finansieringen. Kulturförvaltningen bidrar genom att hantera underskottet inom den ordinarie budgetprocessen, medlemmarna bidrar genom avgifter, Stora Teatern genom effektiviseringar och brukare/kunder genom serviceavgifter. Biljetter till föreställningar för barn och unga undantas dock från att beläggas med serviceavgift. Riktlinjer för medlemskap i Kulturpunkten och för uttag av medlemsavgifter har upprättats och antagits.

2.1.5 Kulturplanering, konstnärlig utsmyckning och gestaltning

Kulturplanering i stadsutveckling

Förvaltningens arbete för att kulturplanering ska bli en självklar del i planprocessen och stadsutvecklingen har intensifierats under året. Kulturplaneringen innefattar allt som rör kulturens roll i samhället, t.ex. upplevelsen av en attraktiv, trivsamt och intressant stad, det professionella kulturlivets förutsättningar, tillgången till lokaler för produktion, konstnärligt utövande, upplevelser och möten samt rätten till eget skapande och deltagande m.m. En stor del av förvaltningens operativa arbete sker inom projektet Västsvenska paketet och Älvsåsten. Behovet av insatser i stadens planerings- och samrådsprocesser är stort och efterfrågan av förvaltningens kompetens inom kulturplanering, kulturmiljöfrågor och konstnärlig gestaltning ökar. Samtidigt finns behov av att även se till det långsiktiga, strategiska utvecklingsarbetet för kulturplaneringen som sker i bred samverkan med andra fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar och andra aktörer i staden. Kulturförvaltningen har under året varit värd för en chefsträff för stadens förvaltningar och bolag med fokus på kulturens roll i stadsutvecklingen, och där bl.a. kulturprogrammet presenterades.

Konstinköp

Gallerier och liknande plattformar är konstpolitiskt viktiga för det lokala konstlivet. Genom nämndens konstinköp från stadens gallerier stärks det lokala konstlivet och samtidigt berikas samlingen inom Göteborg Konst med nya konstverk. Idag görs hälften så många inköp av verk till samlingen som under mitten av 1990-talet, vilket får konsekvenser för

arbetsplatserna, konstnärerna och gallerierna. Efterfrågan av konst på arbetsplatserna är i nuläget större än de inköp som årligen görs till samlingen. Inom ca två år kommer konsten i magasinet inte att räcka till för att tillgodose efterfrågan.

Enprocentsregeln

Genom enprocentsregeln har många konstprojekt realiserats, både avseende permanent och tillfällig konst i det offentliga rummet, samt strategiskt arbete i form av konstprogram och handlingsplaner för särskilda platser eller områden. Sammanlagt redovisar de kommunala bolagen och nämnderna 39 projekt 2016, varav kulturförvaltningen genom enheten Göteborg Konst varit involverade i 15. Inte alla kommunala bolag och nämnder har valt att tillämpa enprocentsregeln vid ny- om eller tillbyggnadsprojekt. Göteborgs Stad planerade att genomföra bygguppdrag, investeringar och underhåll för upp emot 8 000 mnkr i år. Den totala summan som avsatts via enprocentsregeln under året är 18,6 mnkr. En fördjupad uppföljning och redovisning av enprocentsregeln framgår av bilagd rapport.

2.1.6 Organisationsutveckling

Förvaltningen har identifierat behov av att utveckla arbetet med styrning, ledning och uppföljning. En del av arbetet avser att formulera konkreta mål för kärnverksamheten utifrån Göteborgs Stads kulturprogram och kulturnämndens mål. I detta behöver förvaltningen utveckla indikatorer för att bättre kunna utvärdera verksamhetens effekter. En annan del av utvecklingsarbetet är att ta fram en förvaltningsövergripande verksamhetsplan som kan bytas ner per sektor och avdelning.

Första etappen av förvaltningens nya organisation har implementerats och förvaltningen är numer indelad i tre sektorer – bibliotek, museer samt fri konst och kultur – som leds av varsin sektorschef. Rekrytering av ny sektorchef bibliotek, sektorchef museer samt kommunikationschef har också slutförts. En kulturstrategisk avdelning har inrättats och etablering har påbörjats. Syftet med omorganisationen är att skapa en förvaltning som kan möta de utmaningar som offentlig sektor och därmed också Göteborgs Stad står inför. Den första sektorn att implementera den nya organisationen och nya arbetssätt, är Fri konst och kultur.

I december utlystes en postdok forskartjänst på förvaltningen inom forskningsområdet deltagardriven kultur. Det är en treårig tjänst som finansieras med stöd från Riksbankens jubileumsfond varav två år är förlagda på kulturförvaltningen och sista året på forskarens egen institution.

2.2 Viktiga framtidsfrågor

Kulturnämnden har särskilt prioriterat 16 av kommunfullmäktiges mål under 2016. Förvaltningens bedömning är att målet om att öka tillgängligheten till kultur och att vara en jämlik stad, tillsammans med göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande är av synnerligen stor vikt för förvaltningens arbete. Så även målet att skapa en attraktiv och god livsmiljö genom kulturens roll i samhället och i stadsutvecklingen utifrån stadens kulturprogram. Ändrade förutsättningar och behov i samhället och stadens höga expansionstakt har medfört att inriktningen på nämndens arbete under de senaste åren har kommit att förändras och förvaltningens uppdrag inom vissa områden har utökats. Behovet av att alla förvaltningar och bolag arbetar utifrån ett hela-staden-perspektiv är allt mer påtaglig och nödvändigt att fullgöra. Tillgången till kultur och kulturella mötesplatser är en avgörande framtidsfråga i arbetet att bygga en socialt och kulturellt hållbar stad.

Inom *Jämlikt Göteborg* har fyra övergripande fokusområden identifierats för hela Göteborgs Stad. Förvaltningen är redan idag aktiv inom följande områden: att *Ge varje barn en god start i livet* med särskild tyngdpunkt på staden där vi läser för våra barn, samt att *Ge barn goda förutsättningar genom skolåren* och att *Skapa hållbara och hälsofrämjande livsmiljöer*.

Diskussioner förs även kring ett samarbete inom ramen för fokusområdet att *Ge förutsättningar för arbete*. Nämndens samtliga verksamheter och uppdrag är av stor vikt i arbetet för ett jämlikt Göteborg, och kan stärkas ytterligare i nya samarbeten samt inom ramen för arbetet med stadens kulturprogram. Det finns goda möjligheter för förvaltningen att bli en tydligare aktör inom flera av stadens utvecklingsområden. Förvaltningen har god kunskap och erfarenhet exempelvis vad gäller arbete med delaktighetsprocesser som är värdefulla i arbetet att skapa en socialt och kulturellt hållbar stad.

Samhällsutvecklingen och stadens höga expansionstakt ställer förändrade och höga krav på särskilda insatser av nämndens verksamheter. Det råder bl.a. en ökad efterfrågan av förvaltningens kompetens inom kulturplanering, kulturmiljöfrågor och konstnärlig gestaltning i stadens utveckling och planeringsprocesser. Prognosen är att omfattningen kommer att öka ytterligare de kommande åren. Som en del i arbetet för att möta behoven har förvaltningen inrättat en kulturstrategisk avdelning och nämndens verksamheter har också organiserats i tre sektorer: museer, bibliotek samt fri konst och kultur, för att bättre kunna nyttja befintliga resurser och ge större effekt genom ökad samverkan. Nämndens kommunbidrag har under de senaste åren inte förstärkts i relation till förvaltningens förändrade och utökade uppdrag. Nämndens resurser är till stora delar även låsta i fasta kostnader som inte kan omfördelas. Eftersom det, med rådande ekonomiska förutsättningar, inte är möjligt att upprätthålla nämndens samtliga verksamheter och parallellt genomföra det utökade uppdrag som åtföljer stadens expansion och ändrade förutsättningar, är förvaltningens bedömning att nämnden inom den närmsta framtiden kommer behöva göra avgörande prioriteringar.

Nämndens verksamheter och institutioner bidrar till en attraktiv stad där göteborgare och besökare, oavsett vem man är eller var man bor, kan hitta meningsfulla arenor som inspirerar, väcker tankar, känslor och samtal om angelägna frågor kring omvärlden och den egna identiteten i relation till historien, samhället och konsten. En förutsättning för att nämndens institutioner och verksamheter ska fortsätta vara attraktiva och angelägna, är att också vara lättillgängliga och välkomnande. Till stora delar bedrivs verksamhet i kulturbyggnader uppförda i en tid då synen på konsten och dess roll i samhället såg väsentligt annorlunda ut. Lokalerna är starkt eftersatta och inte anpassade utifrån dagens behov för en modern kulturverksamhet. Samtliga institutioner har behov av att anpassas utifrån ett brukarperspektiv, men också arbetsmiljöutmaningar har identifierats. Detta har föranlett fem pågående förstudier av både befintliga och nya lokaler för verksamheterna. Tre förstudier rör Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet, varav två av dessa är innebär omfattande till- och ombyggnader. Den fjärde förstudien rör en investering i nya visningsbara magasin, och den femte en framtida omlokalisering av Göteborgs Konsthall.

Kulturförvaltningens svåra ekonomiska läge är tydligast inom museisektorn. Museerna har efter erhållande av kommun-, region- och statsbidrag ett gemensamt intäktskrav om ca 41 mnkr per år för att kunna bedriva ordinarie verksamhet. Ca 30 procent av egenintäkterna används för att täcka fasta kostnader såsom löner, hyror och driftskostnader för byggnaderna. Övriga intäkter om ca 28 mnkr per år kan användas för att finansiera innehåll såsom utställningar, pedagogik, program, marknadsföring, samlingar m.m. Detta innebär att viktiga utvecklingsfrågor som t.ex. digitalisering, är starkt eftersatta. Högab har inför 2018 sagt upp museernas hyresavtal för omförhandling. Det finns därmed en risk att de fasta kostnaderna kommer att öka ytterligare för museerna.

En viktig intäktskälla för museerna är entréavgifterna. Entréavgiften till stadens museer har

varit oförändrad sedan 2007. Besökare under 26 år och folkbokförda göteborgare över 65 år har dessutom fri entré till stadens museer. Att se över nämndens intäktsmöjligheter, inte enbart gällande entréer utan även avgifter i samband med genomförande av uppdrag som t.ex. inom enprocentsregeln, samt att skapa goda förutsättningar för att ta tillvara externa finansieringsmöjligheter är tänkbara vägar för att stärka ekonomin.

När kommunfullmäktige beslutade att införa enprocentsregeln 2013 angavs att finansieringen av kulturnämndens nya uppdrag skulle ske genom att 10 procent av enprocenten skulle avsättas till kulturnämnden, genom att förvaltningen debiterade beställaren denna kostnad. Förvaltningen har inte haft den administrativa organisation som krävs för att hantera de omfattande upphandlingar och juridiska frågor som uppstår med uppdragen. Kulturförvaltningen debiterar inte beställaren 10 procent, istället har en arbetsordning införts där bolag och förvaltningar efter konsultation med Göteborg Konst stått för de kostnader som medföljer gestaltungsuppdraget. Det vill säga kostnader såsom för upphandling, kommunikation, kontraktskrivning och utbetalningar till konstkonstuler och konstnärer, vilket utgör 10 procent av beställarens avsatta budget. Kulturförvaltningen har sedan regeln infördes således kunna fokusera arbetet på att etablera och implementera enprocentsregeln i staden. Arbetsordningen är något som förvaltningen dock kan behöva se över inom den övergripande organisationsöversynen och när enprocentsregeln blivit än mer etablerad.

2.3 Fördjupad analys beträffande ekonomi

2.3.1 Analys av årets utfall

Resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2016	Avvikelse	Bokslut 2015
Intäkter	130 954	124 244	6 710	118 660
Kostnader	509 631	504 459	-5 172	494 067
Kommunbidrag	378 400	378 400	0	376 800
Kommunbidrag, tillägg	785	785	0	1 600
Resultat	508	-1 030	1 538	2 993
Eget kapital	17 751			20 493

Helårsresultatet för kulturnämnden 2016 uppgår till 508 tkr, vilket är 1 538 tkr bättre än budget.

Kulturnämnden beslutade i budget 2016 att ta det egna kapitalet i anspråk med 1 030 tkr. Dels för att finansiera kostnader i samband med firandet av nationella minoriteter (805 tkr) dels till läsfrämjande litteraturprojekt (225 tkr). I den senaste prognosen gjorde förvaltningen en bedömning att man sammantaget skulle göra ett årsresultat i balans och därmed inte behöva ta något eget kapital i anspråk.

Resultatet varierar mellan förvaltningens verksamheter där flera avdelningar har ett utfall i balans med budget, men där några avdelningar redovisar avvikelser.

Göteborgs konstmuseum visar ett negativt årsresultat på -851 tkr. Under året har museet haft ett stort sparbeting och utställningsprogrammet har inte innehållit större publikdragande utställningar på samma sätt som föregående år. Museet har även haft stängt på måndagar under sommaren.

Avdelningen Fri konst och kultur redovisar ett samlat resultat som är 721 tkr bättre än budget. Under året som gått har avdelningen haft en del tjänstledigheter och sjukskrivningar vilket

bidragit till lägre personalkostnader. Hyressubventionen till de fria grupperna har också utgått i mindre omfattning under året än budgeterat.

Kulturkansliet har som en säkerhetsåtgärd, för det prognostiserade underskottet fr.a. på Göteborgs konstmuseum, inte tillsatt flera vakanta tjänster, vilket förklarar det positiva resultatet på 1 450 tkr.

Kulturförvaltningen erhöll i vårens kompletteringsbudget stimulansmedel om 1 700 tkr för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder i förvaltningens publika lokaler. I augusti beräknades åtgärderna att uppgå till 1 160 tkr. Därmed har 540 tkr återredovisats och kommunbidraget justerades med motsvarande belopp i november. Det slutliga kostnaden för åtgärderna blev 1 395 tkr och förvaltningen har kunnat hantera ökningen inom befintlig budgetram.

Avvikelser jämfört med budget och jämfört med föregående år

Intäkterna uppgår till 130 954 tkr och är 6 710 tkr högre än budgeterat.

Den positiva intäktsutvecklingen jämfört med budget består främst av ökade bidragstäckter. De externa bidragen på Göteborgs stadsmuseum har under året varit mer omfattande än budget. Museet redovisar en ökning av bidragen på 2 200 tkr, bland annat till utställningen *Värdefullt*, projektet *Funktek* och *Digikult*. Även det statliga bidraget till sommarlovsaktiviteter på totalt 1 200 tkr påverkar avvikelserna positivt. De ökade bidragsintäkterna beror också på att lönebidrag och nystartsjobb på 1 300 tkr inte fanns med i budget. Ökningen av intäkter har också uppstått i samband med samarbetsprojekt med andra förvaltningar där Stadsbiblioteket har vidarefakturerat kostnader på 2 200 tkr.

På Stora Teatern har biljettintäkterna ökat med 1 500 tkr jämfört med budget. Biljettförsäljningen gick över förväntan för Göteborgs Dans och Teater Festival. Även övriga biljettintäkter på teatern ökade, samt intäkter från omsättningshyran från Sommarklubben och Teaterbaren.

Förvaltningens hyresintäkter har däremot blivit -2 065 kr lägre än budgeterat. Stadsbiblioteket upphörde med sin uthyrning av hörsalen under första kvartalet i avvaktan på kommunstyrelsens beslut om en policy kring uthyrning av lokaler. Göteborgs Stadsmuseum har inte kunnat hyra ut konferenslokaler under stora delar av året på grund av en fasadrenovering.

Även museernas entréintäkter uppvisar totalt ett lägre utfall än budget, -196 tkr.

Den ökade intäktsvolymen mellan åren är ett resultat av dels av ökad verksamhetsvolym och dels av tillkommande externa bidrag. Det är framförallt årets Dans och Teater Festival som påverkar jämförelsen mellan åren.

Periodens totala kostnader uppgick till 509 631 tkr vilket är 5 172 tkr högre än budgeterat.

Både personal- och verksamhetskostnader är högre än budget och kan förklaras med att ökade verksamhetsintäkterna har bidragit till kostnadsökningar i motsvarande grad.

Budget 2017

Nämnden ansvarar för att bevaka kulturmiljöfrågorna i stadsbyggnadsprocessen. Det finns ett utökad behov av arbetsinsatser och resurser i och med stadens expansion.

Kulturnämnden hemställde till kommunstyrelsen om ett utökat kommunbidrag om totalt 4 000 tkr för 2017 med anledning av förvaltningens insatser och uppdrag i samband med utbyggnaden av Västlänken och Västsvenska paketet. Kulturnämnden har inte erhållit några medel och förvaltningen har därför dragit ner ambitionsnivån till det ytterst nödvändiga, vilket innebär att förvaltningen har avsatt 3 600 tkr till arbetet. Av dessa är 1 100 tkr en omfördelning inom budgetramen, som innebär att projektet Artists in Residence på Stora Teatern får göra ett uppehåll även under 2017, och resterande redovisas som ett resultat i obalans med budget med -2 500 tkr. Kulturnämnden har beslutat i budget 2017 att använda det egna kapitalet med motsvarande belopp. Aktuell situation innebär att förvaltningen inte kommer att kunna arbeta med kommunikation och pedagogiska aktiviteter i samband med Västsvenska paketet. Förvaltningen får heller inte full täckning för insatserna i plan- och samrådsprocesserna.

Under 2017 finns det en stor osäkerhet avseende verksamheternas intäktsutveckling. Flera av förvaltningens verksamheter har en hög självfinansieringsgrad. För att museerna ska kunna täcka fasta kostnader och få medel till verksamhet behöver de erhålla extern finansiering med 30 procent i form av entré- och försäljningsintäkter, externa utställningsbidrag, sponsring och stiftelsemedel.

Situationen för några av museisektorns verksamheter är akut då de magasin som idag används är mycket eftersatta och samlingar kan komma till skada till följd av för trånga utrymmen. Annan temporär förvaring för delar av samlingen kan behöva identifieras externt snarast, vilket medför en ekonomisk risk för den redan ansträngda budgeten för sektor museer.

Regionbidraget har inte räknats upp i samma takt som kommunbidraget. Med bakgrund av museernas finansiella läge så är det viktigt att förvaltningen får en uppräknings av regionbidraget under tiden som museiutredningen pågår avseende samfinansierade kulturinstitutioner.

Den pågående översynen av förvaltningens organisation och arbetssätt kommer att bidra till effektiviseringar och samordningsvinster men dessa kommer att synas först år 2019-2020. Dessa effektiviseringar är dock inte tillräckliga för att hantera de ekonomiska utmaningar som identifierats. En viktig framtidsfråga är därför att hitta nya finansieringsvägar till kultur och konst, exempelvis sponsring, EU-stöd, crowdfunding och fondmedel.

2.3.2 Tillkommande kostnader - Västsvenska paketet

Tillkommande kostnader västsvenska paketet 2016 och bedömning 2016-2018

Mkr	Budget 2016	Utfall 2016	Bedömning 2017	Bedömning 2018
Tillkommande kostnader - VP	2 600	2 600	5 250	5 250

År 2016

Göteborgs stadsmuseum, Göteborg Konst och Kulturstrategisk avdelning har under 2016 medverkat i dels de stadsövergripande arbetsgrupperna för kulturmiljö samt konst och arkitektur, dels i de geografiska och tematiska arbetsgrupper som skapats tillsammans med Trafikverket kring både plan- och genomförandefrågor. Göteborg Konst ingår också i

jurygrupper för utlysta konstnärliga tävlingar som arrangeras av Statens Konstråd, Trafikverket, Västtrafik och Göteborgs Stad. Totalt medverkar förvaltningen i ca 15 arbetsgrupper och koordineringsgrupper samt referensgruppen för regeringens *Villkor 1* inom ramen för arbetet med Västlänken. Arbetet i grupperna är viktigt för uppfyllande av Villkor 1, men även för det förberedande arbete som krävs för att återställa och gestalta en stad ovanför och runt tunneln med höga kvaliteter.

Kulturförvaltningen har tillsammans med Statens Konstråd och Västra Götalandregionens konstenhet tagit fram ett övergripande konstprogram, *Kronotopia* samt en handlingsplan för tillfällig konst under byggtiden för Västlänken.

År 2017-2018

För att kulturförvaltningen ska kunna möta den ökade mängd ärenden och uppdrag som medföljer genomförandet av västsvenska paketet (VP) finns behov av utökade resurser som om 5 250 tkr. Kulturförvaltningen har inte erhållit medel i budget 2017 för insatser och uppdrag i samband med VP. För att hantera detta har nämnden i budget 2017 avsatt 3 600 tkr till VP dels genom en omfördelning inom budgetramen på 1 100 tkr och dels genom beslut om att använda det egna kapitalet med 2 500 tkr. Förvaltningen kommer därmed behöva anpassa insatser utifrån tillgängliga medel, men har ändå inte full kostnadsteckning uppdragen i plan- och samrådsprocesserna.

Under 2017 till 2018 kommer projektet att övergå i en genomförandefas och arbetet i de grupper som beskrivits ovan kommer öka i intensitet. I genomförandefasen krävs resurser för att ta fram kunskapsunderlag, visionsdokument och handlingsplaner för att uppfylla Villkor 1. De konkreta åtgärder som tas fram i handlingsplanerna ska också arbetas in i projekteringar och planer. Genomförandefasen innebär vidare att arkeologiska undersökningar kommer att utföras i allt större omfattning och arbetet med den permanenta konsten och med tillfällig konst under byggtiden inledas. Det sammantagna arbetet med konsten kommer planeras under 2017 och under 2018 ska tävlingar utlysas och upphandlingar genomföras.

2.4 Värdering av eget kapital

Det huvudsakliga syftet med nämndens egna kapital är att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden ska årligen värdera en rimlig nivå på det egna kapitalet som speglar nämndens specifika riskbild. Kommunstyrelsen beslutade 2011-03-02 om riktlinjer för nivån på det egna kapitalet. Kulturnämnden rekommenderades en riktnivå på det egna kapitalet med ett intervall mellan 12 500 tkr och 17 500 tkr.

De byggnader som kulturinstitutionerna är lokaliserade till är gamla och det finns risk för oförutsedda händelser som påverkar både säkerhets- och arbetsmiljökrav samt klimatkrav för samlingar. Det pågår också ett antal förstudier avseende till- och ombyggnader av kulturförvaltningens lokaler. Vid ett eventuellt beslut om att inte genomföra en till- och ombyggnad kommer förstudiekostnaden att belasta förvaltningens resultat istället för till- och ombyggnadsprojektet. Utrymme för sådana kostnader kan inte avsättas i kulturnämndens budget.

Flera av kulturnämndens verksamheter har en hög självfinansieringsgrad vilket innebär att det finns en osäkerhet avseende intäktsutvecklingen.

Med hänsyn till de förutsättningar som förvaltningen arbetar utifrån så är ett eget kapital på 12 500 tkr ett minimum. Kulturnämndens egna kapital bör ligga mellan 12 500 tkr och 17 500 tkr.

Det ingående egna kapitalet för kulturnämnden uppgick till 17 243 tkr. Kulturnämndens verksamhet har under 2016 resulterat i ett överskott med 508 tkr vilket medför ett utgående kapital på 17 751 tkr. Kulturnämnden föreslås återredovisa 251 tkr av det utgående egna kapitalet så att nivån justeras till den av kommunstyrelsen rekommenderade högsta nivån för eget kapital.

2.5 Utveckling inom personalområdet

2.5.1 Personalvolym och lönekostnad

Belopp i tkr	2016	2015	2014
Lönekostnad exkl arvoden	141 296	137 821	134 473
Arbetad tid (årsarbetare)	403	403	401
Lönekostnad per årsarbetare	351	342	335

Lönekostnadsökning per årsarbetare är 2,6 procent mellan 2015 och 2016, vilket i sin helhet motsvarar förvaltningens lönerevisionseffekt. Antalet årsarbetare är något lägre än prognostiserat, då samtliga planerade rekryteringar inte har genomförts. Detta bl.a. på grund av en återhållsamhet i rekryteringsprocesserna i förhållande till planerat underskott i olika verksamhetsdelar. Vakanser i bemanningen och senare lagda rekryteringar har bidragit till att alla uppdrag inte har kunnat slutföras enligt plan, t.ex. inom kulturstrategiska avdelningen, kulturkansliet m.m.

2.5.2 Övrig utveckling inom personalområdet

Förvaltningens organisationsöversyn

Första etappen av förvaltningens nya organisation har implementerats och förvaltningen är numer indelad i tre sektorer – bibliotek, museer samt fri konst och kultur – som leds av varsin sektorschef. Rekrytering av ny sektorchef bibliotek, sektorchef museer samt kommunikationschef är genomförd. En kulturstrategisk avdelning har inrättats och etablering har påbörjats. Syftet med omorganisationen är att stärka förvaltningens närvaro i stadsövergripande arbeten, att stärka det strategiska arbetet inom förvaltnings- respektive sektorsövergripande frågor, samt att skapa en förvaltning som kan möta de utmaningar som offentlig sektor och därmed också Göteborgs stad står inför såväl ekonomiskt och demografiskt. Under året har översyns- och omorganisationsarbete skett inom sektor fri konst och kultur samt förvaltningsövergripande funktioner. Arbetet kommer att resultera i beslut om ny organisation efter årsskiftet. Samverkansorganisationen ses över så att den på bästa sätt kan stödja den nya sektorsorganisationen. Genom att tydliggöra roller och ansvar, öka samarbeten och genomföra verksamhet med rimlig koppling till tilldelade resurser skapas en bättre arbetsmiljö. Chefsrollen har definierats och konkretiserats för att tydliggöra krav och förväntningar på rollen som chef och för att identifiera behovet av stöd till chefer.

Rekrytering

Förvaltningen har inga svårigheter att attrahera sökande till utannonserade tjänster. En viss minskning av antalet sökanden har skett de senaste åren, men trots det är söktrycket alltså högt på förvaltningens utannonserade tjänster. Förvaltningen bedömer att urvalsunderlaget uppfyller kvalitetskraven gällande kompetens för respektive rekryteringsprocess.

Dock finns andra utmaningar som förvaltningen möter i samband med rekryteringsprocessen:

- avsaknad av mångfald och bristande spegling av befolkningsstrukturen i Göteborg,
- svårigheter att matcha löneläget med dels övriga aktörer inom kultursektorn i omvärlden, dels övriga verksamheter inom Göteborgs Stad, samt
- att kompetensförsörjningsbehoven hanteras utifrån kortsiktiga, enskilda verksamhetsbehov och inte utifrån helhetsperspektivet för förvaltningen.

Omvärlden förändras och ställer krav på verksamheterna som i sin tur utvecklas för att möta omvärldens behov. Detta kräver snabb anpassning av verksamheterna och nya kompetenser som förvaltningen saknar idag. Med anledning av komplexiteten i de nya behoven, är kompetensutveckling för kompetensväxling inte möjlig i de flesta fall. Detta innebär att nya kompetenser behöver knytas till förvaltningen. I samband med rekryteringsprocesserna tillämpas allt mer sällan en rak ersättning, utan tjänsterna anpassas och därmed kompetenskraven. Detta kan innebära en risk verksamhetsmässigt, då förvaltningen testat sig fram med nya kompetenser. Risken finns också för oro och missnöje inom organisationen, då traditionella yrkesgrupper ersätts med andra kompetenser än brukligt.

Dessa utmaningar planerar förvaltningen att möta bl.a. genom en strategi för förvaltningsövergripande kompetensförsörjning som kommer att utarbetas under våren 2017.

Arbetsmiljö

En fördjupad dialog kring Röhsska museets arbetsmiljö- och verksamhetsfrågor har pågått under året. Frågor har intensifierats under hösten. Fackliga organisationer har stängt arbetsplatsen i september månad (skyddstopp) och krävt beskrivning av arbetsmiljöåtgärder, genom framställan enligt arbetsmiljölagen 6 kap. 6a § med hänvisning att läget är akut. Efter arbetsgivarens svar på framställan, har fackliga organisationer kontaktat Arbetsmiljöverket för bedömning i frågan. Arbetsmiljöverket har avslagit och delvis avvisat fackliga organisationers framställan. Arbetsmiljöverket har meddelat att arbetsgivaren kommer att uppdras genom ett föreläggande att senast i april 2017 inkomma med en ansvarsfördelad och tidsatt handlingsplan som beskriver åtgärder för att komma till rätta med arbetsmiljösituationen på Röhsska museet. En partssammansatt arbetsgrupp arbetar fram handlingsplanen med stöd av extern kompetens.

En viktig åtgärd i själva handlingsplanen är stängningen av Röhsska museet för besökare under perioden fr.o.m. 27 februari 2017 till den 1 juni 2018. Målet med stängningen är att skapa förutsättningar för utvecklingsarbete som ska leda till en trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö vid Röhsska museet, samtidigt som verksamheten ska ges möjlighet att utvecklas. Arbete med organisatorisk och social arbetsmiljö är prioriterad för att få till en grund för verksamhetsutveckling. I en inledande fas av stängningen kommer därför alla medarbetare vid museet ges en annan placering inom förvaltningen för att sedan komma tillbaka till arbetsplatsen successivt, utifrån de uppgifter i utvecklingsarbetet medarbetarna kommer att ha. Förvaltningen ser denna utvecklingsfas som viktig då alla medarbetare får möjlighet för återhämtning, inspiration, kompetensspridning och kompetensutveckling. Under perioden kommer inledande aktiviteter att ske med syfte att bygga en god organisatorisk och social arbetsmiljö med fokus på organisation, struktur och kultur. Därefter vidtar utvecklingsarbete som syftar till återöppnande av museet. När Röhsska museet öppnar igen ska arbetsmiljön ska vara trygg, säker och utvecklande, och museets funktion som en angelägen mötesplats för designfrågor ska vara självklar. Besökaren ska stå i centrum för verksamheten och publiken ska möta en relevant och mångbottnad verksamhet. En ny utställning utifrån de östasiatiska samlingarna ska vara framarbetad och tillgänglighetsanpassning av byggnaden ska vara påbörjad.

Psykosociala arbetsmiljöfrågor och bemötande har varit föremål för utvecklingsarbete inom

olika forum, både genom APT, LSG, FSG och ledningsgrupper m.m. Handlingsplaner efter psykosociala arbetsmiljöronder är upprättade, kompetensutvecklingsinsatser är genomförda och flera är planerade framöver. Förvaltningens rutiner och arbetssätt kring arbetsmiljöfrågor anpassas och utvecklas utifrån den nya arbetsmiljöföreskriften kring organisatorisk och social arbetsmiljö. Samverkansnivåer ses över utifrån behovet i den nya organisationen. Flertalet genomförda och planerade åtgärder syftar till att bidra till förbättringar inom den interna kulturen. Planering av åtgärder gällande förvaltningens internkultur och bemötande har gjorts bl.a. genom en partssammansatt arbetsgrupp. Interna rutiner för hur kränkande särbehandling ska hanteras har reviderats i samband med utvecklingen av planen för lika rättigheter och möjligheter. Åtgärder planeras att genomföras under 2017 i syfte att förändra det interna klimatet och minimera risker som kan leda till upplevelser av kränkande särbehandling.

Ytterligare utmaningar som förvaltningen har inom arbetsmiljöområdet är bristande möjligheter till återhämtning efter perioder av höga arbetsbelastningar. Detta särskiljer kulturförvaltningen från övriga förvaltningar i staden och drabbar både chefer och medarbetare. Den pågående organisationsöversynen, renodling av uppdrag, anpassning av funktioner och roller samt anpassning av organisationen och arbetssätt, tros ge effekt och bättre möjligheter för återhämtning.

Förvaltningens totala sjukfrånvaro är 7 procent i förhållande till 5,8 procent för 2015. Ökningen på 1 procent finns bland långtidsfrånvaron från Stora Teatern, Konstmuseet samt Röhsska museet. En märkbar ökning av korttidsfrånvaron finns på Konsthallen. Utifrån det uppmärksammade sjuktalet planeras ett intensifierat rehabiliteringsarbete inom berörda verksamheter.

2.6 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

2.6.1 Intern kontroll

Under hösten 2015 genomfördes en analys av tänkbara verksamhetsrisker på respektive avdelning. Därefter sammanställdes en total riskanalys för förvaltningen. Vid prioritering av riskområden utgick förvaltningen från 2015 års uppföljning av intern kontroll. I arbetet beaktades även rekommendationer som angavs i självdeklarationens slutrapport samt resultatet av 2015 års revisionsrapport. Ett antal prioriterade riskområden låg till grund för den interna kontrollplanen 2016:

- Kommunfullmäktiges och kulturnämndens mål och uppdrag
- Kris och säkerhet
- Tillgängligheten till kulturförvaltningens verksamhetslokaler
- Fysisk miljö för museernas samlingar
- Inköps- och upphandlingsprocessen
- Kulturnämnden ska ha en ekonomi i balans
- Lönebildningsprocessen
- Rehabiliteringsprocessen
- Praktikprocessen
- Arbetsmiljöprocessen
- IT-system och databaser
- Långtidslagring av digitala bilder på museer

Uppföljningen av internkontrollplan 2016 har dels skett löpande i samband med uppföljningsrapporter, dels i form av rapportering från kontrollansvariga. Granskningen visar på god kontroll inom flera områden, samtidigt som det finns fortsatta möjligheter till utveckling och förbättring inom flera processer. De prioriterade förbättringsområden som förvaltningen identifierat är att:

- se till att kvarstående brister som framkommit i inventering av enkelt avhjälpta hinder åtgärdas under 2017,
- säkerställa att regler och anvisningar för inköp och upphandling efterlevs genom information och utbildning av personer med beställarrätt,
- säkerställa att anmärkningar från tidigare säkerhetsinventering av förvaltningens publika lokaler och magasin på Polstjärnegatan är åtgärdade (i samarbete med Göta Lejon kommer förvaltningen att genomföra en ny säkerhetsinventering under 2017),
- säkerställa individuella behov i rehabiliteringsprocessen och att chefer får stöd och utbildning.

2.6.2 Sponsring

Kulturnämnden godkände 2015 mottagande av sponsring från två sponsorer; Yamaha Music Europe GmbH Filial Scandinavia och Macforum AB gällande musik- och ljudutrustning respektive iPads till utställningen *Musiklivet Göteborg 1955-2018* på Göteborgs Stadsmuseum. Material tillhandahålls under utställningsperioden oktober 2015 – januari 2018. Göteborgs stadsmuseum som motprestation tillhandahåller exponering av företagets logotyp i trycksaker, vepor etc. samt upplåter en möteslokal kostnadsfritt vid ett tillfälle under utställningsperioden.

Sponsringen avser musei- och utställningsverksamhet enligt nämndens uppdrag i reglemente. Sponsringen medför en kvalitetshöjning av den ordinarie verksamheten och utgör ett mindre komplement till finansieringen av utställningen. Samarbetet bedöms vara i linje med Göteborgs Stads policy och riktlinje för sponsring.

Kulturnämnden har inte ingått några nya sponsringsåtaganden under 2016.

2.6.3 Göteborgs Stads kommunikationsstrategi

Arbetet med att införliva Göteborgs Stads gemensamma mål för intern och extern kommunikation har påbörjats. Genom en omfördelning av förvaltningens interna resurser har kommunikationsarbetet inom förvaltningen stärkts genom att en central kommunikationsenhet inrättats med tre medarbetare inklusive förvaltningens kommunikationschef.

Kommunikationsenheten ansvarar för det övergripande arbetet att driva det interna och externa strategiska kommunikationsarbetet.

Målen för förvaltningens internkommunikation utgår helt från stadens gemensamma mål. Kommunikationsprogrammet är en bra grund att utgå ifrån och underlättar det interna arbetet. Förvaltningen har under hösten påbörjat arbetet med att utveckla intranätet med syfte att det ska vara den självklara kanalen för att få den information varje medarbetare behöver i sitt arbete och för att skapa delaktighet i och förståelse för förvaltningens och stadens utveckling. Förvaltningen kommer i nästa steg se över de interna kommunikationssystemen för att stärka chefernas kommunikativa förmåga, utveckla mötesforum med mera. Kulturförvaltningen har genom sina publika institutioner en stor plats i offentligheten, får mycket utrymme i media och är välkända för såväl göteborgare som besökare. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att dels stärka den externa kommunikationen inom de områden som inte är lika kända, dels med att hitta former för att öka delaktigheten.

Stadens kommunikationsstrategi och arbetssätt är väl känd inom förvaltningen. Flera av förvaltningens kommunikatörer har varit med i framtagningen och uppföljningen av kommunikationsplattformarna för *Leva & bo*, *Kultur* samt *Stadsutveckling*, de temaområden som ligger närmast förvaltningens kärnverksamhet. Förvaltningens kommunikatörer har regelbundna träffar, där arbetssätt, kanaler, visuell identitet m.m. diskuteras. De kommunikationsplaner som används i verksamheten anpassas successivt efter stadens modell, liksom de kanaler som används. Stadens grafiska profil används i begränsad omfattning eftersom de flesta av förvaltningens publika verksamheter har tillstånd till särprofilering. I övrigt används profilen.

2.6.4 Nationella minoriteter

Förvaltningen har under året haft en särskild koordinator för förvaltningens arbete med nationella minoritetsfrågor. Koordinators uppdrag har varit att samordna förvaltningens arbete och att koordinera aktiviteter under året tillsammans med förvaltningens samverkansgrupp, där samtliga avdelningar varit representerade. Planeringen av nationella minoriteters högtidsdagar har gjorts tillsammans med de nationella minoritetsorganisationerna i staden. Koordinatören har deltagit i de olika samrådsforum som finns inom Göteborgs Stad och har haft löpande direktkontakt med de nationella minoritetsorganisationerna som t.ex. Sameföreningen, Sverigefinska rådet, Romska rådet, Resande folket och judiska församlingen, samt kontinuerlig kontakt med stadsledningskontoret.

En uppföljning och utvärdering av aktivitetsplanen 2016 har genomförts under hösten. Förvaltningens bedömning, efter samråd med representanter från de nationella minoritetsgrupperna, är att ceremonierna på Gustav Adolfs torg med fördel kan förläggas inomhus i förvaltningens institutioner. Vid program och aktiviteter på nämndens institutioner upplevs ett kunskapsutbyte ske mellan minoriteterna och förvaltningens verksamheter, därför förordar representanter för minoritetsgrupperna att firandet av högtidsdagarna alternerar mellan de olika institutionerna från år till år.

I samband med beslut om kulturnämndens budget 2017 antog kulturnämnden ett mål för arbetet med nationella minoriteter: *De nationella minoriteternas språk och kultur ska synliggöras och minoritetsgruppernas möjligheter att utöva och utveckla sitt språk och sin kultur främjas.* Kulturförvaltningen ska bidra till måluppfyllelse och säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter genom att uppmärksamma deras högtidsdagar på sina institutioner, genom stöd till interkulturella projekt, samt genom programverksamhet som t.ex. aktiviteter och pedagogiska lektioner inom respektive sektor. Särskilt fokus ligger på barn och unga. Aktiviteter kommer i möjligaste mån att genomföras i samråd med representanter för respektive minoritetsgrupp. En medarbetare från sektor Bibliotek kommer att koordinera det interna arbetet med aktiviteter inom förvaltningens olika institutioner, och en medarbetare från sektor Fri konst och kultur kommer även att representera förvaltningen på stadens gemensamma samrådsmöten.

3 Uppföljning av kommunfullmäktiges budget

3.1 Sammanfattande uppföljning av kommunfullmäktiges mål

3.1.1 Bedömning av förväntad måluppfyllelse

Grön = God

Utveckling åt rätt håll/Stark trend/om mätetal finns - *tydlig ökning*

Gul = Viss

Utveckling åt rätt håll/Svag trend/om mätetal finns - *ökning*

Röd = Ingen

Utveckling åt fel håll/Ingen alltså svag trend/om mätetal finns - *ingen ökning alternativt minskning*

Blå = Svårbedömt

Utvecklingen är svårbedömd/om mätetal finns – olika tal visar olika riktning – *används även om målet inte är prioriterat alternativt inte relevant för nämnden*

Mål	Bedömning av förväntad måluppfyllelse under mandatperioden	Eventuell kommentar
Göteborg ska vara en jämlik stad	 Viss	Kulturförvaltningen ska verka för att skapa jämlika förutsättningar att ta del av och aktivt delta i Göteborgs kulturliv samt använda konst och kultur som verktyg för att utjämna socioekonomiska skillnader.
Alla stadens verksamheter ska genomsyras av mänskliga rättigheter och främja likabehandling	 God	Kulturförvaltningen ska säkerställa ett aktivt arbete för att alla invånares mänskliga rättigheter blir tillgodosedda ur ett såväl medarbetar- som brukarperspektiv och förvaltningen ska arbeta normkritiskt för att öka likabehandlingen.
Den strukturella könsdiskrimineringen ska motverkas.	 Viss	Kulturförvaltningen ska applicera jämställdhetsintegrering i alla beslut och på alla nivåer i beslutsprocessen, samt implementera strategier och konkreta åtgärder för att minska könsdiskrimineringen.
Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka	 Viss	Kulturförvaltningen ska tillämpa ett inkluderande arbetssätt, verka för större kulturell jämlikhet och utöka möjligheterna till medborgardialog.

Mål	Bedömning av förväntad måluppfyllelse under mandatperioden	Eventuell kommentar
Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras.	■ God	Kulturförvaltningen ska aktivt verka för att tillgängliggöra kulturen till personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning.
Skolan ska i ökad omfattning kompensera för elevers olika förutsättningar på såväl elevnivå som skolnivå.	■ Svårbedömd	Målet är inte prioriterat av kulturnämnden.
Äldres livsvillkor ska förbättras	■ God	Kulturnämnden ska bidra till målet genom att öka tillgängligheten till kultur för äldre.
Göteborg ska minska sin klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp	■ Viss	Kulturförvaltningen ska sträva efter att göra energibesparande lösningar vad gäller material, teknik och lokaler samt följa resepolitiken och nyttja klimatpotten för att främja hållbart resande.
Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre	■ God	Kulturnämnden ska bidra till måluppfyllelse genom sin delaktighet i planprocesser och genom förvaltningens kompetens inom kulturplanering.
Det hållbara resandet ska öka	■ God	Kulturförvaltningen kan genom sina institutioner lyfta behovet av hållbara resor och ska arbeta med målet internt inom förvaltningen.
Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka	■ Viss	Kulturförvaltningen ska inom de egna verksamheterna sträva efter att upphandla tjänster med sociala hänsyn för ökad måluppfyllelse.
Samverkan för fler hållbara innovationer och jobbtillväxt ska öka	■ Viss	I samverkan med andra förvaltningar och bolag kan kulturförvaltningen bidra med måluppfyllelse genom att bidra till utvecklingen av kreativa näringar.

Mål	Bedömning av förväntad måluppfyllelse under mandatperioden	Eventuell kommentar
Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka	■ God	Kulturförvaltningen ska aktivt arbeta för att nämndens institutioner blir självklara besöksmål för Göteborgarna, genom ökad extern kommunikation och samverkan exempelvis med Göteborg & Co
Tillgängligheten till kultur ska öka	■ God	Målet uppfylls genom att fler ska bli delaktiga i stadens kulturliv, särskilt fokus ska ligga på barn och unga och äldre. Antalet kulturutövare ska öka.
Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra	■ God	Inom kulturförvaltningen ska det finnas ett rättvist, tydligt och öppet system för befordran och karriärutveckling. En handlingsplan ska utgöra grunden för hur löneökningar prioriteras i syfte att osakliga löneskillnader ska upphöra.
Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar	■ Viss	Som upphandlande enhet ska kulturförvaltningen inarbeta sociala hänsyn i alla förfrågningsunderlag där det är möjligt. I 50 % av kulturförvaltningens tjänsteupphandlingar över 100 tkr ska krav på sociala hänsyn inarbetas i förfrågningsunderlaget där det är möjligt.

Nöjd Kund Index (NKI)

Under 2016 genomförde stadens folkbibliotek den Nöjd Kund undersökning (NKI) som genomförs vartannat år. Resultatet kom sent under året, vilket gör att närmare analys sker under januari – februari 2016. För stadsbibliotekets del kan konstateras en väsentlig ökning i biblioteksanvändarnas nöjdhet med Stadsbiblioteket generellt från ett indexvärde på 75 till 78.

Övriga verksamheter genomför Nöjd Kund undersökning 2017.

3.2 Sammanfattande uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev. till vilken del uppdraget har genomförts
Alla nämnder och bolag ska ta fram likabehandlingsplaner i förhållande till alla diskrimineringsgrunder. Arbetet ska gälla ur såväl personal- som invånarperspektiv.	Ja	Förvaltningens plan för lika rättigheter och möjligheter omfattar både brukar- och medarbetarperspektivet. Planens övergripande intentioner speglas i verksamhetsplaner för respektive verksamhet.
Den normkritiska kompetensen ska höjas i stadens verksamheter.	ja	Medarbetare, chefer och HR-avdelningen har deltagit i många olika typer av kompetenshöjande aktiviteter. T.ex. genom utformning och deltagande i olika arbetsprojekt inom verksamheterna som alltid har ett normkritiskt perspektiv som utgångspunkt, pedagogiska visningar av olika utställningar, programutbud, utbildningsinsatser m.m.
Göteborgs Stads modell och annat arbete för social hänsyn i offentlig upphandling ska fortsätta utvecklas och användas i ökad omfattning för att skapa sysselsättning för personer långt ifrån arbetsmarknaden.	Delvis	I varje tjänsteupphandling som överstiger 100 tkr strävar förvaltningen efter att öka användningen av sociala hänsyn och att kravet inarbetas i förfrågningsunderlaget där det är möjligt. Under året har förvaltningen gjort ett fåtal tjänsteupphandlingar över 100 tkr. Vid dessa tillfällen har det inte varit möjligt att arbeta in sociala hänsyn.
Antalet ferieplatser i staden ska öka.	Delvis	Antal erbjudna ferieplatser är 10, som är samma som föregående år. Förutom stadens feriejobb, anställde förvaltningen 80-tal ungdomar inom ramen för kultursommarjobb.

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev. till vilken del uppdraget har genomförts
Av den arbetade tiden i Göteborgs Stad ska max fem procent utföras av timavlönad personal.	Nej	Andel arbetad tid utförd av timavlönade ligger på samma nivå som föregående år, 6,9 procent. Bedömningen är att det är svårt att minska andelen arbetad tid utförd av timavlönade på grund av verksamheternas tillfälliga, kortvariga och oregelbundna bemanningsbehov samt schemaläggning på obekvämt arbetstid. Timavlönade används framförallt inom vårdskap, pedagogik och teknik där behoven ofta uppstår med kort varsel. Förvaltningens förhållningssätt är att inte använda timavlönad personal i den ordinarie, löpande verksamheten där bemanningsbehoven går att förutse och planera.
Andelen födda utanför Norden samt andelen kvinnor ska öka på chefsnivå.		
- avseende födda utanför Norden på chefsnivå	Nej	Förvaltningen lyckas inte locka sökanden till chefstjänster med utomnordisk bakgrund. För att kunna nå bättre måluppfyllelse bör kraven som ställs i samband med chefsrekryteringarna ses över. Det gäller också att hitta annonseringskanaler som kan locka sökanden både utifrån kompetens och mångfald. Förvaltningen ser mångfaldsrekrytering som en utmaning de kommande åren.
- avseende kvinnor på chefsnivå		Samtidigt som förvaltningen har bidragit till det övergripande uppdraget för staden, har jämställdhetsförhållanden inom förvaltningen påverkats. Att andelen kvinnor har ökat på chefsnivån har medfört en ojämnare könsfördelning inom chefsgruppen, där kvinnor är majoritet.
En handlingsplan för att förbättra arbetsmiljön för de grupper som har högst sjukfrånvaro ska tas fram, med fokus på de grupper som i Medarbetarenkäten inte definierade sig som kvinna eller man.	Delvis	Framtagande av handlingsplanen sker på staden övergripande nivå. Arbetet pågår.

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev. till vilken del uppdraget har genomförts
Att minst 50 procent av stadens tjänsteupphandlingar görs med sociala hänsyn.	Delvis	I varje tjänsteupphandling som överstiger 100 tkr strävar förvaltningen efter att öka användningen av sociala hänsyn och att kravet inarbetas i förfrågningsunderlaget där det är möjligt. Under året har förvaltningen gjort ett fåtal tjänsteupphandlingar över 100 tkr. Vid dessa tillfällen har det inte varit möjligt att arbeta in sociala hänsyn.

3.2.1 Uppdrag riktade till kulturnämnden

Uppdrag	Har uppdraget utförts? Ja/Nej	Om uppdraget inte har utförts; kort kommentar om orsaken till det och ev. till vilken del uppdraget har genomförts
Alla elever i grundskolan ska erbjudas minst ett scenkonstbesök per år	JA	Kulturnämnden subventionerar barns och ungas scenkonstbesök genom utjämningsbidraget samt erbjuder scenkonstföreställningar till barn och unga inom sina verksamheter.

Kulturnämnden subventionerar barns och ungas scenkonstbesök till Göteborgs fria kulturgrupper och aktörer genom utjämningsbidraget som ges till professionella musik-, dans-, och teateraktörer efter att de till förvaltningen redovisat antalet besök av barn och unga.

Kulturnämnden erbjuder även scenkonstföreställningar till barn och unga inom sina verksamheter som bl.a. genom program på Stora Teatern och inom Sommarunderhållningen.

3.2.2 Kompletterande uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag kring enkelt avhjälpna hinder

Inventeringen av kulturförvaltningens lokaler har genomförts och åtgärdslistor har tagits fram ur tillgänglighetsdatabasen. I samarbete med Higab har arbetet för att åtgärda felen påbörjats under 2015 och arbetet har fortsatt under 2016. Löpande avstämningar ihop med fastighetskontoret har gjorts under 2016 för att kontrollera förvaltningens status beträffande enkelt avhjälpna hinder så att inventeringarna uppdateras i takt med åtgärder. Åtgärdandet av enkelt avhjälpna hinder på museerna har blivit klara under året.

Återstående hinder på åtgärdslistan som plockas ut ur tillgänglighetsdatabasen (TD-2.0) skall åtgärdas under 2017, samt att säkerställa så att det inte byggs in nya hinder i verksamheterna. I samband med vissa inplanerade större ombyggnadsprojekt till exempel Sjöfartsmuseet Akvariet, Röhsska museet och Göteborgs konstmuseum, kommer de hinder som är av sådan ekonomisk art att de inte tolkas som enkelt avhjälpna hinder tas med in i projekteringarna för ombyggnationerna. Under 2017 kommer verksamheterna arbeta med att kvalitetssäkra inventeringarna, i ett nära samarbete med fastighetskontoret.

4 Nyckeltalsredovisning

Volym- och nyckeltalsredovisning	2016	2015	2014	2013
GRUNDUPPDRAK				
Förvaltningsgemensamt				
Nöjd kundindex 1)	-	80	-	78
Sektor Bibliotek 2)				
Antal besök 3)	1 540 899	1 513 198	1 189 085	353 676
varav Götaplatsen 4)	1 279 037	1 238 957	860 826	-
varav Stadsbiblioteket 300 m ²	246 679	258 606	306 377	353 676
varav bokbussar	15 183	15 635	21 882	-
Antal besök i GOTLIB	2 465 317	2 199 009	1 565 000	1 541 976
Antal timmar öppet per vecka 5)	76	76	76	54
Antal arrangemang 6)	1 150	950	248	405
Antal medieutlån	1 064 843	1 033 495	837 613	609 622
Uthyrning lokaler, antal timmar	2 222	764	424	-
Utlån per årsarbetare	8 622	8 641	7 386	-
Antal besök per årsarbetare	12 477	12 652	10 369	-
Antal besök per öppen timma	336	326	298	-
Antal besök per arrangemang 7)	24	23	-	-
Kostnad per utlån	116	119	141	-
Kostnad per besök	97	99	137	-
Kostnad per öppen timma	32 579	32 391	29 781	-
Sektor Museer inkl. Göteborgs Konsthall				
Antal anläggningsbesök 8)	783 217	775 401	803 416	881 636
varav verksamhetsbesök	646 516	625 567	638 700	757 744
varav verksamhetsbesök av barn och unga	184 973	176 642	170 609	208 262
Antal deltagare, aktiviteter för barn och unga	65 983	71 026	64 477	68 447
Antal utställningar	59	58	58	63
Antal aktiviteter, hemarena	4 201	4 265	4 325	4 717
varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga	2 390	2 572	2 446	2 640
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	271	313	303	349
Unika besök på hemsidan 9)	568 187	459 506	446 652	321 655
Uthyrning lokaler, antal timmar 9)	1 998	1 795	2 142	2 088
Antal besök i andra kommuner	43	34	44	43
Antal besök per årsarbetare	4 544	4 256	4 262	4 975
Antal besök per öppen timma	77	73	76	83
Kostnad per besök	107	113	104	95
Kostnad per öppen timma	5 402	7 136	6 728	6 362
Sektor Fri konst och kultur				
Stora Teatern				
Antal besök	106 235	93 228	76 206	106 235
varav Backstage	30 921	28 826	20 460	-
varav barn och unga	11 626	11 023	7 713	6 614
Antal sålda biljetter	51 830	37 592	41 512	43 879
Antal föreställningar 10)	198	189	182	226
Egenfinansieringsgrad, i procent 11)	37	32	32	32
Antal besök per årsarbetare	4 102	3 505	3 372	2 693
Kostnad per besök 12)	328	368	365	326

Volym- och nyckeltalsredovisning	2016	2015	2014	2013
Frilagret				
Antal besök	98 367	50 447	46 150	20 397
varav verksamhetsbesök	98 367	50 090	44 990	19 881
Antal evenemang	580	541	437	313
Kulturstöd och utjämningsbidrag				
Antal besök till organisationer med verksamhetsstöd	Redovisas i dec 2017	1 197 000	1 075 000	1 018 000
Antal besök scenkonst, barn och unga	75 889	84 954	87 248	90 223
varav till fri grupp genom utjämningsbidrag	42 665	54 119	62 838	58 634
Lektioner				
Antal pedagogiska aktiviteter, barn och unga, utanför museer/konsthall	2 215	2 242	2 154	1 857
varav lektioner	2 215	2 242	2 154	1 857
Antal deltagande barn och unga i pedagogiska aktiviteter, utanför museer/konsthall	55 375	56 050	53 850	46 425
Stöd till kulturskolan i Göteborg				
Antal instrumentuthyrningar	5 307	4 874	4 677	4 190
MEDARBETARE/PERSONAL				
Antal årsarbetare, arbetad tid	403	403	400	375
Andel kvinnliga medarbetare, i procent	71	70	69	69
Andel kvinnliga chefer, i procent	80	77	71	71
Antal rekryteringar, tillsvidareanställda	29	33	26	24
varav kommuninterna rekryteringar	4	4	5	9
Nöjd medarbetarindex	-	44	50	-
Nöjd ledarindex	-	56	59	-
Frisknärvaro	51	51	59	58
EKONOMI				
Nettokostnad	1	5	15	6,6
Andel finansierat av externa intäkter	15	14	14	14
Andel finansierat av verksamhetsbidrag	85	86	86	86
Kulturnämndens kommunbidrag per invånare, kr	684	692	668	596
Andel av totalt kommunbidrag i procent	1,3	1,4	1,4	1,3
Eget kapital som andel av bruttokostnaden	3,5	4,1	4,6	5,0
Eget kapital	17 751	20 493	21 940	21 137
Stiftelser och gåvor				
Antal stiftelser och gåvor	23	24	25	28
Summa bundet eget kapital, tkr	205 026	195 846	196 612	180 337
Summa fritt eget kapital, disponibelt, tkr	9 498	12 475	9 275	12 899
Utbetalt kapital från stiftelser och gåvor, tkr	4 493	7 443	5 050	6 290

1) Ej direkt jämförbar mellan åren. 2) Nyckeltal utgår under ombyggnadsperiod. 3) 2013 års utfall avser besök till Stadsbiblioteket 300m². 4) Återinvigning 23 april 2014. 5) 2013 är öppethållande antal timmar per vecka beräknat på ett snitt av de fyra nischbibliotekens öppethållande. 6) Invigning av biblioteket ej medräknat. 7) Visningar ej medräknade utan tillkommer med 313 visningar med 5 644 deltagare. 8) I antal anläggningsbesök 2013 ingår även besök till stadsbibliotekets verksamhet. 9) Göteborgs Konsthall ingår inte i utfallet. 10) I antal föreställningar ingår ej Backstage. 11) Rörliga intäkter/totala kostnader. 12) I antal besök ingår ej Backstage.

4.1 Analys och kommentar till volym- och nyckeltal

4.1.1 Anläggningsbesök

Förvaltningen har under perioden haft 2 528 718 besök till sina anläggningar, vilket är en ökning med 96 444 besök, motsvarande 4 procent, jämfört med föregående år.

Stadsbiblioteket Göteborg

Stadsbiblioteket är stadens mest besökta kulturinstitution med närmare 1,3 miljoner besök per år. Antalet besök på Stadsbiblioteket har ökat något jämfört med föregående år. Efter Stadsbibliotekets återinvigning har besöken på 300 m² minskat, men är fortfarande mycket välbesökt och är tillsammans med Angereds bibliotek stadens mest besökta bibliotek efter Stadsbiblioteket. Många nya bibliotekskort skrivs ut på 300 m² vilket indikerar att nya biblioteksanvändare lockas att använda detta bibliotek. Ca 20 procent av de nyutskrivna korten i år är till personer utan svenska personnummer. Under 2016 har stadsbiblioteket 300 m² varit öppet 365 dagar om året som ett av mycket få bibliotek i Sverige. Bokbussarna har inga besöksräknare, istället räknas antalet använda bibliotekskort, vilket är relativt jämförbart då ett bokbussbesök ofta innebär lån. Även antalet medielån totalt har ökat vid en jämförelse mellan 2015 och 2016.

Stora Teatern

För Stora Teatern visar samtliga volym- och nyckeltal att den positiva trenden håller i sig. Det är framför all den högre beläggningsgraden som bidragit till resultatet. Den positiva trenden beror på att verksamheten sammantaget fått större genomslag. Orsakerna till utveckling förklaras av en mängd olika faktorer, men framförallt på ett kvalitativt utbud i flera genrer för många målgrupper i kombination med en effektiv marknadskommunikation. Stora Teatern har efter fem år etablerat sig som stadens gästspelsscen.

Den höga andelen barn och unga har bekräftats genom en fortsatt utveckling av cirkusskolan, i år med en ny satsning på kurser i Biskopsgårdens Sjumilahall under sommaren och höstterminen. Stora Teatern har under året bidragit till målet ”alla elever ska erbjudas minst ett scenkonstbesök per år” genom att arrangera mycket välbesökta utbudskvällar för lärare och erbjuda nio skolföreläsningar och ett 20-tal föreläsningstillfällen som t.ex. *Männen med rosa triangel*, *Unga Klara X* samt *Cirkus Cirkör Limits*.

Frilagret

Frilagret ökar markant i antal besök jämfört med föregående år. Detta beror delvis på ökat antal arrangemang samt att Frilagret tydligare har etablerat sig som mötesplats och eventplats för målgruppen. Inte minst ökar andelen besökare som använder platsen för att mötas, plugga, skapa och repetera under tider då inget specifikt evenemang äger rum. Under 2016 har Frilagret installerat digitala publikräknare vilket också påverkar ökningen.

Museernas inkl. konsthallens besök

Utvecklingen av antalet anläggnings- och verksamhetsbesök varierar mellan museerna men den sammanlagda volymen visar på en ökning med 1 respektive 3 procent jämfört med föregående år.

Göteborgs stadsmuseum redovisar en ökning av antalet besök. Utställningen Musiklivet i Göteborg har nu setts av ca 100 000 sedan invigningen i november förra året. Den drar folk i alla åldrar, inte minst ungdomar. Många har också kommit flera gånger för att titta på

utställningen. Den nya bastutställningen *Värdefullt*, med invigning i september har också dragit publik.

Både Röhsska museet och Sjöfartsmuseet Akvariet har ökat antalet besök. Röhsska museet har under året haft välbesökta utställningar bland annat *Lisa Larsson*, *Tonie Lewenhaupt* och *Joe Hedlund*. Kulturnämndens beslut att hålla tisdagar stängda samt kvällsöppet på onsdagar har inte påverkat besöksfrekvensen negativt.

På Sjöfartsmuseet Akvariet fortsätter antalet verksamhetsbesök och antalet besök av barn och unga att öka. Det kan finnas olika orsaker till ökningen, men framför allt beror det på att museet under året haft flera attraktiva utställningar samt att marknadsföringen har fått bra lokalt genomslag. *Sally Jones*, *Americafeber* och *Bläckfisken* är de mest välbesökta utställningarna under 2016.

Göteborgs konstmuseum har tappat besök under hösten 2016 jämfört med föregående år. Detta är en naturlig följd av att museet arbetat med längre utställningsperioder t.ex. *Gränslost 1700 tal speglad i nuet* och att museet inte haft någon stor utställningsöppning under hösten. Konstmuseets anläggnings- och verksamhetsbesök för perioden ligger ungefär på samma nivå som föregående år trots att ett sparbeting medfört att de tidigare sommaröppna måndagarna under juni till augusti inte kunnat erbjudas.

Volymtalen för Göteborgs Konsthall visar en ökning av det totala antalet besök. En ökning som delvis kan härledas till årets sista månader då den kritikerrosade utställningen *This Misery of Light* med konstnären Lina Selander visades

Barn och Unga

Arbetet gentemot barn och unga är prioriterat och museerna har ökat antalet besök med 4 procent i jämfört med samma period föregående år. Genom regeringens sommarlovssatsning (riktat statsbidrag till kommuner) och 2021-medel från Göteborg & Co har förvaltningen kunnat erbjuda fler aktiviteter till barn och unga under sommaren. Det har bidragit till att förvaltningen nått nya målgrupper och fått fler besökare.

5 Bokslut

5.1 Sammanfattande analys

Årets resultat summeras till ett överskott på 508 tkr. I jämförelse med 2015 är det redovisade resultatet 2 485 tkr lägre.

Nedan följer en kortfattad analys av resultaträkning i jämförelse med föregående år.

5.1.1 Analys intäkter

Förvaltningens verksamhet har till största delen finansierats av kommunbidrag, 74 procent. Verksamhetsbidrag i form av region- och statsbidrag har utgjort 11 procent av förvaltningens intäkter. Utöver detta har verksamheten finansierats med 3 procent intäkter från entré/avgifter och övriga intäkter med 12 procent.

Förvaltningens samlade intäkter, inkl. kommunbidrag uppgår till 510 134 tkr och har ökat med 13 080 tkr, 2,6 procent, jämfört med föregående år.

Region- och statsbidrag uppgår till 56 228 tkr där 51 313 tkr avser regionbidrag och resterande 4 915 tkr är statsbidrag. I jämförelse med föregående år har region- och statsbidraget blivit 5 041 tkr högre. Det kan förklaras med att förvaltningen erhöll statsbidrag för Sommarlovsaktiviteter, Dans och Teater Festivalen och till projektet Kulturmöten utan gränser vilket påverkar jämförelserna mellan åren.

Avgifts- och entréintäkter uppgår till 17 110 tkr och har ökat med 2 565 tkr. Det beror på ökade biljettintäkter för Stora Teatern och framför allt Dans och Teater Festivalen. I jämförelse med 2015 har museernas entréintäkter minskat med -293 tkr.

Övriga intäkter har ökat med 4 689 tkr i jämförelse med föregående år. Den ökade intäktsvolymen mellan åren förklaras bland annat med att Dans och Teater Festivalen arrangerades i år.

5.1.2 Analys kostnader

Förvaltningens totala kostnader uppgick 2016 till 509 604 tkr där 40 procent utgörs av personalkostnader, 14 procent av lokalkostnader inkl. drift, 15 procent av transfereringar i form av kultur- och verksamhetsstöd samt 31 procent av övriga verksamhetskostnader.

Förvaltningens totala kostnader har ökat med 15 502 tkr jämfört med föregående år. Både personal- och verksamhetskostnader har ökat i jämförelse med 2015 och kan förklaras med att de ökade verksamhetsintäkterna för externfinansierade projekt har bidragit till kostnadsökningar i motsvarande grad.

Transfereringar i form av kultur- och verksamhetsstöd har minskat i jämförelse med 2015 och beror på att det inte har utgått något stöd till Göteborgs internationella konstbiennial eftersom 2016 var ett år då Dans och Teater Festivalen arrangerades.

5.2 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2016	2015	2014	2013
Verksamhetsintäkter				
Avgiftsintäkter, not 1	17 110	14 545	15 267	11 976
Regionbidrag/Statsbidrag	56 228	51 187	55 111	52 473
Övriga intäkter, not 2	57 611	52 922	55 400	50 265
Summa verksamhetsintäkter	130 949	118 654	125 778	114 714
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-145 756	-142 467	-138 293	-125 436
Sociala avgifter o övriga personalkostnader	-56 004	-54 501	-51 678	-46 610
Lokalkostnader fastighetsservice o energi	-72 423	-70 608	-70 083	-55 515
Övriga verksamhetskostnader	-235 047	-226 088	-220 781	-196 439
<i>varav utställningar museer</i>	<i>-8 914</i>	<i>-10 814</i>	<i>-9 866</i>	<i>-5 962</i>
<i>varav media Stadsbibliotek</i>	<i>-25 685</i>	<i>-22 793</i>	<i>-21 528</i>	<i>-22 035</i>
<i>varav transfereringar</i>	<i>-77 472</i>	<i>-78 727</i>	<i>-73 668</i>	<i>-65 997</i>
Avskrivningar	-374	-438	-928	-1 666
Summa verksamhetskostnader	-509 604	-494 102	-481 763	-425 666
Nettokostnad	-378 655	-375 448	-355 985	-310 952
Kommunbidrag				
Kommunbidrag, not 3	378 400	376 800	319 000	314 400
Kommunbidrag - tillägg	785	1 600	41 550	2 600
Summa kommunbidrag	379 185	378 400	360 550	317 000
Finansiella intäkter/kostnader				
Finansiella intäkter	5	6	15	6
Finansiella kostnader	-27	35	-127	-42
Summa finansiella intäkter/kostnader	-22	41	-112	-36
Resultat	508	2 993	4 453	6 012

5.3 Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2016	2015	2014	2013
Anläggningstillgångar				
Byggnader	108	126	143	156
Maskiner och tekniska anläggningar	0	0	0	113
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3 376	3 815	4 172	4 574
Inventarier och verktyg	0	0	64	949
Summa anläggningstillgångar, not 4	3 484	3 941	4 379	5 792
Omsättningstillgångar				
Förråd och lager, not 5	3 157	3 626	3 796	3 722
Kundfordringar	4 552	2 669	4 904	3 253
Övriga kortfristiga fordringar, not 6	26 661	38 047	37 856	13 089
Interimsfordringar, not 7	20 290	19 919	22 227	25 801
Kassa och bank, not 8	28 795	29 228	22 993	52 564
Summa omsättningstillgångar	83 455	93 489	91 776	98 429
Summa tillgångar	86 939	97 430	96 155	104 221
Eget kapital och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	20 493	21 940	21 137	19 900
Justering eget kapital	-3 250	-4 440	-3 650	-4 775
Årets resultat	508	2 993	4 453	6 012
Summa eget kapital, not 9	17 751	20 493	21 940	21 137
Långfristiga skulder				
Långfristig skuld	0	0	0	0
Summa långfristiga skulder	0	0	0	0
Kortfristiga skulder				
Övriga kortfristiga skulder, not 10	27 509	34 426	39 993	52 049
Moms	431	223	0	44
Interimsskulder, not 11	41 248	42 288	34 222	30 991
Summa kortfristiga skulder	69 188	76 937	74 215	83 084
Summa eget kapital och skulder	86 939	97 430	96 155	104 221

5.4 Finansieringsanalys

Finansieringsanalys (tkr)	2016	2015	2014	2013
Likvida medel vid årets början	29 228	22 993	52 564	48 854
Internt tillförda medel				
Rörelseresultat före avskrivningar	904	3 390	5 493	7 714
Återredovisat kommunbidrag	-3 250	-4 440	-3 650	0
Finansnetto	-22	41	-112	-36
Summa internt tillförda medel	-2 368	-1 009	1 731	7 678
Förändring rörelsekapital				
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-7 666	2 722	-8 925	5 433
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	9 132	4 352	-22 305	-9 443
Ökning(-)/minskning(+) förråd och lager	469	170	-72	42
Summa förändring rörelsekapital	1 935	7 244	-31 302	-3 968
Nettofinansiering från verksamheten	-433	6 235	-29 571	3 710
Förändring likvida medel	-433	6 235	-29 571	3 710
Likvida medel	28 795	29 228	22 993	52 564

Noter och bokslutskommentarer

Redovisningsprinciper

Resultat- och balansräkningens uppställningsform är anpassad till bestämmelserna i lagen om kommunal redovisning. Belopp anges i tkr där inget annat anges.

Not 1. Avgifts- och entréintäkter

Avdelning	2016	2015	2014	2013
Stora Teatern	6 637	3 807	3 893	3 658
Stadsbiblioteket	1 805	2 019	1 430	804
Konstmuseet	2 649	3 182	5 131	3 012
Stadsmuseet	1 530	1 189	1 298	1 308
Röhsska museet	1 162	1 335	1 110	722
Sjöfartsmuseet	1 661	1 560	1 248	1 262
Fri Konst & Kultur	1 651	1 420	1 083	1 079
Övrigt	15	33	74	131
<i>varav entréer museer</i>	<i>6 952</i>	<i>7 245</i>	<i>8 765</i>	<i>6 211</i>
Totalt	17 110	14 545	15 267	11 976

Not 2 Övriga intäkter

Övriga intäkter	2016	2015	2014	2013
Försäljning	8 890	9 485	9 801	7 951
Lönebidrag	2 400	2 714	2 871	2 733
EU-bidrag	906	187	1 086	8 329
Stiftelsemedel	6 732	9 950	9 641	5 569
Hyrer, lokaler mm	3 023	3 249	4 327	7 695
Sålda tjänster	19 817	21 314	16 591	11 218
Övriga bidrag	15 843	6 023	11 083	6 770
Totalt övriga intäkter	57 611	52 922	55 400	50 265

Not 3 Kommunbidrag

Kommunbidrag	2016	2015	2014	2013
Beslut enligt KF	378 400	376 800	319 000	314 400
Tillägg	785	1 600	41 550	2 600
Totalt kommunbidrag	379 185	378 400	360 550	317 000

Not 4 Anläggningstillgångar – investeringar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anläggningstillgångar Investeringar	Byggnader	Förbättr. utg. annans fastighet	Totalt
Bokfört värde 2016-01-01	412	11 677	12 089
Årets investeringar	0	0	0
Årets avyttringar	0	-338	-338
IB ack. planm. avskrivn.	-287	-7 862	-8 149
Årets avskrivningar	-17	-101	-118
Bokfört värde 2016-12-31	108	3 376	3 484

Leasing

Leasing	2016	2015	2014	2013
Återstående kostnad för tecknade leasingavtal	53 635	58 542	57 124	34 065

Not 5 Förråd och lager

Förråd och lager består av varor som säljs i museernas butiker. Inventering av varulager har utförts på bokslutsdagen. Erforderliga avdrag för inkurans och nedskrivning har gjorts.

Not 6 Övriga kortfristiga fordringar

Gåvokapitalet är placerat i fonder och medel rekvireras efter museernas inköp för gåvomedel. Gåvornas sammanlagda kapital uppgår till 2 379 tkr och motsvarande belopp redovisas också som kortfristig skuld i balansräkningen.

Gåvor/övr. kf. fordringar	2016	2015	2014	2013
Albert Ekmans legat	5	82	234	383
Inköpsfonden	259	603	625	822
Karin o Sten Forselius donation	2 115	2 270	2 002	2 243
Övriga kf fordringar 1)	17 038	28 494	34 994	9 639
varav momsredovisning	7 244	6 599	0	5 766
Summa övr. kf. fordringar	26 661	38 047	37 856	13 089

1) Ändrad likvidhantering i Gbg stad under 2014.

Not 7 Interimsfordringar

Med interimsfordringar avses förutbetalda kostnader/upplupna intäkter dvs. periodiseringar i årsskiftet för att kunna bokföra intäkter och kostnader på rätt år. Exempel på en förutbetald kostnad är hyror som betalas i förskott för första månaden/kvartalet kommande år.

Interimsfordringar	2016	2015	2014	2013
Higab	13 801	13 663	13 413	8 997
Wallenstams	1 813	1 266	255	1 289
Övriga	4 676	4 990	8 559	15 516
Totala interimsfordringar	20 290	19 919	22 227	25 801

Not 8 Koncernkonto

Koncernkonto	2016	2015	2014	2013
Saldo per 31 dec 1)	28 795	29 228	22 993	52 564

1) Ändrad likvidhantering i Gbg stad under 2014.

Not 9 Eget kapital

Eget kapital	2016	2015	2014	2013
Ingående eget kapital	20 493	21 940	21 137	19 900
Justeringar under året 1)	-3 250	-4 440	-3 650	-4 775
Årets resultat	508	2 993	4 453	6 012
Summa utgående eget kapital	17 751	20 493	21 940	21 137

1) Slutreglering av Stadsbibliotekets till- och ombyggnad.

Not 10 Övriga kortfristiga skulder

Övriga kortfristiga skulder	2016	2015	2014	2013
Charles Felix Lindberg	267	425	426	443
Museerna	864	595	1 193	303
Gåvokapital fonder	2 379	2 954	2 862	3 450
Leverantörsskulder	20 905	25 002	33 149	31 799
Övr. kortfristiga skulder 1)	3 094	5 450	2 363	16 054
Totala kortfristiga skulder	27 509	34 426	39 993	52 049

1) Ändrad likvidhantering i Gbg stad under 2014.

Not 11 Interimsskulder

Med interimsskulder avses förutbetalda intäkter och upplupna kostnader d.v.s. periodiseringar i årsskiftet för att redovisa intäkter och kostnader på rätt år.

Interimsskulder	2016	2015	2014	2013
Upplupna semesterlöner	10 520	10 533	10 770	9 619
Upplupna övr. kostnader	10 298	11 261	9 805	6 087
Förutbetalda övr. intäkter	20 430	20 494	13 647	15 284
Totala interimsskulder	41 248	42 288	34 222	30 991

Förteckning över sponsring 2016

Nämnd/bolag: Kulturnämnden				
Sponsrings- aktivitet	Beslutsdag	Sponsringsperiod	Sponsrings- åtagande inkl. ev. belopp	Mottagarens motprestation
Mottagande av sponsring till utställningen <i>Musiklivet Göteborg 1955-2018</i> på Göteborgs stadsmuseum från Yamaha Music Europe GmbH Filial Scandinavia (Yamaha)	2015-09-29 § 152	Avtalet gäller från och med dagen då avtalet undertecknats av alla parter t.o.m. 2018-01-31 <i>Material tillhandahålls under utställningsperioden okt 2015 – jan 2018</i>	Yamaha åtar sig att tillhandahålla musik- och ljudutrustning till utställningen <i>Musiklivet Göteborg 1955-2018</i> på Göteborgs stadsmuseum	Göteborgs stadsmuseum som motprestation tillhandahåller exponering av företagets logotyp i trycksaker, vepor etc. samt upplåter en möteslokal kostnadsfritt vid ett tillfälle under utställningsperioden.
Mottagande av sponsring till utställningen <i>Musiklivet Göteborg 1955-2018</i> på Göteborgs stadsmuseum från Macforum AB (Macforum)	2015-09-29 § 153	Avtalet gäller från och med dagen då avtalet undertecknats av alla parter t.o.m. 2018-01-31 <i>Material tillhandahålls under utställningsperioden okt 2015 – jan 2018</i>	Macforum åtar sig att tillhandahålla 20 st iPads med tillhörande utrustning till utställningen <i>Musiklivet Göteborg 1955-2018</i> på Göteborgs stadsmuseum	Göteborgs stadsmuseum som motprestation tillhandahåller exponering av företagets logotyp i trycksaker, vepor etc. samt upplåter en möteslokal kostnadsfritt vid ett tillfälle under utställningsperioden.

Göteborgs Stad
Kultur

Uppföljning per sektor

Fördjupning till kulturnämndens årsrapport 2016

Innehållsförteckning

1. Sektor Bibliotek.....	3
1.1 Prestationer.....	3
1.2 Effekter.....	3
1.3 Resultat.....	4
1.4 Utvecklingsfrågor.....	6
2. Sektor Museer	8
2.1 Prestationer.....	8
2.2 Effekter.....	13
2.3 Resultat.....	14
2.4 Utvecklingsfrågor.....	14
3. Sektor Fri konst och kultur	16
3.1 Prestationer.....	16
3.2 Effekter.....	19
3.3 Resultat.....	20
3.4 Utvecklingsfrågor.....	21
4. Kulturkansliet inkl. kulturstrategisk avdelning.....	23
4.1 Prestationer.....	23
4.2 Effekter.....	24
4.3 Utvecklingsfrågor.....	24
4.4 Resultat.....	25
6. Sammanställning av kulturnämndens volymtal 2016.....	26
6.1 Sektor Bibliotek	26
6.2 Sektor Museer	27
6.3 Sektor Fri konst och kultur.....	29

1. Sektor Bibliotek

Sektor bibliotek omfattar verksamheterna Stadsbiblioteket Göteborg, Stadsbiblioteket 300 m² och stadens två bokbussar. Biblioteksverksamheten arbetar utifrån tre övergripande kärnprocesser: Medie- och informationsförsörjning,Handledning individuellt och i grupp, samt Inspiration och arrangemang. Verksamhetsidén som är gemensam med övriga folkbibliotek i staden lyder:

Folkbiblioteken i Göteborg ska vara mötesplatser som utifrån göteborgarnas behov tillhandahåller media, information och IT-teknik. Biblioteken ska med professionell handledning och relevanta arrangemang möjliggöra läsning och språkutveckling, upplevelser och lärande, kreativitet och eget skapande samt ge lust och motivation.

Kulturnämndens biblioteksverksamhet ingår i stadens folkbiblioteksnätverk där samarbete sker bland annat kring stadens medieflöden. Stadens totala mediebudget för samtliga bibliotek ligger i kulturnämndens budgetram. Biblioteken är en lagstadgad verksamhet som är en central del i ett demokratiskt och hållbart samhälle. Utgångspunkter för samarbete och verksamhetsinriktning är Unescos Folkbiblioteksmanifest, Bibliotekslagen och Biblioteksplan för Göteborgs Stad 2013 – 2021.

1.1 Prestationer

Användarnas behov och perspektiv är vägledande i sektor biblioteks verksamhet. Delaktighet prioriteras. Bibliotekets verksamhet och tjänster finns både i det fysiska biblioteksrummet och i det digitala biblioteket. Med utgångspunkt i den mediasamling som finns i folkbiblioteken är det primära målet hög användning av resurserna. Folkbiblioteken i staden arbetar nära tillsammans i bland annat medieförsörjningsprocessen. Det stadsövergripande och uppsökande arbetet sker även inom *Jämlikt Göteborg* där sektor bibliotek främst är aktivt inom fokusområde 1: *Ge alla barn en god start i livet*. Barnbibliotekskonsulenter och kommunikatörerna har arbetat nära stadens projektledare för mobiliseringsfrågan: *Göteborg – staden där vi läser för våra barn*. Detta bidrog till en ansökan till Kulturrådet som beviljade 500 tkr till projektet *#läsmedmig*. I projektet kommer språkkunniga läsambassadörer att arbeta tillsammans med barnbibliotekarier i SDN Angered, SDN Östra Göteborg och SDN Västra Hisingen samt med stadsbiblioteket som projektledare.

Stadsbibliotekets personal äger hög kompetens och målet är att göteborgarna ska ha tillgång till personal direkt i möte över disk på plats i biblioteket, i handledningssituationer och i det läsfrämjande arbetet. För att inspirera till kunskapsinhämtning och kulturupplevelser erbjuder Stadsbiblioteket cirka 1000 programpunkter per år. Dessa har stor bredd och innefattar allt från inspiration för familjer i form av aktiviteter som t.ex. sagoläsning för de yngre barnen, läsfrämjande aktiviteter för de lite äldre, eget skapande för unga vuxna, bokcirklar, skrivarcirklar, författarbesök, föreläsningar och debatter. Stadsbibliotekets Europa-Direkts verksamhet i samarbete med GR och VGR och med stöd av EU inspirerar och bidrar till kunskapen om EU och Europa. Företagarinfo samarbetar med andra intressenter inom och utom staden främst kring frågor rörande etablering av nyföretagare. Särskilda projekt såsom bokgåvoprojekt, det uppsökande projektet Bokstart, samarbete med stadens förskolor om grundbestånd, Värsta boken till unga m.fl. sker löpande eller återkommande varje år. I samarbete med Kulturgruppen för resandefolket i Göteborg anordnade stadsbiblioteket ”*resandefolkets dag*” den 29 september. En samplanering av dagen skedde under våren, där både kulturgruppen och stadsbiblioteket aktivt deltog. Delaktighet i de löpande inköpen av medier på minoritetsspråken sker via inlämnade inköpsförslag.

Visningar av biblioteket sker i en ökande grad till exempelvis SFI-grupper, skolklasser och andra intresserade grupper som pensionärsgrupper. Den pedagogiska verksamheten utsträcker sig

också till handledningstillfällen i hur man använder digitala och IT-tekniska hjälpmedel (s.k. Teknik-drop-in), källkritik på internet samt det digitala bibliotekets möjligheter. Detta är i enlighet med bibliotekslagen § 7 – att folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Under året har stadsbiblioteket i samarbete med Konsument- och medborgarservice arbetat med att ta fram en app för vägledning i stadsbiblioteket.

Verksamheten inom sektor bibliotek sker i stor utsträckning i dialog med användare, samarbetsparter och andra intressenter. Delaktighet i de löpande inköpen av medier sker t.ex. via inlämnade inköpsförslag.

1.2 Effekter

Sektor Bibliotek Volymtal/nyckeltal	2016	2015	2014	2013
Antal besök	1 540 899	1 513 198	1 189 085	353 676
varav Götaplatsen 1)	1 279 037	1 238 957	860 826	-
varav 300 m ²	246 679	258 606	306 377	353 676
varav bokbussar	15 183	15 635	21 882	-
Antal medieutlån	1 064 843	1 033 495	837 613	609 622
Antal besök i GOTLIB	2 465 317	2 199 009	1 565 000	1 541 976
Öppethållande, antal timmar per vecka 3)	76, (71,5)	76, (71,5)	76, (71,2)	54
Antal arrangemang 5)	1 150	950	248	405
Uthyrning lokaler, antal timmar 2)	2 222	764	424	-
Nöjd kundindex 4)	78	-	75	-
Utlån per årsarbetare	8 622	8 641	7 386	-
Kostnad per utlån	116	119	141	-
Antal besök per årsarbetare	12 477	12 652	10 369	-
Antal besök per öppen timma	336	326	298	-
Antal besök per arrangemang 5)	24	33	-	-
Kostnad per besök	97	99	137	-
Kostnad per öppen timma	32 579	32 391	29 781	-
Antal lektioner 6)	31	23	9	-
Antal deltagande barn och unga, lektioner	775	575	225	-

Stadsbiblioteket är stadens mest besökta kulturinstitution med närmare 1,3 miljoner besök per år. Antalet besök på Stadsbiblioteket har ökat något jämfört med föregående år. Efter Stadsbibliotekets återinvigning har besöken på 300 m² minskat, men är fortfarande mycket välbesökt och är tillsammans med Angereds bibliotek stadens mest besökta bibliotek efter Stadsbiblioteket. Många nya bibliotekskort skrivs ut på 300 m² vilket indikerar att nya biblioteksanvändare lockas att använda detta bibliotek. Ca 20 procent av de nyutskrivna korten i år, är till personer utan svenska personnummer. Under 2016 har stadsbiblioteket 300 m² varit öppet 365 dagar om året som ett av mycket få bibliotek i Sverige. Bokbussarna har inga besöksräknare, istället räknas antalet använda bibliotekskort, vilket är relativt jämförbart då ett bokbussbesök ofta innebär lån. Även antalet medielån totalt har ökat vid en jämförelse mellan 2015 och 2016.

Utlån per årsarbetare, och besök per årsarbetare, är på motsvarande nivå som 2015. Kostnad per utlån, och kostnad per besök, uppvisar detsamma. Den ökning av utlån och besök som har skett är inte av den storleksordningen att någon markant skillnad kan noteras, då det inte har förelegat någon större skillnad i budgetnivå mellan åren.

Biblioteken i staden har intensifierat sitt läsfrämjande arbete bland annat inom mobiliseringsområdet *Göteborg – staden där vi läser för våra barn*, där samarbete sker med stadsdelsförvaltningar och social resursförvaltning. Syftet med läsfrämjande insatser är att läsning på olika vis ska öka. Detta innebär läsning på plats, bokgåvoprojekt och uppsökande verksamhet – aktiviteter som inte mäts i utlåningsstatistik. Frågan kan ställas om det är utlån eller ökad läsning som ska mätas. Detta pekar på att en utveckling av nyckeltalen måste ske, något som också finns med som ett uppdrag i stadens biblioteksplan.

Projektet Bokstart är ett uppsökande projekt som riktar sig till nyblivna föräldrar i Gårdsten och Östra Bergsjön. Projektet finansieras av Statens Kulturråd och projektleds av kulturförvaltningen, sektor bibliotek. Projektet rapporterar mycket stora effekter vad gäller intresse och förståelse för vikten att läsa även för mycket små barn, samt betydelsen av modersmålet för språkutvecklingen. Projektet är dock kostsamt särskilt om det ska skalas upp och beröra fler föräldrar.

Utöver de i biblioteksplanen och bibliotekslagen prioriterade grupperna, barn, unga, människor med annat modersmål än svenska (inklusive de nationella minoriteterna) samt personer med funktionsvariationer, så har gruppen unga vuxna prioriterats genom stadsbiblioteket Dynamo – biblioteket för unga, där delaktighet och eget skapande har varit ledstjärnor. Här har gruppen ensamkommande flyktingbarn markant ökat sin närvaro vid vissa program likväl som i den löpande verksamheten. En annan grupp som påkallar intresse är gruppen unga äldre som visar behov av Teknik-drop-in. Den effekt som uppnås genom denna aktivitet är att den digitala klyftan mellan generationerna minskar.

Utifrån de bibliotekskort som skrivs ut och används i biblioteksverksamheterna kan utläsas att människor som använder Stadsbiblioteket och biblioteket 300 m² har adresser med postnummer från stadens samtliga stadsdelar och är i alla åldrar. Biblioteken är således viktiga generationsöverskridande mötesplatser.

Under 2016 genomförde stadens folkbibliotek den Nöjd kund undersökning (NKI) som genomförs vartannat år. Resultatet kom sent under året, vilket gör att närmare analys sker under januari – februari 2017. För Stadsbibliotekets del kan konstateras en väsentlig ökning i biblioteksanvändarnas nöjdhet med Stadsbiblioteket generellt från ett indexvärde på 75 till 78.

Uthyrning av lokaler har ökat betydligt, men endast c:a 50 procent av uthyrningen av konferensrummen har varit intäktsgrundande. Övriga uthyrningar har varit interna uthyrningar. Ofta har deltagarna då kommit från andra förvaltningar och syftet med att genom konferensrummen öka kännedomen om biblioteket har därmed uppnåtts. Stadsbibliotekets hörsal har inte hyrts ut under större delen av året i avvaktan på beslut om stadens gemensamma lokaluthyrningspolicy.

Stadsbiblioteket har i år erbjudit 31 lektioner för 775 barn och unga i skolan som en del av förvaltningens övergripande pedagogiska arbete. Biblioteket erbjuder även visningar och handledningstillfällen för både barn och vuxna såsom rena översiktsvisningar av innehållet i biblioteket och hur man hittar i huset, samt handledningstillfällen som teknik-drop-in, talboks-drop-in och handledning i källkritik.

1.3 Resultat

Resultat belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Av- vikelse	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Intäkter	10 585	7 926	2 659	16 251	14 310	12 746
Kostnader	134 508	131 685	2 823	139 261	132 005	104 455
varav media	25 685	24 333	1 352	22 793	21 528	22 035
Nettokostnad	123 929	123 759	170	123 009	117 589	91 709
Kommunbidrag	123 534	123 534	0	128 721	122 005	96 928
Resultat	-395	-225	170	5 766	4 309	5 219

Kommentar och analys av ekonomiskt resultat

Det ackumulerade resultatet för 2016 blev -395 tkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med -170 tkr.

En av anledningarna till att Stadsbiblioteket inte nått det budgeterade resultatet är ej budgeterade kostnader som Stadsbiblioteket har haft för biblioteket 300 m². Social Resursförvaltning bidrog med hyran för kvartal 4, men kvartal 3 bekostades av Stadsbiblioteket. Vidare har även de lägre hyresintäkterna för lokaler påverkat resultatet, men har kompensrats genom lägre kostnader inom andra områden.

Anledningen till att Stadsbiblioteket budgeterade ett resultat på -225 tkr var finansieringen av *Läsprojekt för barn*. Under projektets gång uppstod fakturerings- och leveransproblem hos BTJ, huvudleverantören av böckerna. Det har gjort det svårt att särskilja projektets böcker från övrig media och det har därmed inte gått att fastställa något exakt utfall för projektet. En realistisk uppskattning är 160 tkr och därmed är den negativa avvikelsen i realiteten -235 tkr.

1.4 Utvecklingsfrågor

Stadsbiblioteket Göteborg är efter om- och tillbyggnaden 2014 den mest tillgängliga och moderna byggnaden av de centralt belägna kulturinstitutionerna. Stadsbiblioteket är mycket välbesökt och behovet av ständigt underhåll är angeläget. Stadsbibliotekets miljödiplomering utvärderades under 2016. Stadsbiblioteket 300 m² finns i inhyrda lokaler som även de är mycket tillgängliga, vilket bidragit till bibliotekets framgång. De två bokbussarna är gamla och inte tillräckligt miljöanpassade för att kunna köra inom miljözonen i staden. Bokbussarna är i stort behov av utbyte.

Sektor bibliotek genomgår en stor generationsväxling vilket innebär att ny kompetens rekryteras, men också att det sker förlust av erfarenhet. Stadsbiblioteket och 300 m² är öppna 7 dagar i veckan. Stadsbiblioteket är öppet 76 timmar i veckan och 300 m² är öppet 71,5 timmar/vecka. De generösa öppettiderna på de bägge biblioteken ger en hög tillgänglighet, men kräver noggrann schemaläggning med dagliga justeringar, vilket kan upplevas som en ansträngning för arbetsmiljön.

Bokbussarna kör till ett stort antal hållplatser i stadens ytterområden varje vecka samt till c:a 100 förskolor. Bokbussverksamheten är upphandlad av Kriminalvården och är då beställd för att köra en gång/vecka till Skogomeanstalten. Det skulle vara önskvärt om kriminalvården upphandlade ytterligare tid då bokbussbesöken där sker under tidspress.

Medieresurserna på samtliga folkbibliotek är gemensamma sett ur användarens perspektiv. Det innebär att oavsett bibliotekets storlek finns alltid tillgång till samtliga av staden inköpta medier. På biblioteket är det möjligt att även reservera media, som inte finns i staden, via fjärrlån – något som kan ses som ett nationellt virtuellt bibliotek. Stadsbiblioteket Göteborg var ett av landets första folkbibliotek att, genom kollektiv katalogisering, bidra till den nationella infrastrukturen för medieförsörjning via databasen LIBRIS. Utöver böcker är de fysiska medierna CD-musik,

DVD-film och ljudböcker. För personer med funktionsvariationer finns talböcker i fysiskt Daisy-format, men som också kan laddas ner via dator eller en app. Det digitala biblioteket innehåller resurser som e-böcker, informationsdatabaser och e-tidningar/tidskrifter. I kulturnämndens budget, sektor bibliotek, finns en del medel avsatta för extra gemensamma medieinsatser i hela staden. Dessa innefattar inköp av grundbestånd av barnböcker till nya förskolor inklusive uppdatering av tidigare inköpta grundbestånd. Här finns också en del intäkter från ansökta medel från Kulturrådet, som nyttjas till stadens gemensamma läsfrämjande insatser som t ex ”skolår-3-boken med läsdagbok” och projektet ”Bokstart”, vilket är ett uppsökande projekt riktat till nyblivna småbarnsföräldrar. Detta projekt genomförs i samarbete med SDN Angered och SDN Östra Göteborg. På senhösten 2016 ansökte folkbiblioteken i staden gemensamt hos Kulturrådet om medel riktade till insatser för nyanlända på bibliotek. Ansökan beviljades med 500 tkr.

Den ökning av sektor biblioteks nämndbidrag som skett sedan 2014 har direkt samband med de tillkommande kostnaderna som om- och tillbyggnaden av Stadsbiblioteket har fört med sig. Noteras kan dock att kostnaderna för om- och tillbyggnaden blev lägre än fastighetsägaren Higab kalkylerat.

Särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige har gett kulturnämnden i uppdrag att genomföra och samordna arbetet med utredningar och vissa deluppdrag i Biblioteksplanen. Kulturförvaltningen genomför via sektor bibliotek utredningen i samarbete med sektor kultur- och fritid inom stadsdelarna, främst de stadsdelar som har resursbibliotek genom den biblioteksstrategiska gruppen dvs. SDF Askim-Frölunda-Högsbo, SDF Östra Göteborg, SDF Östra Göteborg, SDF Örgryte-Härlanda, SDF Lundby. Ett antal deluppdrag har påbörjats och är helt eller delvis avslutade, andra kvarstår. Nedan redovisas en lägesrapport följer här:

A. Tydliggöra placeringen av befintliga bibliotek i syfte att uppnå en god biblioteksstruktur i staden

En GIS-kartläggning av bibliotekens placering i förhållande till behov har gjorts. Analysen av resultatet kvarstår. Materialet kommer att utgöra en kunskapsbas vid framtida ombyggnationer och nyetableringar av bibliotek i Göteborg.

Klargöra bokbussarnas roll och hållbara framtid

Förvaltningen har nu genomfört en utredning av bokbussverksamheten i Göteborgs Stad och ett förslag har tagits fram som prioriterar bästa möjliga hållbarhet vad gäller miljö och tillgänglighet. Förslaget kommer att behandlas av kulturnämnden i februari 2017.

Redovisa modeller för lämpligt utformade skolbibliotek

Uppdraget kvarstår.

B. Föreslå former för beaktande av biblioteksservice i detaljplanearbetet

Förslaget är att använda sig av bibliotekslokaliseringsanalys-modellen.

C. Redovisa förslag för utformning av ”det digitala biblioteket”

Den tekniska utvecklingen med både systemutveckling och utveckling av innehåll i elektronisk form som t.ex. e-böcker bidrar till att det digitala biblioteket som ett gemensamt bibliotek i princip redan finns idag. Ett antal utredningsfrågor som rör finansiering, ansvar och uppföljning kvarstår dock.

D. Förslag till framtida finansiering av och ansvar för bibliotekstjänster till vuxenstuderande

Uppdraget kvarstår.

E. Ge förslag hur samverkan och samspel mellan arkiv, bibliotek och museer kan utvecklas

Uppdraget kvarstår.

Därutöver har ett antal övriga uppdrag i Biblioteksplanen påbörjats. En sådan fråga är förtydligande av resursbibliotekens uppdrag.

2. Sektor Museer

Sektor museer samlar fyra verksamheter: Göteborgs konstmuseum, Göteborgs stadsmuseum, Röhsska museet och Sjöfartsmuseet Akvariet. Tillsammans bidrar museerna i arbetet att skapa en hållbar stad genom att aktivt förvalta stadens samlingar, vara kunskapsuppbyggande och metodutvecklande med målsättningen att ge perspektiv på människans historia och samtid genom utställningar, pedagogisk verksamhet och program. De fyra museerna kompletterar varandra i sina olika profiler och tillsammans förmedlar de komplexa och mångbottnade bilder av staden och världen utifrån både ett kulturhistoriskt perspektiv och ett konst- och designperspektiv.

Sektor museer arbetar för att öka tillgänglighet till kultur och eftersträvar att skapa utrymme för samarbeten och delaktighet, samt inspirera till lärande och eget skapande. Verksamheterna arbetar för att vara självklara platser för både göteborgare och turister, näringsliv och omvärld.

Sektor museer är också remissinstans för frågor som rör stadsplanering och kulturmiljö. Kulturmiljöenheten vid Göteborgs stadsmuseum är en aktiv part i stadens planeringsprocesser för stadsutveckling.

2.1 Prestationer

Översynsarbetet inför omorganisation av museisektorn

Under hösten 2016 påbörjades en översyn av museisektorns organisation. Översynen är del av förvaltningens övergripande översynsarbete, som syftar till att skapa en starkare förvaltning för att utifrån ett hela-staden-perspektiv och med kulturens kraft skapa ett mer jämlikt Göteborg. Den nya organisationen för museisektorn ska stärka arbetet för högre måluppfyllelse utifrån kommunfullmäktiges och kulturnämndens budget samt för att fullgöra nämndens reglemente, uppdrag och Göteborgs Stads kulturprogram. Organisationen ska vara tydlig avseende roller och mandat för tjänster och befattningar, ska skapa en god arbetsmiljö och stärka arbetet med ekonomi på kort och lång sikt. Syftet är att skapa förutsättningar för sektorn att bedriva en hållbar, lärande och kunskapsuppbyggande verksamhet. För att gemensamma kompetenser och resurser ska användas på bästa sätt ska samarbetet inom sektorn öka. Under hösten 2016 har pågående, men även framtida tvärspektoriella samarbeten identifierats och en visionsformulering för översynsarbetet tagits fram. Den nya organisationen ska införas under 2017.

Om- och tillbyggnader

En färdplan för stadens investeringsprojekt med ett investeringstak för nämndens kulturinstitutioner har antagits som del av kommunfullmäktiges beslut om budget 2017. Investeringsstaket innebär ett totalbelopp som gäller alla investeringar kopplade till respektive projekt. Beslutet gav en tydlig riktning för om- och tillbyggnadsprojekten vid Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet. Ramarna för investeringarna sattes emellertid lägre än vad de förstudier som genomförts eller påbörjats preliminärt visade behov av. Tillsammans med lokalsekretariatet och Higab har Sjöfartsmuseet Akvariet genomfört nödvändiga justeringar vad gäller Sjöfartsmuseets om- och tillbyggnad under hösten, och förstudien är därmed färdigställd. Förvaltningen har också ingått avtal med Higab om att genomföra en kostnadsberäkning för ett antal prioriterade investeringar i Röhsska museet för att stärka byggnadens tillgänglighet. Förstudien gällande konstmuseets om- och tillbyggnad var redan färdigställd när kommunfullmäktiges investeringsplan fattades. Eftersom det investeringstak som sattes för konstmuseet innebar ungefär hälften av det behov som förstudien identifierat, har förvaltningen fört samtal under hösten 2016 med Higab och lokalsekretariatet om möjliga justeringar. Utifrån genomförda samtal gör förvaltningen emellertid bedömningen att arbetet likväl bör fortsätta utifrån befintlig förstudie och att möjligheterna att stärka

finansieringen, t.ex. genom extern finansiering bör undersökas. I samband med fullmäktiges beslut angående stadens kulturinvesteringar fick nämnden även i uppdrag att genomföra en fördjupad förstudie gällande nya visningsbara magasin. Den ska genomföras i samverkan med relevanta aktörer och inkludera alternativa ambitionsnivåer; alltifrån en lösning med visningsdel till en ren magasinlösning. Under hösten har ett utkast till en avsiktsförklaring mellan Göteborgs Stad och Riksarkivet arbetats fram.

Beslut om tillfällig stängning av Röhsska museet

Under 2016 prövade förvaltningen en interimistisk lösning med en avdelningschef på Röhsska museet med uppdraget att arbeta fram en budget i balans och påbörja arbetet med att utveckla den psykosociala arbetsmiljön. Under året har emellertid de fackliga uttryckt missbelåtenhet med arbetsmiljön vid museet. I september valde de fackliga organisationerna att införa ett skyddsstopp av verksamheten. När detta avslogs av Arbetsmiljöverket inkom de fackliga organisationerna med en framställan enligt AML 6 kap § 6a. Förvaltningen svarade med förslag på åtgärder, men då fackliga företrädare inte bedömde dessa som tillräckliga togs frågan vidare till Arbetsmiljöverket, som efter ett besök på arbetsplatsen avslog och delvis avvisade de fackliga organisationernas framställan. Arbetsmiljöverket konstaterade emellertid att åtgärder behövs för att komma tillrätta med de brister som framkommit. Arbetsgivaren initierade således ett arbete för att ta fram en handlingsplan för arbetsmiljöarbetet innehållande förbättringsåtgärder. I november beslutade kulturnämnden att stänga museet tillfälligt fr.o.m. den 27 februari 2017 till den 1 juni 2018. En fördjupad handlingsplan ska tas fram tillsammans med fackliga parter innehållande åtgärder både gällande arbetsmiljö och verksamhetsutveckling inför nyöppnandet.

Museilektioner och pedagogisk verksamhet

Förvaltningen erbjuder kostnadsfria pedagogiska lektioner för Göteborgs barn och unga mellan 5 och 19 år. Sammantaget har 4 434 lektioner genomförts, jämfört med 4 657 föregående år. Av dessa har 1 784 genomförts av nämndens museer, 31 lektioner inom sektor bibliotek och 2 619 inom sektor fri konst och kultur. Lektioner inom sektor fri konst och kultur inkluderar 2 103 lektioner som erbjudits av aktörer som inte har staden som huvudman, såsom Naturhistoriska museet, Botaniska trädgården, Slottsskogsobservatoriet, Slottsskogen, Hasselblads center, Medicinhistoriska museet, Emigranternas hus och Världskulturmuseet. Ca 1 076 lektioner besöktes av gymnasieklasser, jämfört med 905 år 2015. Alla stadsdelar visar ett stort deltagande i lektionsverksamheten.

Det pedagogiska arbetet vid museerna är omfattande och pedagogiska aspekter blir allt mer integrerade i hela museernas verksamheter. Lektionsuppdraget och visningsverksamheten inklusive undervisningsuppdrag vid högre utbildningar är fortsatt starkt prioriterat. Under 2016 har museerna arbetat för att öka andelen barn och unga från utsatta stadsdelar att ta del av den pedagogiska verksamheten. Förvaltningen har även satsat extra resurser för att nå måluppfyllelse. Arbetet med uppsökande verksamhet är resurskrävande både för planering och för genomförande, vilket gör att det totala antalet visningar inte har ökat under 2016. Dock har målet bidragit till att nya arbetssätt prövats och verksamheten har även nått ut till nya skolor. Arbetet kommer att fortsätta utvecklas under 2017.

Göteborgs konstmuseum har 2016 ökat antalet museilektioner för gymnasieklasser. En ny lektion ”på lätt svenska” har bidragit och varit del av arbetet för att nå barn och unga i utsatta områden. Museet har särskilt arbetat med stadsdelen Angered och fyrdubblat antalet klasser därifrån. Sjöfartsmuseet Akvariet har erbjudit samma målgrupp extra lektioner i form av hamnturer på Älven och klasser från Angered ökade med ca 25 procent. Röhsska museet har riktat verksamhet till lärare utifrån lärarnas roll som ”dörröppnare” för barn och unga, utökat öppettiderna för förskolor att besöka museet på egen hand, samt arrangerat fortbildning för gymnasielärare. Göteborgs stadsmuseum satsade strategiskt, utifrån statistik över museilektioner

och rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" på uppsökande verksamhet i Tynnered, Biskopsgården och Bergsjön. Arbetssättet kommer att vidareutvecklas under nästa år och då tillsammans med sektorns övriga museer.

Genom Sommarlovssatsningen och de s.k. 2021-pengarna kunde museerna erbjuda barn och unga i Göteborg ett utökat utbud av aktiviteter och upplevelser under sommaren 2016. Sjöfartsmuseet utvecklade sitt koncept *Sommarlabbet – havsforskare för en dag* med texter på flera minoritetsspråk samt särskilda språkguider under två veckor. Röhsska museet arrangerade ett flertal riktade satsningar för nyanlända och unga, bland annat designworkshops med föreningen Rampen och deras fotbollslag med nyanlända tjejer. Vid Göteborgs stadsmuseum och Göteborgs konstmuseum hölls skapande workshops som del av samma satsning.

Digitalisering av museernas samlingar

En viktig del av museernas digitaliseringsstrategi för samlingsförvaltning är att göra urval och prioritera i samlingarna samt urval gällande lämpliga kanaler för förmedling och tillgängliggörande. I detta arbete är nationella nätverk och samverkan med andra museer av största betydelse för att få bästa effekt av insatserna. Museisektorn ingår i en rad sådana nätverk och har under 2016 vidareutvecklat arbetet bl.a. för större driftssäkerhet och bättre tillgänglighet till samlingarna.

Under 2016 har Sjöfartsmuseet Akvariet påbörjat arbetet för att öka den digitala tillgängligheten till samlingarna. Dels har samtal inletts med Riksantikvarieämbetet om anslutning till K-samsök, dels har en intern databas upprättats som kommer att bli tillgänglig under nästa år, vilket innebär att samtliga museer i sektorn då kommer att ha en "sök i samlingen"-funktion på sina hemsidor. Övriga museer har redan haft sökfunktionen en tid och samtliga ser en ökande användning årligen. På Göteborgs stadsmuseum har två halvtidstjänster tillförts samlingsverksamheten för att öka takten på digitaliseringsarbetet. Stadsmuseet representerar också förvaltningen i samarbete Prisma Västra Götaland, en digital plattform för industrisamhällets kulturarv i regionen. På Röhsska museet har ytterligare ca 1 600 föremål digitaliserats, varav mer än hälften är tillgängliga direkt via sökfunktionen.

Digitalisering av samlingarna är viktigt utifrån målet att tillgängligheten till kultur ska öka. Sektorn verkar aktivt för att museernas hemsidor ska vara aktiva platser för kunskapsinhämtning på fler sätt än genom "sök i samlingen", bl.a. genom fördjupad information om det publika utbudet, forskningspublikationer, kulturmiljöutredningar m.m. Göteborgs konstmuseum lanserade under året en ny hemsida med stort fokus på användarvänlighet och tillgänglighet. Därtill satsar samtliga museer på att bli synligare i sociala medier – ofta med samlingen som utgångspunkt.

Utställningar och större publika satsningar

Den publika verksamheten vid museerna; pedagogisk verksamhet och utställnings- och programverksamhet, skapar möten mellan människor och ökar tillgängligheten till kultur. Museerna egenproducerar utställningar varje år, men genom en rad samarbeten kan intressanta utställningar lånas in som har producerats av andra museer nationellt och internationellt. Särskilda satsningar som genomförs riktar sig främst till barn, unga och äldre. Framgångsrika projekt inom normkritik och tillgänglighet bedrivs också vid museerna. Arbetet sker i stor utsträckning i dialog och delaktighet med både brukare, samarbetsparter och andra experter.

Sektorn har visat ett antal starkt publikdragande utställningar under året. Den populära utställningen om Sally Jones visades hela 2016 på Sjöfartsmuseet Akvariet. Genom ett lyckosamt samarbete med Stadsbiblioteket och den s.k. årskurs 3-boken nådde utställningen en stor och delvis museiovan publik. Den egenproducerade utställningen *Bläckfisken – havsmonster och superhjälte* blev också en stor framgång, som i hög grad medverkade till att museet 2016 slog besöksrekord. Två utställningar vid Göteborgs konstmuseum under 2016 fick särskilt stor

uppmärksamhet i media: *Kent Lindfors* och *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet*. Utställningen visade flera föremål även ur Röhsska museets samlingar och är ett exempel på ett fruktbart samarbete inom museisektorn.

På Röhsska museet visades bland annat en *Lisa Larsson* utställning under våren som lockade många besökare. Det gjorde även *Joe Hedlund*-utställningen som öppnade i maj och som uppmärksammades i nationell media. Museet firade 100-årsjubileum i september under fyra dagar på det övergripande temat *Samlande*. Därtill genomfördes modedagar i oktober vid museet i samarbete med Svensk form och ADA. Göteborgs stadsmuseum öppnade under hösten den egenproducerade basutställningen *Värdefullt* som lyfter unika föremål ur samlingarna utifrån ekonomisk historia och värden. Projektet genomfördes med stöd av Torsten och Wanja Söderbergs stiftelse och har bidragit till ny forskning på aktuella samlingar. Utställningen, som visas i en lokal som inte tidigare varit publikt tillgänglig, har fått goda recensioner och ett positivt mottagande hos museets besökare. I november öppnades utställningen *Kännbart*, en externproducerad utställning med samtidskonst att uppleva utan syn och hörsel, som ytterligare förstärker stadsmuseets satsning på tillgänglighet.

Jubileumsprojektet Göteborg berättar

Förvaltningens projekt inom jubileumssatsningen *Göteborg berättar* drivs av Göteborgs stadsmuseum och har berättelser om staden i fokus. Under året har stadsvandringskartor på sex olika språk, och en sjunde karta som göteborgaren själv kan fylla i, tagits fram. Därtill utarbetas även kartor med fokus på nationella minoriteters historia i Göteborg, i samarbete med representanter för respektive minoritetsgrupp. En karta för det Judiska Göteborg och en karta för det Sverigefinska Göteborg har redan färdigställts. Samtliga stadsvandringskartor har utarbetats i samarbete med S2020, Integrationscentrum Göteborg och social resursförvaltning. En rad berättartillfällen har iscensatts runt om i staden t.ex. på äldreboenden, stadsdelsbibliotek och Kulturkalaset i samarbete med Göteborg & Co. Berättelser samlas in och blir även en del av Göteborgs Stads webbplats *Min stad*.

Samarbeten och omvärld

Museisektorn har en rad samarbeten som är avgörande för verksamheternas kvalitet. Samarbeten finns både med högre utbildning och föreningsliv, liksom näringsliv och andra offentliga aktörer. I museernas programverksamhet är samarbeten ofta avgörande. På Göteborgs stadsmuseum har man t.ex. i samarbete med *Senior Göteborg*, *ABF* och nätverket *Att åldras tillsammans* arrangerat serien *Berätta mera*. I samarbete med Folkuniversitetet har museet även genomfört tre utbildningsserier med fokus på arkeologi, fotografi och Göteborgs historia. Tillsammans med Göteborgsregionens kommunalförbund, Chalmers arkitektur och samhällsbyggnad, Göteborgs Universitet, Mistra Urban Futures och Göteborgs Stad S2020 har museet arrangerat föreläsningsserien *Mellanrum* med fokus på stadsutvecklingsfrågor, arkitektur och den hållbara staden.

För genomförande av verksamheter av olika slag är omvärldens intresse och möjligheter att söka externa medel avgörande. T.ex. tryggades finansieringen av kommande utställning om Tove Jansson på Göteborgs konstmuseum genom medel från Sten A Olssons Stiftelse för Kultur och forskning och Barnhusfonden, liksom forskningen genom medel från Torsten och Wanja Söderbergs stiftelse. Även Göteborgs stadsmuseum fick medel från Torsten och Wanja Söderbergs stiftelse inom ramen för arbetet med basutställningen *Värdefullt*. På Röhsska museet har ett gästforskningsprojekt genomförts, som resulterat i ökad kunskap om museets Buddha-statyer i lackat och förgyllt trä.

Tillgänglighet och fastighet

Under 2016 har enkelt avhjälpta hinder vid museerna åtgärdats. Tillgänglighetsarbetet är en prioriterad fråga och Göteborgs stadsmuseum har inom ramen för sitt projekt *FunkTek*, som stöttats av Allmänna arvsfonden, bl.a. utvecklat tillgänglighetsaspekterna i en rad projekt under året. *FunkTek* presenterades under Almedalsveckan på ett seminarium arrangerat av Riksförbundet Sveriges museer. I stadsmuseets foajé har under hösten en introduktionsfilm till museet på teckenspråk installerats.

På Göteborgs konstmuseum har problem med klimatet i utställningssalarna eskalerat. Portabla luftavfuktare har installerat vars skötsel medför tidskrävande arbetsuppgifter för flera funktioner vid museet och kan uppfattas utgöra en störande del i museimiljön och försämra publikens upplevelse av besöket. Problemen med inomhusmiljön påverkar klimat och säkerhet för konstverken, men också medarbetarnas arbetsmiljö. Därtill fick museet ett föreläggande från Räddningstjänsten avseende brister i brandsäkerheten i ett personalutrymme. Åtgärder har genomförts och arbetet kommer att fullföljas i februari 2017.

Vid Göteborgs stadsmuseum har två omfattande fasadarbeten genomförts: byte av fasad på Polstjärnegatan och renovering av fasaden på Ostindiska huset. Det senare har inneburit att två konferenslokaler har varit stängda under delar av året, vilket påverkat intäkter och antal bokningar i konferensverksamheten. Vid Röhsska museet har renoveringen av auditoriet färdigställt och kan nu återigen användas för konferens- och programverksamheten. Sjöfartsmuseet Akvariets ökade publiktillströmning har medfört ökat slitage, högre bullernivå och städbehov, vilket också påverkat arbetsmiljön för personalen.

Redovisning av fördelningen mellan mans- och kvinnonamn vid fastställande av ortnamn

Kulturnämnden har beslutat att förvaltningen en gång per år ska redogöra för fördelningen mellan mans- och kvinnonamn vid fastställande av ortnamn. Ortnamn är den samlande benämningen på gator, vägar, platser, parker, trafikplatser, byggnader, kvartersnamn m.m. Under 2016 har kulturnämnden fastställt 99 nya ortnamn, varav 14 är personnamn och övriga är neutrala namn eller kategorinamn.

Fastställda personnamn 2016

1. Clara Olbers Väg	8. Systern Ingeborg Kastmans Väg
2. Emma Lindbergs Väg	9. Iris i Buas Väg
3. Margit Halls Gata	10. Sigrid Storrådas Gata
4. Anna Branzells Gata	11. Emerentias Väg
5. Ingrid Wallbergs Gata	12. Emil Klassons Väg
6. Ingeborg Hammarskjölds Gata	13. Doktor Frans Sydows Väg
7. Ann-Ida Broströms Gata	14. August Strindbergs Gångväg

2.2 Effekter

Sektor museer Volymtal/nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Antal anläggningsbesök	744 053	737 171	764 300	846 521
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	607 355	587 337	599 584	722 629
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	184 973	176 642	170 609	208 262
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	59 787	62 276	58 186	62 967
Öppethållande, antal timmar per vecka	163,5	166	166	167
Antal aktiviteter totalt, hemarena	3 878	3 937	3 978	4 452
<i>varav utställningar</i>	53	52	52	56
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	2 221	2 363	2 236	2 434
<i>varav övriga aktiviteter</i>	1 604	1 532	1 690	1 962
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	134	158	203	179
Unika träffar på hemsidan	568 187	459 506	446 655	321 655
Uthyrning lokaler, antal timmar	1 998	1 795	2 142	2 088
Antal besök i andra kommuner	43	34	44	43
Nöjd kundindex 1)	-	80	-	78
Antal besök per årsarbetare	4 601	4 308	4 308	5 126
Antal besök per öppen timma	90	85	89	99
Kostnad per besök	87	93	83	68
Kostnad per öppen timma	5 573	7 743	7 239	6 812

1) Ej jämförbart mellan åren

Antalet anläggningsbesök vid museerna har ökat marginellt (1 procent) samtidigt som antalet verksamhetsbesök har ökat något mer (3,4 procent). Göteborgs stadsmuseum, Röhsska museet och Sjöfartsmuseet Akvariet redovisar alla en ökning av antalet besök, vilket beror på att alla har visat publikdragande utställningar. Kulturnämndens beslut att hålla tisdagar stängda på Röhsska museet har inte påverkat besöksfrekvensen negativt jämfört med föregående år. Göteborgs konstmuseums har emellertid tappat besök under hösten 2016 gentemot tidigare år. Detta är en naturlig följd till att museet arbetat med längre utställningsperioder och att museet inte har haft någon stor utställningsöppning under hösten. Under året har museet vidare haft ett stort sparbeting, vilket resulterade i neddragningar inom verksamheten, bl. a. hade museet stängt på måndagar under sommaren. Detta bidrar till att trots god publikutveckling på tre museer är totala ökningen av besök till museisektorn inte så stor.

Övriga volym- och nyckeltal visar en ungefärlig nivå med föregående års siffror. Anledningen till att deltagandet i pedagogiska aktiviteter minskat något inom sektorn, bedöms vara för att det strategiskt riktade arbetet mot grupper som inte vanligtvis kommer till museerna tar mer tid i anspråk i ett inledande skede när relationerna ska skapas. Tilläggas kan dock att Göteborgs konstmuseum har ökat både antalet pedagogiska aktiviteter och antalet deltagare, vilket visar att de satsningar som gjorts på målgruppen barn och unga slagit väl ut. Antalet unika träffar på museernas hemsida gör en kraftig ökning från föregående år med nästan 24 procent.

2.3 Resultat

Resultat belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Av- vikelse	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Intäkter	90 793	88 635	2 158	90 872	96 517	87 493
varav entréintäkter	6 952	7 148	-196	7 245	8 765	6 211
Kostnader	154 055	151 080	-2 975	158 168	157 995	147 085
Nettokostnad	63 262	62 445	-817	67 296	61 478	59 592
Kommunbidrag	62 445	62 445	0	62 389	60 964	57 433
Resultat	-817	0	-817	-4 908	-515	- 2 160

Sålda årsbiljetter 2016

Museum	Antal sålda biljetter 2016	Antal återbesök 2016	Totalt antal besök med årsbiljett	Antal sålda biljetter 2015	Antal återbesök 2015	Totalt antal besök med årsbiljett
Konstmuseet 1)	25 645	15 660	41 305	30 185	15 246	45 431
Stadsmuseet	37 230	23 308	60 538	31 399	19 983	51 382
Röhsska museet 2)	28 513	24 875	53 388	26 026	15 885	41 911
Sjöfartsmuseet	39 187	27 758	66 945	36 878	24 668	61 546
Totalt	130 575	91 601	222 176	124 488	75 782	200 270

1) Konstmuseet har periodvis under 2015 - 2016 haft förhöjd entréavgift. Dessa entréavgifter redovisas inte under årsbiljett. 2) Röhsska museet har periodvis under 2015 haft förhöjd entréavgift. Dessa entréavgifter redovisas inte under årsbiljett. Under perioden 01 juni – 31 december 2016 hade Röhsska museet stängt på tisdagar.

Kommentar och analys av ekonomiskt resultat

Museisektorn har 2016 ett årsbokslut i balans med undantag från Göteborgs konstmuseum. Den höga självfinansieringsgraden i kombination med höga krav och förväntningar på att verksamheterna ska hålla hög kvalitet medför att museerna har en skör ekonomisk situation. Stigande fasta kostnader försvagar ekonomin stadigt och medför påverkan på verksamheternas innehåll. Minsta oförutsedd händelse har ofta stora inverkan. Samtliga museer utom konstmuseet har, i jämförelse med 2015, ökat sin försäljning av årsbiljetter och andelen återbesök.

Göteborgs konstmuseum hade vid ingången av 2016 en osäkerhet i budget på 1 400 tkr avseende externa intäkter. Åtgärdsplaner togs fram av museet och innehöll besparingar på 600 tkr. Årsbokslutet avviker därmed negativt mot budget med 800 tkr. Göteborgs Stadsmuseum har ökat försäljningen av årsbiljetten och återbesöken har ökat under perioden jämfört med budget. Däremot har intäkterna från konferensverksamheten blivit lägre på grund av en fasadrenovering, som medförde att två lokaler inte gått att hyra ut under stor del av året. Röhsska museet har arbetat aktivt med åtgärder för att få ett årsresultat i balans med budget. I budget ingick att museet hade stängt två dagar i veckan från och med juni för att kunna återöppna våning 3. Detta projekt genomfördes emellertid inte. Dock har besöken trots minskade öppettider ändå ökat (se nedan). Sjöfartsmuseet Akvariet fick inledningsvis på året införa ett sparbeting för att få budgeten i balans. Intäkterna från entré och butik överträffade dock budgeten, samtidigt som verksamhetskostnader hölls nere.

2.4 Utvecklingsfrågor

Det finns tre högt prioriterade utvecklingsfrågor som är viktiga för att säkerställa kvaliteten i verksamheten. Den första är arbetet med förstudierna gällande dels nya visningsbara magasin, dels om- och tillbyggnader av Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet. För sektorn är om- och tillbyggnadsprojekten avgörande för att kunna bibehålla en hög

kvalitet i verksamheten. Konsekvenserna för sektorn kommer att bli stora om projekten uteblir, särskilt med avseende på besöksutveckling, samlingsförvaltning och arbetsmiljö för personal. Det finns redan idag akuta problem inom sektorn vad gäller undermåliga magasin. Museisektorn ansvarar för stadens samlingar som i ett nationellt, men också internationellt perspektiv, är unika. Att kommunicera dessa värden och säkerställa kunskapsuppbyggnad utifrån samlingarna är en viktig fråga.

Sektorns andra högt prioriterade utvecklingsfråga är arbetet för en mer långsiktigt stabil ekonomi. Nämndens museer har en mycket hög självfinansieringsgrad, vilket gör verksamheterna sårbara. Museerna behöver möjliggöra extern finansiering med 30 procent i form av entré- och försäljningsintäkter, externa utställningsbidrag, sponsring och stiftelsemedel för att kunna hålla öppet och skapa den verksamhet som görs idag. Att skapa utrymme för ökad finansiering för kärnverksamhet är svårt. Mer framkomligt är att skapa tillfällig finansiering för publika projekt. Detta leder emellertid till en projektifiering av verksamheten, vilket ger minskad möjlighet till strategisk styrning och långsiktighet. Kortsiktigheten förstärks av återkommande gap mellan kostnader och intäkter. I detta sammanhang är den kommunala och den regionala samfinansieringen en viktig faktor. Det regionala bidraget har inte uppräknats i samma takt som det kommunala bidraget. En utredning har genomförts och en fördjupning pågår för att förbereda beslut i frågan hos kommun- och regionstyrelsen.

Byggnaderna och ekonomin är två tunga infrastrukturella frågor som museisektorn behöver samlas kring. Den tredje utvecklingsfrågan som är central är därför sektorns omorganisation. Det är hög prioritet att få till en organisation som kan kraftsamla kring utvecklingsbehoven genom ökat samarbete, ökat resursutnyttjande och med ett kraftfullt publikt fokus.

3. Sektor Fri konst och kultur

Sektorn ska främja och arrangera konst och kultur för göteborgare och besökare. Sektorn stödjer Göteborgs fria kulturliv genom att bl.a. fördela kulturstöd och verka för kultur och konstnärlig gestaltning i stadens utveckling, i såväl lokaler som offentliga utemiljöer. Sektorn har också en konsultativ roll gentemot stadsdelarna i kulturfrågor och arbetar i hög grad tillsammans med andra genom att bistå med rådgivning, arrangera och marknadsföra arrangemang, hyra ut instrument till kulturskolans elever samt erbjuda konstpedagogisk verksamhet och handledning. Samarbeten med stadens övriga förvaltningar, bolag och andra aktörer är avgörande. Genom publika institutioner och event når sektorn en stor del av stadens medborgare, från barn och unga till äldre och bidrar på så sätt till måluppfyllelse gällande att tillgängligheten till kultur ska öka.

3.1 Prestationer

Kulturstöd

Kulturnämndens kulturstöd vidgar utbudet och ökar tillgängligheten till konst och kultur. Organisationer inom det fria kulturlivet med verksamhetsstöd har en växande publik och når långt över 1 miljon besök per år i offentliga lokaler såväl som i det offentliga rummet och genom uppsökande verksamhet. Det är en ökning med över 10 procent sedan föregående år.

Ett växande och dynamiskt kulturliv avspeglar sig även i ett ökande söktryck i kulturnämndens olika stödformer. Den hårda konkurrensen om kulturstöd innebär att många kvalificerade projekt får avslag.

Genom Göteborgs Stads filmsatsning har totalt 56 projekt fått stöd till en summa av totalt 4 000 tkr i år, utöver detta tillkommer stöden som utbetalas av Film Väst. Förvaltningen undersöker i samverkan med Business Region Göteborg (BRG) hur organiseringen av Filmlotsen kan behöva förändras i syfte att ge större effekt och stärka Göteborg som inspelningsplats. Stadens dansutvecklingssatsning, som avser 2,5 mnkr för att utöka sökbara medel för danskonst, inrätta en ny funktion som dansutvecklare, samt stärka ett danskompani över tid, har följts upp under året. Förvaltningen ska även utarbeta en handlingsplan för danskonst, undersöka möjligheterna att i samarbete med regionen etablera en produktionsmiljö för danskonst, samt utreda en plattform i likhet med modellen för Barnteaterakademien för dans.

Göteborgs Stads litteraturpris inrättades 2013 bl.a. i syfte att lyfta mindre uppmärksammade genrer och att stärka Göteborgs litterära infrastruktur. Efter en utvärdering har kulturnämnden beslutat att avveckla Göteborgs Stads litteraturpris och istället överföra prissumman till sökbara förstärkningsmedel för litteraturområdet inom projektstöd. Arbetsstipendier för författare ska också kompletteras med ett Arbetsstipendium för essäistik från och med 2018.

Förvaltningen har under året även utvärderat stödformen Ateljéstöd och nämnden har reviderat riktlinjerna för stödformen i syfte att bl.a. anpassas till ett konstnärligt fält som i allt högre grad är gränsöverskridande, globaliserat och digitaliserat.

Barn och ungas deltagande

Genom Sommarlovssatsningen och de s.k. 2021-pengarna kunde sektorn erbjuda barn och unga i Göteborg ett utökat utbud av aktiviteter och upplevelser under sommaren. De aktiviteter som genomfördes var en lekplatsturné av kultursommarjobbarna, film- och scenkonstverkstad på Frilagret, sökbara medel för det fria kulturlivet, Stora Teatern anordnade en cirkusskola i Sjumilahallen i Biskopsgården och Göteborgs Konsthall arrangerade sommaraktiviteter på Blå Stället i Angered.

Stora Teatern har i årets program presenterat 9 föreställningar med totalt 20 visningstillfällen för barn och unga. För att nå ut med verksamheten erbjuder teatern utbudskvällar för lärare där föreställningarna för målgruppen presenteras.

Kulturskolan

En ny e-tjänst för kulturskolan har implementerats inom ramen för välfärdens processer som utgår ifrån brukarperspektiv och målet ökad rättsäkerhet, delaktighet och inflytande, bl.a. i syfte att underlätta ansökningar, schemaläggning och ge goda förutsättningar att ta fram statistik. Ändamålsenliga lokaler är fortfarande en utmaning för flera stadsdelar. Det pågår en dialog i staden om att införa kulturskolans lokalbehov i skolans ramprogram och hyresmodell. En särskild satsning för att hitta gemensamma lokaler i staden för kulturskolans ungdomar mellan 15 och 19 år leds av Örgryte-Härlanda.

År	Antagna	Nettokö
2016	7 570	2 060
2015	7 295	1 928
2014	7 287	1 780

Det är fortsatt stora skillnader i andelen elever i den frivilliga delen av kulturskolan i olika delar av staden, men flera stadsdelar framför att andelen elever som kulturskolan når under skoltid har ökat kraftigt. Detta innebär att fler elever får en introduktion till kulturskolans verksamhet, vilket på sikt kan leda till att fler söker sig till den frivilliga delen av kulturskolan. Det görs många riktade satsningar. I Angered finns t.ex. en mobil kulturskola, kultureskolefritids och kulturskoleambassadörer.

Under 2016 delades 5 268 tkr av kulturskolans utvecklingsstöd till kulturskolan för fyra stadsdelsgemensamma projekt och 18 enskilda projekt. På uppdrag av nämnden användes resterande av budgeterade medel i utvecklingsstöd, till en fortbildning för kulturskolans personal omkring delaktighetsfrågor.

Förvaltningen har även ett kontinuerligt samarbete med stadsdelsförvaltningarna och kontakt med kulturrådet vad gäller utvecklingen av Skapande Skola i staden. Det är stadsdelarna som har ansvar för att ansöka om Skapande Skola-medel från kulturrådet.

Scenkonstbesök och utjämningsbidrag

Utgjänningsbidraget omfattar ca 4 mnkr och beviljas årligen till drygt 40 grupper och fria kulturaktörer för ca 100 scenkonstproduktioner som spelas för barn och unga varje år. Förvaltningen skulle dock önska att stadsdelarna nyttjade möjligheten till utjämningsbidrag i större utsträckning för att på så sätt uppfylla det av fullmäktige prioriterade målet att alla elever i grundskolan ska erbjudas minst ett scenkonstbesök per år. Utjämningsbidraget resulterar i att barn och unga får tillgång till ett bredare utbud än det som kulturinstitutioner kan erbjuda. Det gör det också möjligt för uppsökande verksamheter att nå ut till olika målgrupper i olika stadsdelar.

Lektioner

Inom sektorn har 2 619 lektioner erbjudits totalt, varav 227 har genomförts inom ramen för Stadens Rum och 289 på Göteborgs Konsthall. Övriga 2 103 lektioner har producerats av externa aktörer som Naturhistoriska museet, Botaniska trädgården, Slottsskogsobservatoriet, Hasselblads center, Medicinhistoriska museet, Emigranternas hus och Världskulturmuseet. De uppsökande lektionerna på konsthallen har ökat betydligt och utgör ca 60 procent av det totala antalet.

Publika verksamheter och evenemang

Under hösten öppnade den kritikerrosade utställningen *This Misery of Light* med Lina Selander på Göteborgs Konsthall. Selander är en av Sveriges mest nyskapande konstnärer inom rörlig bild och representerade Sverige i Venedigbiennalen 2015. Utställningen är den största kring konstnärskapet som hittills gjorts i Sverige.

Som en del av stadens jubileumssatsning 2021 och Kulturåret 2016 har Göteborgs Konsthall haft ett särskilt uppdrag att koordinera förvaltningens samverkan med Göteborg & Co i projektet Julstaden. Bl.a. genomfördes en julkalender under december innehållandes 24 programpunkter med fokus på kultur och ljus som arrangerades av stadens kulturinstitutioner, det fria konst- och kulturlivet samt Julstadens samarbetspartners.

Sommarunderhållningen har, i linje med den nya inriktning som nämnden antagit för verksamheten, arbetat särskilt med tillgänglighet utifrån ett hela-staden-perspektiv. Detta arbete har bland annat resulterat i att verksamheten använt sig av nya spelplatser för att nå en bredare publik, vilket medfört att fler har hittat till Sommarunderhållningen föreställningar. En omfattande publikundersökning har genomförts under årets genomförande period. Den visar att den besökande publiken är mycket nöjd med innehållet, men visar även att man inte alltid är medveten om att det är just Sommarunderhållningen man besöker. Således finns det ytterligare kommunikationsarbete att genomföra i syfte att ytterligare medvetandegöra och bredda publiken.

Medborgarskapsceremonin som firade 10-års jubileum i år, har blivit mer kostsamt än förväntat. Tilldelad budget om 700 tkr har varit oförändrad de senaste fem åren, men eftersom ceremonin har vuxit för varje år med fler antal gäster, har också kostnaderna ökat inom flera områden.

Kulturnattas 25-årsjubileum genomfördes under två dagar i januari för att inviga Kulturåret tillsammans med Göteborg & Co och tog plats i alla stadsdelar. Kulturnatta är beroende av att det lokala kulturlivet bidrar med programinnehåll och hjälper till med marknadsföringen. Få arrangörer har besvarat enkäten för uppföljning, varför det inte finns samlad statistik för årets publiksiffror. Den publikundersökning som genomfördes gav ett gott betyg, då 85 procent av de tillfrågade har ett positivt intryck av Kulturnatta och hela 62 procent har känt till att Kulturnatta genomfördes under den aktuella helgen.

Kulturplanering och konstnärlig gestaltning

Det årliga anslaget för konstinköp är 800 tkr och har varit oförändrat sedan år 1997. Priset på konst ökar precis som allt annat och i dagsläget kan endast hälften så många verk köpas in som under mitten av 90-talet. Samlingen består av närmre 9 000 konstverk varav ca 6 000 verk är placerade på kommunala arbetsplatser. Efterfrågan av konst på arbetsplatser är i nuläget större än vad samlingen kan möta. Under 2016 placerades 657 verk ut medan enbart 79 verk köptes in. Det betyder att efterfrågan är större än tillgången. De konstverk som inte är utlånade är svårplacerade på grund av motivets karaktär, att verket är otidsenligt eller är i behov av underhåll. Utlåning av konst sker sedan 2013 även till äldreboenden i kommunen. Under året har konst placerats ut på fem äldreboenden och lika många står i kö för utplacering. Specifikt för äldreboenden är att det ofta rör sig om storskaliga utplaceringar på mellan 50-100 verk, då ett boende ofta består av flera avdelningar. Efterfrågan på konst från skolor har också ökat. För tillfället är det åtta månaders väntetid för att få konst och ca 50 arbetsplatser står på kö.

Sedan 2013 ansvarar sektorn för konstnärliga gestaltningsprojekt genom enprocentsregeln. Sektorn processleder i dagsläget 21 konstnärliga gestaltningsprojekt med spridning över så gott som Göteborgs alla stadsdelar. För att få konst i det offentliga rummet krävs god framförhållning. Sektorn arbetar aktivt för att vara en part i stadens planprocesser.

Barnperspektivet ska prägla utvecklingen av staden och säkerställas i barnkonsekvensanalyser (BKA). Sektorn, tillsammans med kulturstrategiska avdelningen, medverkar genom konsultation i olika delaktighetsprojekt och i samverkan med förvaltningar, bolag och brukare i samband med olika stadsutvecklingsprojekt. Sektorns kompetens inom delaktighetsprojekt och arbete med barnperspektivet och barns perspektiv efterfrågas i allt högre grad av stadsbyggnadskontoret, bolag och andra förvaltningar. Sektorn har idag begränsade möjligheter att tillgodose det behovet i stadens utveckling och samhällsbyggnadsprojekt.

Urban Konst är en nyinrättad verksamhet inom Göteborgs Stad och kulturförvaltningen. Urban Konst ska framför allt arbeta med kunskapsspridning bland förvaltningar och bolag om den urbana konstens möjligheter, samt fylla en rådgivande funktion för fastighetsbolag, initiativtagare och andra berörda. Verksamheten ska skapa och upprätthålla nätverk på lokal, regional, nationell och internationell nivå som en del i arbetet i att skapa bättre förutsättningar för att utöva och utveckla olika uttryck inom urban konst i Göteborg.

Artscape 2016 är Urban Konsts första satsning och där Göteborgs samtliga stadsdelar medverkat. Satsningen har genomförts i samarbete med Göteborg & Co och är en del av Göteborgs 400-årsjubileum. Under kulturkalaset arrangerades 20 fullsatta guidade bussturer. Urban Konst och 2021 har genom lektioner inom Stadens Rum genomfört ytterligare bussturer som också fullbokats av 80 deltagande lärare och 648 elever.

3.2 Effekter

Besöksutveckling

För Stora Teatern visar samtliga volym- och nyckeltal på en fortsatt positiv utveckling. Ökningen av antalet besök, sålda biljetter samt belägningsgrad utmärker sig särskilt. Ökningen kan inte härledas till några enskilda händelser utan beror på att verksamhetens innehåll sammantaget haft stor genomslagskraft under året tack vare ett brett och innehållsrikt program som varit mycket välbesökt över alla genrer. Utöver det har satsningar såsom varumärkesutveckling, en ny hemsida och återkommande kampanjer bidragit till årets utfall. Under 2016 har Stora Teatern presenterat 198 föreställningar varav 44 föreställningar och 20 mindre samtal, för-akter och efterhäng. Drygt 60 programpunkter har inkluderat medverkande ur det fria kulturlivet.

Göteborgs Dans och Teater Festival hade upp mot 13 000 besök och 250 internationella gäster. Festivalen bidrar såväl till en positiv utveckling för stadens näringsliv som till Göteborg som destination. Festivalens konferens 2016 har varit en arena för branschen i Sverige att mötas och genom partnerskapet med de mindre scenerna har festivalen etablerat ett närmare samarbete med det fria danslivet i Göteborg.

Göteborgs Konsthall visar en ökning gällande totalt antal besök, som delvis kan härledas till årets sista månader i samband med utställningen *This Misery of Light* med konstnären Lina Selander. Övriga aktiviteter på hemarenan har ökat under året och gäller framför allt visningar och workshops på olika språk. Antalet uppsökande aktiviteter har också ökat med särskilda satsningar så som sommarlovsaktiviteter för barn och unga på Blå Stället i Angered och det dialogbaserade konstpedagogiska projektet *Wieselgrensplatsen – olika lager av en plats*. Anledningen till att antal barn och unga har minskat med drygt 1000 besök sedan föregående år beror framför allt på ett förändrat deltagande under Barnens kulturkalas i Trädgårdsföreningen. I år satsades på fördjupade aktiviteter som var längre i tid, men med ett begränsat antal platser.

Frilagret ökar markant i antal besök jämfört med föregående år. Det beror delvis på ökat antal arrangemang samt att Frilagret tydligare har etablerat sig som mötesplats för målgruppen. Inte minst ökar andelen besök som använder platsen för att mötas, studera, skapa och repetera under tider då inget specifikt evenemang äger rum. Ökade publiksiffror beror även i hög utsträckning på att Frilagret från och med 2016 använder sig av publikräknare likt museerna och biblioteket, och således räknar anläggningsbesök under hela dagen och inte endast besök till specifika event.

Skolbio Göteborg har ökat antalet besök med 14 procent under 2016 jämfört med föregående år. Ökningen beror delvis på att stadsdelen Västra Hisingen markant ökat antalet besök, till följd att man inte under året genomfört visningar i den egna stadsdelens bio. Skolbio arrangerar även digitala kortfilmsvisningar och i år visades de 24 kortfilmerna sammanlagt över 5 000 gånger.

Kultursommarjobbarnas föreställningar har minskat antalet besök med 50 procent från föregående år. Detta beror dels på att 2015 var ett särskilt år med många andra pågående arrangemang i staden som bl.a. Volvo Ocean Race, vilket positivt påverkade besöken till kultursommarjobbarnas föreställningar det året. Dels har fler föreställningar i år arrangerats utanför Kulturkalaset, på lokala torg och parker i stadsdelarna, vilket påverkat besöksantalet negativt i år. Eftersom kultursommarjobb endast anställer unga, berörs verksamheten av de ökade sociala avgifterna för unga. Detta har medfört att förvaltningen 2016 har reglerat antalet sommarjobbsplatser från 90 till 80 och minskat antalet medverkande grupper från 12 till 9.

Nedgången i antalet besök av barn och unga till föreställningar med utjämningsbidrag beror delvis på att förvaltningen inte längre inkluderar de scenkonstbesök som finansierats via Västra Götalandregionens arrangörsstöd i volymtalet, vilket gjorts tidigare. Numer redovisas endast scenkonstbesök som subventioneras via nämndens utjämningsbidrag.

Instrumentförrådet

Förvaltningen har regelbunden kontakt med stadsdelarnas kulturskolor för att Instrumentförrådet ska kunna fylla elevernas behov vad gäller tillgången till instrument. Instrumentförrådet har ökat antalet uthyrda instrument från 4 874 föregående år till 5 307 under 2016. Ökningen beror delvis på att Instrumentförrådet numer inkluderar digitalpianon, där 30 pianon köptes in under hösten och hyrdes ut till kulturskolorna. Efterfrågan har emellertid varit så stor att man nu har inhandlat totalt 72 pianon som också är uthyrda. Det har även varit en ökad efterfrågan inom vissa instrumentgrupper; akustiska gitarrer, klarinetter, trumpeter, fioler och cello är kategorier som fortsätter att växa. I år märktes också en kraftig efterfrågan på helfioler och helcello, framförallt från elever inom El Sistema.

3.3 Resultat

Resultat belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Av- vikelse	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Intäkter	35 588	30 632	4 956	25 141	25 630	25 452
Kostnader	198 422	194	-4 397	184 276	176 662	162
varav transfereringar	77 472	77 362	110	78 727	73 668	65 997
Nettokostnad	162 834	163 393	559	159 125	151 032	136 735
Kommunbidrag	162 588	162 588	0	160 605	151 951	137 976
Resultat	- 246	- 805	559	1 480	919	1 241

Kommentar och analys av ekonomiskt resultat

Det sammanlagda ekonomiska utfallet för sektorn redovisar ett resultat på -246 tkr. Intäkterna har blivit 4 956 tkr högre och kostnaderna 4 397 tkr högre än den samlade årsbudgeten. Jämfört med senast redovisade prognos i oktober har resultatet för sektorn förbättrats med 309 tkr. Den osäkerhet som har funnits under året, framför allt gällande utjämningsbidragets och Kulturpunktens utfall, har kunnat hanteras inom sektorn.

Det ekonomiska utfallet på Stora Teatern för perioden uppgår till -167 tkr. Stora Teaterns intäkter är 1 800 tkr högre än ackumulerad budget, till följd av en ökning av biljettintäkterna för Stora Teatern, omsättningshyran från Sommarklubb och Teaterbar, samt statligt bidrag för genomförande av sommaraktiviteter i form av cirkusskola, vilket inte medräknats i budget. Därutöver överträffade biljettintäkterna för Göteborgs Dans och Teater Festival budget med cirka 500 tkr.

Kostnaderna för Stora Teatern är ca 2 000 tkr högre än ackumulerad budget, vilket beror på att ett flertal olika verksamhetskostnader ökat. Den starka biljettförsäljningen har medfört ökade kostnader för personal i form av värdar och för marknadsföring. En satsning på en offensiv

marknadsföring har medfört ökade annonskostnader med cirka 1 000 tkr. Några satsningar under året, både gällande Stora Teaterns och festivalens program, har även medfört ökade kostnader för produktion såsom gage och teknik. Det statliga bidraget för sommaraktiviteter för barn och unga har också medfört motsvarande kostnad. Prognosen som lämnades i oktober för Stora Teatern beräknades till ett underskott på -100 tkr. Resultatet ligger i paritet med lämnad prognos.

Det samlade ekonomiska utfallet för alla verksamheter som sorterar under den f.d. avdelningen Fri konst och kultur uppgår till -84 tkr. Detta avser en avvikelse mot inlagd budget med +721 tkr genom att kulturnämnden inför 2016 tagit i anspråk 805 tkr av eget kapital för att fira nationella minoriteters högtider. Årets intäkter har blivit 2 730 tkr högre och årets kostnader 2 009 tkr högre än årsbudgeten. Flera verksamheter är inblandade i avdelningens överskott vid årets slut. En del av detta överskott kan kopplas till utjämningsbidraget som följer stadsdelarnas scenkonstbesök hos fria grupper. Likt föregående år har bidragets budget varit tillräcklig och man visar ett överskott med 132 tkr. En del av den positiva avvikelsen kan kopplas till lägre avdelningsgemensamma kostnader som t.ex. städtjänster och andra sektorsövergripande inplanerade aktiviteter som inte genomförts.

Därutöver har en återbetalning till Kulturskolan skett av Kulturskolans medel föregående år och verksamheten Urban Konst har inte tagit hela sin tilldelade driftsbudget i anspråk, då man istället aktivt arbetat i flera parallella projekt som tangerat Art Scape. Frilagret visar också ett visst överskott som kan kopplas till sjukskrivningar och att vissa arrangemang som initierats av unga vid årets sista helger blev mindre kostsamma än väntat. Överskottet inom enheten Kulturstöd kan kopplas till hyressubventionen till de fria grupper som gästspelar på Stora Teatern, vilket har utgått i mindre omfattning i år.

Göteborgs Konsthall visar ett resultat på 5 tkr. Jämfört med budget finns en avvikelse i ökade intäkter på 398 tkr med motsvarande kostnader. Avvikelsen beror på ökade bidrag till bl.a. sommarlovsaktiviteter samt internt tillförda bidrag såsom lönekomensation, klimatkomensation, enkelt avhjälpta hinder och projektet Julstaden.

3.4 Utvecklingsfrågor

Göteborg Stad växer och det i snabb takt. Omvärlden förändras och nya utmaningar uppstår som sektorn måste kunna ta sig an för att medverka i att utveckla en socialt och kulturellt hållbar stad. I det arbetet utgör tillgången till och utvecklandet av kultur och kulturella mötesplatser en avgörande framtidsfråga.

Att kulturlivet i Göteborg växer och är dynamiskt avspeglar sig i ett ökande söktryck i kulturnämndens olika former av kulturstöd. Dock är konkurrensen mycket hård och medlens omfattning räcker inte för att stödja utvecklingen av kulturlivet i den takt som det expanderar. Det gör att många kvalificerade ansökningar får avslag och att tillgången till kultur därmed riskerar att begränsas.

Göteborg Stads filmsatsning spelar en viktig roll för utvecklingen av filmbranschen i Göteborg. En bransch som påverkas av flera omfattande förändringar såväl nationellt som internationellt. Satsningen har bl.a. medfört fler möjligheter till finansiering och mer lättinggänglig information genom en framtagna kommunikationsplattform. En viktig framtidsfråga för filmbranschens förutsättningar i Göteborg är att stärka staden som inspelningsplats, samt möjliggöra för kompetensförstärkande satsningar.

Göteborg Stads dansutvecklingssatsning har ökat möjligheten att stärka danskonstens infrastruktur. En viktig framtidsfråga för att möjliggöra en fortsatt utveckling av danskonsten är etablering av en produktionsplattform för dans i Göteborg. Förvaltningen ser dock att såväl kommunala som regionala och statliga medel behövs för en sådan satsning.

Efterfrågan av konst på kommunala arbetsplatser, äldreboenden och skolor har ökat markant. För tillfället är det åtta månaders väntetid för att få tillgång till konst. Inköp av konst på stadens gallerier utgör en viktig roll i att stärka det lokala konstlivet och bidra till ett socialt och kulturellt hållbart samhälle. Gallerier och liknande plattformar är konstpolitiskt viktiga för det lokala konstlivets infrastruktur. En viktig framtidsfråga för såväl det lokala konstlivet som för arbetsplatser, äldreboenden och skolor är möjligheten till inköp av konst. Då medlen för inköp av konst har varit oförändrade sedan 1997 kan bara hälften så många inköp till samlingen utföras samtidigt som behovet av konst är större än vad samlingen kan möta.

Nämndens verksamheter bidrar till en attraktiv, socialt och kulturellt hållbar stad. Dock bedrivs stora delar av verksamheterna i gamla kulturbyggnader vilket försvårar förutsättningarna för verksamhetsutveckling och utgör hinder för en god och hållbar arbetsmiljö. En utredning om Göteborgs Konsthall har genomförts under året och översänts till lokalsekretariatet som underlag i det fortsatta arbetet med en omlokalisering av konsthallen. Stora Teatern visar på en stark utvecklingskurva, dock finns stora utmaningar vad gäller den höga graden av egenfinansiering samt stora utvecklingsbehov avseende arbetsmiljö fr.a. gällande teknikutrymmet under scengolvet.

4. Kulturkansliet inkl. kulturstrategisk avdelning

I kulturkansliet ingår förvaltningens avdelningar för övergripande verksamhetsstöd såsom HR, ekonomi, kommunikation och nämndservice, IT samt kulturstrategisk avdelning.

4.1 Prestationer

I juni anlände den fristadskonstnär som bjudits in av Göteborgs Stad för vistelse under två år. Fristadskonstnären är journalist, poet, författare och filmare. Nätverk med relevans utifrån gästens profession har etablerats, bl.a. med Göteborgs Litteraturhus, Västsvenska Pen, Författarcentrum Väst och filmare.

Under hösten 2016 stärktes den kulturstrategiska avdelningen med strategisk kulturmiljökompetens. Att vara aktiv tidigt i planprocessen och i hanteringen av planärenden är en väsentlig del i kulturförvaltningens arbete och utgör ett redskap i den långsiktiga kulturplaneringen i Göteborg. Förvaltningen har ökat sin närvaro och blivit än mer aktiv i stadens arbete med Västlänken.

Med stärkt kompetens har också arbetet med kulturkonsekvensanalyserna kommit att utvecklas. Arbetet med att utveckla kulturplaneringen är både utmanande och komplicerat, då det involverar många av stadens förvaltningar, bolag och andra aktörer. Idag finns ett särskilt fokus på centrala Älvstaden och arbetet har påbörjats med tre pilotprojekt som ska ge konkret erfarenhet och utgöra en grund för det fortsatta arbetet med att utveckla kulturkonsekvensanalyser och kulturplaneringsstrategin.

Två konstpolitiska utredningar påbörjades i slutet av 2016 som kommer att vara färdiga under våren 2017. Den ena är en genomlysning av Göteborg som plats för samtidskonst. Ett stort antal intervjuer med konstnärer och organisationer ska tydliggöra områdets svårigheter, utmaningar och utvecklingsmöjligheter. Den andra är en utredning som ska föreslå riktlinjer för hållbara ersättningar för konstnärer som engageras inom staden.

Forskningsprojektet *Kulturmöten utan gränser* har bedrivits med stöd av Kulturrådet under tre år i samarbete med bl.a. Göteborgs universitet och stadsdelsförvaltningen Centrum. I samband med projektets avslutande arrangerade förvaltningen en konferens för att sprida kunskap om att skapa kvalitet i äldres vardag samt kopplingen mellan delaktighet i kultur och äldres hälsa.

Kulturkansliet har under året blivit miljödiplomerat.

Kris och säkerhet

Under 2016 genomfördes en risk- och sårbarhetsanalys som innebar att förvaltningen identifierade och bedömde olika risker som kan innebära störningar i verksamheten kopplade till extraordinära händelser.

Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) har fortlöpt under 2016. Förvaltningen har arbetat med åtgärder för att förebygga brand och för att begränsa skador till följd av brand. Dessa åtgärder har varit av såväl teknisk som organisatorisk karaktär.

Inom ramen för verksamheternas SBA så har personal utbildats och brandskyddet har dokumenterats. Det har även gjorts SBA-rundor i husen som har dokumenterats i www.brandkontroll.se.

Säkerhetsinventeringen som genomfördes av förvaltningens publika lokaler och av magasin på Polstjärnegatan under 2015 har medfört en ökad medvetenhet om förvaltningens olika säkerhetsbrister. Arbetet för att åtgärda de brister och anmärkningar som framkom i inventeringen är klart. En uppföljning av säkerhetsinventeringen planeras under 2017 i samarbete med Göta Lejon.

4.2 Effekter

Det är svårt att bedöma effekterna av arbetet inom den kulturstrategiska avdelningen eftersom avdelningen har varit under kontinuerlig uppbyggnad under året. Det är först från och med januari 2016 som avdelningen har varit fullt bemannad. Idag finns kompetens inom konst- och kulturpolitik och kulturplanering och avdelningen är fullt involverad i stadens utvecklingsarbete.

4.3 Utvecklingsfrågor

Den största utvecklingsfrågan är att stärka kulturens roll och närvaro i den mycket omfattande stadsutvecklingsprocessen. Att utveckla olika samarbeten, metoder och arbetssätt för att föra in kulturperspektivet utifrån kulturprogrammet i stadsutvecklingen är idag den enskilt största utvecklingsfrågan. Det handlar bland annat om att utveckla metoderna för kulturkonsekvensanalyser och på sikt utveckla en kulturplaneringsstrategi för Göteborgs Stad.

Under 2017 inleder arbetet med att utveckla en Barnkulturplan för Göteborg. Arbetet inleds med en kartläggning som ska utgöra ett kunskapsunderlag inför det fortsatta arbetet.

Det konstpolitiska området är ett stort utvecklingsområde. Det berör frågor som ersättningar till konstnärer och frågor kring konsekvenser av marknadshyror. Den kulturstrategiska avdelningen måste fördjupa diskussionen om kulturprogrammets innehåll och ambitioner, och tillsammans med det fria kulturlivet tydliggöra utmaningar och möjligheter.

Särskilda uppdrag

Kulturkansliet och kulturstrategisk avdelning är ansvarig för några av de mål och uppdrag som prioriterats eller angetts beröra kulturförvaltningen i nämndens mål- och inriktningsdokument för 2016. Nedan återrapporteras arbetet med några av dem.

Kulturprogrammet är grunden för stadens kulturarbete vilket kräver en bättre och tydligare kommunikation både intern och externt i stadens förvaltningar och bolag.

- Under 2016 har kulturstrategiska avdelningen etablerat sig som ny verksamhet inom kulturförvaltningen och på kort tid har de initiala bedömningarna visat sig vara inte tillräckliga. Behovet av ett långsiktigt strategiskt arbete med frågor rörande kulturen i stadsutvecklingen är mycket stort. Kulturstrategisk avdelning har påbörjat arbeten på en rad områden samtidigt:
- kulturkonsekvensanalyser i centrala Älvstaden (där kulturstrategisk avdelning även finns med i en rad andra diskussioner om Älvstadens långsiktiga utveckling), Västlänken (där kulturstrategisk avdelning deltar i arbetet med bl.a. kulturmiljökompetens) samt
- utredningar som utgår från det konstpolitiska perspektivet; en utredning om konststaden Göteborgs utmaningar och möjligheter och hållbara ersättningar till konstnärer.

Utöver det finns det andra utredningsbehov som tydliggjordes under 2016 bl.a. frågor om hur marknadsmässiga lokalhyror påverkar kulturlivets förutsättningar. Arbetet med att förankra kulturprogrammet som styrande dokument i stadens arbete sker även genom att kulturstrategiska avdelningen ingår i en rad stadsövergripande arbetsgrupper.

Kulturförvaltningen ska vara en aktiv part inom kulturforumet Eurocities. Vidare bör förvaltningen undersöka möjligheten att tillsammans med beröra aktörer inom staden undersöka alternativa finansieringslösningar, t.ex. EU-bidrag

Förvaltningen saknar samordning av EU-bidrag och internationella kontakter. Vissa avdelningar arbetar med EU-projekt. Kulturförvaltningen är bl.a. associerad partner till institutionen för Arkitektur vid Chalmers tekniska högskola, för det 3-åriga EU-finansierade projektet TRADERS – en praktikbaserad forskarutbildning inom konst, design och arkitektur med fokus på närvaro,

delaktighet och medborgardialog i det offentliga rummet. Förvaltningen har även representation och deltar i nätverket Eurocities.

Det finns behov av samordning av internationella samarbeten och projekt inom förvaltningen och frågan ses därför över inom ramen för förvaltningens övergripande organisationsöversyn. Samordningen av det internationella arbetet kommer att stärkas och utvecklas framöver i samverkan mellan sektorschefer och kulturstrategisk chef.

Ett entreprenörskvarter ska startas i Göteborg

Kulturförvaltningen bidrar till besöksnäringen och till entreprenörskap inom kulturområdet bl.a. genom arbetet utifrån kulturprogrammet. Kulturstrategiska avdelningen har påbörjat ett samarbete med BRG som driver frågan om utvecklandet av de kreativa näringarna i staden. BRG ingår sedan 2016 även i förvaltningens styrgrupp för kulturprogrammet.

Kulturförvaltningen ska bli bättre i sin marknadsföring av verksamheten och av kulturinstitutionerna. För att åstadkomma detta är en god samverkan med Göteborg & Co en förutsättning

Förvaltningens omorganisation, som har pågått under 2016 och fortsätter under 2017, syftar bland annat till att kulturförvaltningen ska stärka sin roll och bli en tydligare aktör i staden. För kommunikationens del innebär det att förvaltningens kommunikationsorganisation har setts över för att stärka samarbetet inom förvaltningen och på så sätt få bättre driv i marknadsföringen av verksamheten och förvaltningens kulturinstitutioner.

I förvaltningens arbete med Kulturåret 2016 utvecklades samverkan med Göteborg & Co ytterligare. Det samarbetet resulterade i en rad aktiviteter som har bidragit till att marknadsföra konst och kultur, exempelvis invigningen av Kulturåret 2016 i samband med Kulturnatta, genomförandet av Artscape och Julstaden med en julkalender som tipsade om kulturaktiviteter.

Förvaltningen är även aktiv i de projekt- och styrgrupper som drivs av Göteborg & Co och kan genom den samverkan nå ut till boende, besökare och näringsliv på ett bredare sätt. Inom ramen för arbetet, bl.a. med åtgärden att *kommunicera Kulturstaden Göteborg* i handlingsplanen för konstopolitik, har förvaltningen varit aktiv i framtagandet av stadens evenemangsstrategi och i arbetet kring målet om att öka möjligheten att turista i sin egen stad. Under året har representanter från Göteborg & Co träffat och informerat förvaltningens kommunikationsnätverk om bolagets kommunikationsarbete, kommande satsningar och kalendarium i syfte att stärka relationerna, öka kunskapen om varandras verksamheter och strategier, samt bättre använda varandras kanaler.

4.4 Resultat

Resultat belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Av- vikelse	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Intäkter	46	0	46	365	539	1 140
Kostnader	15 054	16 458	1 404	15 539	14 931	13 803
Nettokostnad	15 008	16 458	1 450	15 174	14 392	12 663
Kommunbidrag	16 458	16 458	0	15 530	14 547	12 975
Resultat	1 450	0	1 450	356	155	312

Kommentarer och analys av ekonomiskt resultat

Resultat för 2016 visar ett överskott på 1 450 tkr. Avvikelsen beror framför allt på lägre personalkostnader. Personal som slutat har inte ersatts fullt ut och återbesättning av tjänster på nämndservice har tillsätts senare än beräknat.

5. Sammanställning av kulturnämndens volymtal 2016

5.1 Sektor Bibliotek

Volymtal/nyckeltal	År			
Stadsbiblioteket Göteborg	2016	2015	2014	2013
Antal besök	1 540 899	1 513 198	1 189 085	353 676
varav Götaplatsen 1)	1 279 037	1 238 957	860 826	-
varav 300 m ²	246 679	258 606	306 377	353 676
varav bokbussar	15 183	15 635	21 882	-
Antal medieutlån	1 064 843	1 033 495	837 613	609 622
Antal besök i GOTLIB	2 465 317	2 199 009	1 565 000	1 541 976
Öppethållande, antal timmar per vecka 3)	76, (71,5)	76, (71,5)	76, (71,2)	54
Antal arrangemang 5)	1 150	950	248	405
Uthyrning lokaler, antal timmar 2)	2 222	764	424	-
Nöjd kundindex 4)	78	-	75	-
Utlån per årsarbetare	8 622	8 641	7 386	-
Kostnad per utlån	116	119	141	-
Antal besök per årsarbetare	12 477	12 652	10 369	-
Antal besök per öppen timma	336	326	298	-
Antal besök per arrangemang 5)	24	33	-	-
Kostnad per besök	97	99	137	-
Kostnad per öppen timma	32 579	32 391	29 781	-
Antal lektioner 6)	31	23	9	-
Antal deltagande barn och unga, lektioner	775	575	225	-

1) Återinvigning 23 april 2014. 2) Nyckeltal utgår under 2013 pga. ombyggnad. 3) Siffran inom parentes avser 300m² 4) Ej jämförbart mellan åren. 5) Visningar är ej medräknade. 6) Stadsbiblioteket började erbjuda pedagogiska lektioner höstterminen 2014.

5.2 Sektor Museer

Volymtal/nyckeltal	År			
Göteborgs stadsmuseum	2016	2015	2014	2013
Antal anläggningsbesök 1)	208 384	200 709	213 120	283 945
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	<i>178 720</i>	<i>162 444</i>	<i>161 011</i>	<i>230 337</i>
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	<i>59 979</i>	<i>55 741</i>	<i>51 109</i>	<i>66 350</i>
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	11 750	13 800	12 345	16 000
Öppethållande, antal timmar per vecka	45	45	45	45
Antal aktiviteter totalt, hemarena	650	790	748	980
<i>varav utställningar</i>	<i>17</i>	<i>18</i>	<i>15</i>	<i>14</i>
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	<i>479</i>	<i>552</i>	<i>506</i>	<i>646</i>
<i>varav övriga aktiviteter</i>	<i>154</i>	<i>220</i>	<i>227</i>	<i>320</i>
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	40	40	50	69
Unika träffar på hemsidan	118 175	110 606	95 833	86 534
Uthyrning lokaler, antal timmar	1 840	1 697	1 992	1 820
Antal besök i andra kommuner	19	14	18	18
Nöjd kundindex 3)	-	84	-	82
Antal besök per årsarbetare	3 069	2 855	3 010	4 166
Antal besök per öppen timma	89	86	91	121
Kostnad per besök	109	118	111	74
Kostnad per öppen timma	9 879	10 280	10 248	9 196
Göteborgs konstmuseum	2016	2015	2014	2013
Antal anläggningsbesök	202 880	220 475	251 318	217 613
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	<i>167 013</i>	<i>180 378</i>	<i>208 372</i>	<i>177 946</i>
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	<i>33 956</i>	<i>34 221</i>	<i>41 907</i>	<i>31 968</i>
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	17 069	15 006	17 390	16 214
Öppethållande, antal timmar per vecka	41	41/48	41/48	41/42/49
Antal aktiviteter totalt, hemarena	1 054	990	1 117	1 331
<i>varav utställningar</i>	<i>16</i>	<i>15</i>	<i>18</i>	<i>16</i>
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	<i>664</i>	<i>588</i>	<i>699</i>	<i>663</i>
<i>varav övriga aktiviteter</i>	<i>374</i>	<i>387</i>	<i>400</i>	<i>652</i>
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	0	0	43	19
Unika träffar på hemsidan	216 885	128 615	124 303	91 588
Uthyrning lokaler, antal timmar	108	90	88	148
Antal besök i andra kommuner	17	15	9	18
Nöjd kundindex 3)	-	79	-	80
Antal besök per årsarbetare	6 482	6 911	8 377	6 937
Antal besök per öppen timma	96	101	116	99
Kostnad per besök	84	86	62	70
Kostnad per öppen timma	8 019	8 594	7 214	6 927

Röhsska museet	2016	2015	2014	2013
Antal anläggningsbesök 1), 2)	113 373	106 223	112 644	169 608
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	<i>105 446</i>	<i>98 227</i>	<i>104 164</i>	<i>156 949</i>
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	<i>11 770</i>	<i>13 210</i>	<i>13 791</i>	<i>47 406</i>
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	8 740	11 120	8 480	10 660
Öppethållande, antal timmar per vecka	32,5	35	35	35
Antal aktiviteter totalt, hemarena	753	834	935	951
<i>varav utställningar</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>17</i>
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	<i>443</i>	<i>521</i>	<i>418</i>	<i>522</i>
<i>varav övriga aktiviteter</i>	<i>300</i>	<i>313</i>	<i>507</i>	<i>412</i>
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	20	34	42	33
Unika träffar på hemsidan	159 230	158 884	172 130	95 939
Uthyrning lokaler, antal timmar	0	0	7	108
Antal besök i andra kommuner	2	0	6	2
Nöjd kundindex 3)	-	76	-	75
Antal besök per årsarbetare	3 869	3 176	2 972	4 854
Antal besök per öppen timma	67	57	62	93
Kostnad per besök	95	108	96	60
Kostnad per öppen timma	6 398	6 328	5 927	5 624
Sjöfartsmuseet Akvariet	2016	2015	2014	2013
Antal anläggningsbesök	219 416	209 763	187 218	175 355
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	<i>156 176</i>	<i>146 288</i>	<i>126 037</i>	<i>157 397</i>
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	<i>79 268</i>	<i>73 470</i>	<i>63 802</i>	<i>62 538</i>
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	22 228	22 350	19 971	20 093
Öppethållande, antal timmar per vecka	45	45	45	45
Antal aktiviteter totalt, hemarena	1 421	1 323	1 178	1 190
<i>varav utställningar</i>	<i>10</i>	<i>9</i>	<i>9</i>	<i>9</i>
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	<i>635</i>	<i>702</i>	<i>613</i>	<i>603</i>
<i>varav övriga aktiviteter</i>	<i>776</i>	<i>612</i>	<i>556</i>	<i>578</i>
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	74	84	68	58
Unika träffar på hemsidan	73 897	61 401	54 386	47 594
Uthyrning lokaler, antal timmar	50	8	55	12
Antal besök i andra kommuner	5	5	11	5
Nöjd kundindex 3)	-	80	-	79
Antal besök per årsarbetare	6 609	6 415	5 555	5 732
Antal besök per öppen timma	102	97	87	81
Kostnad per besök	58	59	64	68
Kostnad per öppen timma	5 917	5 770	5 568	5 499

1) I antal anläggningsbesök 2014 och 2013 ingår även besök till Göteborgs stadsbiblioteks verksamhet Miini. 2) Under 2016 från den 1 juni till den 31 december hade Röhsska museet stängt på tisdagar. 3) Ej jämfört mellan åren.

5.3 Sektor Fri konst och kultur

Volymtal/nyckeltal	År		
Göteborgs Konsthall	2016	2015	2014
Antal anläggningsbesök	39 161	38 230	39 116
<i>varav verksamhetsbesök, totalt</i>	<i>39 161</i>	<i>38 230</i>	<i>39 116</i>
<i>varav verksamhetsbesök, barn och unga</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	6 196	8 750	6 291
Öppethållande, antal timmar per vecka	36	36	36
Antal aktiviteter totalt, hemarena	323	328	347
<i>varav utställningar</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga</i>	<i>169</i>	<i>209</i>	<i>210</i>
<i>varav övriga aktiviteter</i>	<i>148</i>	<i>123</i>	<i>131</i>
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	211	155	100
Unika träffar på hemsidan	-	-	-
Antal besök i andra kommuner	0	0	0
Nöjd kundindex 1)	-	76	-
Antal besök per årsarbetare	3 528	3 444	3 524
Antal besök per öppen timma	25	24	25
Kostnad per besök	190	195	186
Kostnad per öppen timma	4 718	4 709	4 685
Stora Teatern	2016	2015	2014
Antal besök	106 235	93 228	76 206
<i>varav barn och unga</i>	<i>11 626</i>	<i>11 023</i>	<i>7 713</i>
<i>varav Backstage</i>	<i>30 921</i>	<i>28 826</i>	<i>20 460</i>
Antal föreställningar 2)	198	189	182
Antal sålda biljetter	51 830	37 592	41 512
Nöjd kundindex	-	84	-
Egenfinansieringsgrad i procent 3)	37	32	32
Antal besök per årsarbetare	4102	3 505	3 372
Kostnad per besök 4)	328	368	365
Beläggningsgrad i procent	77	69	78
Beläggningsgrad betalande i procent	67	62	73
Frilagret	2016	2015	2014
Antal besök	98 367	50 447	46 150
<i>varav verksamhetsbesök</i>	<i>98 367</i>	<i>50 090</i>	<i>44 990</i>
Antal evenemang	580	541	437
Göteborg Konst	2016	2015	2014
Antal pågående konstnärliga gestaltungsprojekt och konstprogram genom enprocentsregeln	43	49	25
Antal inköpta verk	79	93	74
Antal deponerade verk	657	490	451

Sommarunderhållningen	2016	2015	2014
Antal besök	50 578	46 700	40 000
Antal spelplatser	26	20	20
Speldags	2016	2015	2014
Antal besök	50 409	52 124	52 386
Antal föreställningar	1867	1 879	1 929
Antal akter	88	88	88
Antal spelplatser	80	81	81
Skolbio Göteborg	2016	2015	2014
Antal besök barn och unga	18 712	16 389	17 003
Antal besök vuxna	2 317	2 393	2 566
Antal filmer	33	38	27
Antal visningar	85	76	95
Antal platser	6	6	6
Kultursommarjobb	2016	2015	2014
Antal anställda kultursommarjobbare	80	95	94
Antal besök	64 266	130 500	43 000
Antal föreställningar	401	626	326
Medborgarskapsceremonin	2016	2015	2014
Antal deltagande nya medborgare (varav andel av inbjudna medborgare i %)	946 (29 %)	954 (29 %)	1 083 (29 %)
Totalt antal deltagande inkl. gäster	4 052	4 174	4 336
Lektioner	2016	2015	2014
Antal lektioner, sektor Fri konst och kultur	2 619	2 761	2 418
varav lektioner inom Stadens Rum inkl. Röda Sten	227	221	184
varav lektioner på Konsthallen	289	326	273
varav lektioner av externa aktörer 5)	2 103	2 214	1 961
Antal deltagande barn och unga, sektor Fri konst och kultur	65 475	69 025	60 450
varav deltagande barn och unga, Stadens Rum inkl. Röda Sten	5 675	5 525	4 600
varav deltagande barn och unga i lektioner, Konsthallen	7 225	8 150	6 825
varav deltagande barn och unga, externa lektioner	52 575	55 350	49 025
Stöd till kulturskolan i Göteborg	2016	2015	2014
Fördelat utvecklingsstöd till kulturskolan	5 570 tkr	5 570 tkr	5 570 tkr
Antal beviljade utvecklingsprojekt	22	34	27
varav stadsdelsgemensamma projekt	4	2	9
Antal instrumentuthyrningar	5307	4874	4677
Andel uthyrningar med fri instrumenthyra, i procent	44 %	46 %	74 %
Utjämningsbidrag	2016	2015	2014
Antal föreställningar med utjämningsbidrag	101	95	-
Antal organisationer som erhållit utjämningsbidrag	42	40	-
Antal besök av barn och unga till föreställningar med utjämningsbidrag	42 665	54 119	62 838

Kulturnatta	2016	2014
Antal dagar för genomförande	2	1
Antal besök	Ej redovisat	40 000
Antal kulturaktörer	160	160
Antal programpunkter	300	280
Göteborg Dans & Teater Festival	2016	2014
Antal besök	12 841	4 166
Antal sålda biljetter	7 945	3 883
Antal föreställningar	119	46

1) Ej jämförbart mellan åren. 2) I antal föreställningar ingår inte Backstage. 3) Rörliga intäkter/totala kostnader exkl. Göteborgs dans och teaterfestival. 4) I antal besök ingår inte Backstage. 5) 2016 år volymtal inkluderar inte scenkonstbesök som finansierats via Västra Götalandregionens arrangörsstöd.

Kulturstöd

Volymtal	2016		2015		2014	
Stödform	Belopp (tkr)	Antal	Belopp (tkr)	Antal	Belopp (tkr)	Antal
Verksamhetsstöd	51 276	72	52 898	70	47 314	65
Projektstöd	4 105	52	4 640	60	4 142	56
Projektstöd Pronto, inkl film	2 370	96	2 250	104	2 064	93
Stöd till interkulturella projekt	1 858	38	2 044	45	2 016	41
Projektstöd till film och rörlig bild	1 700	20	1 700	25	1 700	16
Stöd till Innovativa aktörer/Lindholmen Science Park	2 000	25	2 000	22	2 000	19
Hyressubvention på Stora Teatern	322	13	423	16	343	11
Ateljéstöd	2 979	388	2 875	379	2 803	356
En snabb slant	634	79	712	101	643	81
Kulturstipendier	570	19	570	19	570	19
Arbetsstipendier för författare	100	2	100	2	100	2
Göteborgs Stads litteraturpris	200	2	200	2	200	2
SUMMA KULTURSTÖD (tkr)	68 114	806	70 412	845	63 895	761
Besök	2016		2015		2014	
Antal besök till organisationer med verksamhetsstöd	uppgifter redovisas 2017		1 197 000		1 075 000	
varav barn och unga	– ”–		207 000		191 000	

ÅRSRAPPORT ENPROCENTSREGELN 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Bakgrund	3
2.	Sammanfattning av arbetet med enprocentsregeln 2016	4
2.1	Markanvisningar	4
2.2	Konstkonsulter och konstnärsdatabas	4
2.3	Konstprogram	4
	Kronotopia	5
	Handlingsplan för konst under byggtiden	5
	Konstprogram Scandinavium - Magiska Ögonblick	5
	Konstprogram Rosenlundsverket	5
2.4	Exempel på avslutade konstprojekt 2016	6
	Bravida Arena	6
	Egnahemsvägen, Landala	7
	Göteborgs Hamn	8
	Jöns Rundbäcks plats	9
	Redbergsparken	10
2.5	Tillfällig konst	11
	Göteborg berättar - Poste Restante	11
	Snipan	12
3.	Årets uppföljning av enprocentsregeln	13
4.	Bedömning och slutsatser	14
	Bilaga - Uppföljning av Enprocentsregeln 2016	15

1. BAKGRUND

Konst kännetecknas oftast av otraditionella upplägg och bygger på förmågan att inspirera, väcka nya tankar och att visualisera det ännu ej formulerade. Genom konsten kan människor få syn på varandra och sig själva.

Konst är fortfarande en relativt outforskad metod, och konstnärer många gånger en förbisedd resurs, i arbetet med att bygga en stad. I syfte att få stadens nämnder och helägda bolag att bättre nyttja konsten och konstnärerna i stadsutvecklingen beslutade Göteborg Stads kommunfullmäktige att införa enprocentsregeln 2013. I samband med beslutet tilldelades även kulturnämnden ett processägarskap och uppföljningsansvar för enprocentsregeln.

Syftet med enprocentsregeln är att skapa ett stabilt och mer långsiktigt ekonomiskt utrymme för konsten i planeringen och byggandet av offentliga miljöer. Enprocentsregeln är ett verktyg för hela staden som får byggsektorn och kultursektorn att mötas.

I Göteborgs Stads kulturprogram, som antogs av kommunfullmäktige 2013, framgår att kulturen är till för alla samt att konsten bör ha en självklar plats i stadens utveckling och i de offentliga rummen för att förverkliga ett demokratiskt inflytande. Konstpolitiken värnar om konstens och konstnärernas möjlighet att verka fritt och obundet. Genom att betona den estetiska dimensionen, konstens fria ställning och egenvärde stärks demokratin.

Att arbeta med konstnärlig gestaltning på gemensamma platser och i offentliga rum är komplext. Det är många fördelar med att konstnärliga uppdrag integreras i plan- och byggprocessen. En väl framarbetad konstnärlig gestaltning har potential att inkludera en mångfald aspekter så som platsens historia, kulturvärden, funktioner och sociala kvaliteter. En del i kulturförvaltningens uppdrag är att genom enheten Göteborg Konst tydliggöra stadens arbete med den offentliga konsten, för göteborgaren samt för förvaltningar och bolag i staden. Inom enheten Göteborg Konst samlas alla konstfrågor som berör den inre och yttre offentliga konsten i Göteborg, så att information och kommunikation underlättas i arbetet.

December 2016

2. SAMMANFATTNING AV ARBETET MED ENPROCENTSREGELN 2016

Arbetet med metodutveckling har under året fortsatt för att konsten ska bli en naturlig del när staden byggs ut och förändras. Göteborg Konst har genomfört föreläsningar, informerat och samtalat med förvaltningar, bolag, intresseorganisationer och kommuner om den så kallade Göteborgsmodellen. Det är ett pedagogiskt förmedlingsarbete och även en möjlighet till samråd med beställaren kring hur medverkande parter tillsammans kan skapa så goda förutsättningar som möjligt för konstnärliga processer.

2.1 Markanvisningar

Tillsammans med fastighetskontoret har en rutinbeskrivning för markanvisningar gällande enprocentsregeln utarbetats. Vi har även tagit fram en rutin kring hur Göteborgs Stad ska möta privata aktörer som i samverkan med staden vill genomföra permanenta konstprojekt på kommunens mark.

2.2 Konstkonsulter och konstnärsdatabas

För att garantera en professionell bedömning av konstnärer och konstnärligt arbete är det av stor vikt att personer med kompetens om konstnärliga processer och konstnärlig kvalitet har en tydlig roll i byggprojekten. Göteborg Konst och de konstkonsulter som enheten anlitar har en konstnärsdatabas som enheten skapat. Databasen ger oss tillgång till ett stort nätverk av konstnärer som även beställarna får tillgång till. I år har förvaltningen slutit ett ramavtal med konstkonsulter.

2.3 Konstprogram

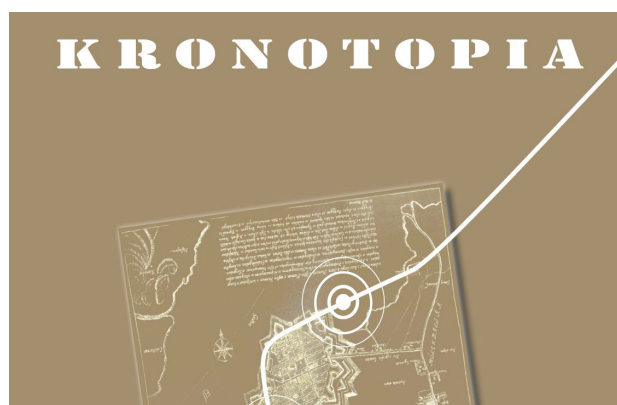
Ett konstprogram är en plan över när, var och hur konstprojekt kan komma in i byggprojekt. Konstprogrammen ger en konstnärlig strategisk blick på platser och tider för konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer. Det är också en redovisning av de specifika förutsättningar och möjligheter som finns utifrån ett konstnärligt perspektiv. Här följer några exempel på program som producerats under året.

Stadsbiblioteket, nyöppning, 2014

Yvonne T. Larsson, *Går du ofta hit eller?*, pelare, brons, Stadsbiblioteket, 2014

Detalj av omslag, Kronotopia, konstprogram, Västlänken

Rosenlundsverket.

Kronotopia

Ett övergripande konstprogram för Västlänken, Kronotopia, togs fram i januari 2016 i samverkan av Trafikverket, Statens konstråd, Västtrafik, Konstenheten Västra Götalandsregionen, Stadsbyggnadskontoret Göteborgs Stad, Göteborg Konst och White arkitekter. *Kronotopia* ger en samsyn på de konstnärliga gestaltungspektiven genom en övergripande tematik (tid och rum) samt möjliggör ett helhetsgrepp om anläggningen och dess omgivande miljöer. I arbetet med Västlänken och konsten är ansvarfördelningen tredelad. Under mark ansvarar Statens Konstråd och Trafikverket. I stationsbyggnaderna ansvarar Västtrafik och Västra Götalands Konstenhet. Utanför stationerna ansvarar Göteborgs Stad och Göteborg Konst. Tillsammans arbetar vi för att konstnärerna ska komma in tidigt i planeringsprocessen, vilket möjliggör helhetsintegrerade lösningar mellan konst, arkitektur och kulturhistoria.

Handlingsplan för konst under byggtiden

En handlingsplan har tagits fram för arbetet med tillfällig konst under byggnationen av Västlänken. *Handlingsplan för konst under byggtiden* innehåller en beskrivning av var och hur konsten kan komma in temporärt i Västlänken, och ger förslag på en situationsspecifik metod.

Konstprogram Scandinavium – Magiska Ögonblick

Higab och Got Event gav Göteborg Konst i uppdrag att ta fram ett konstprogram för platsen framför Scandinavium. Stora delar av insidan på Scandinavium kommer byggas om. Det stadsrum som sträcker sig från Skånegatan runt Scandinavium och ner på Valhallagatan kommer också få en ny utformning. Konstprogram *Scandinavium – Magiska Ögonblick* fokuserar på den verksamhet som finns i arenan samt stadsrummets potential. I fyra fokusområden kopplas stadsrummet till arenans innehåll ihop på ett relevant sätt. Sedan i höstas arbetar den tyska konstnären Judith Hopf med uppdraget.

Konstprogram Rosenlundsverket

Göteborg Energi gav Göteborg Konst i uppdrag att ta fram ett konstprogram för Rosenlundsverket. Göteborg Energi vill lyfta innehållet i byggnaden och delvis göra det synligt genom att använda konst på fasaden och i byggnadens direkta närhet. Konstprogram *Rosenlundsverket* togs fram under våren och försommaren och ger tematiska utblickar och lyfter olika aspekter på begreppet energi.

Thomas Nordström, *Alla möter alla*.

2.4 Exempel på avslutade konstprojekt 2016

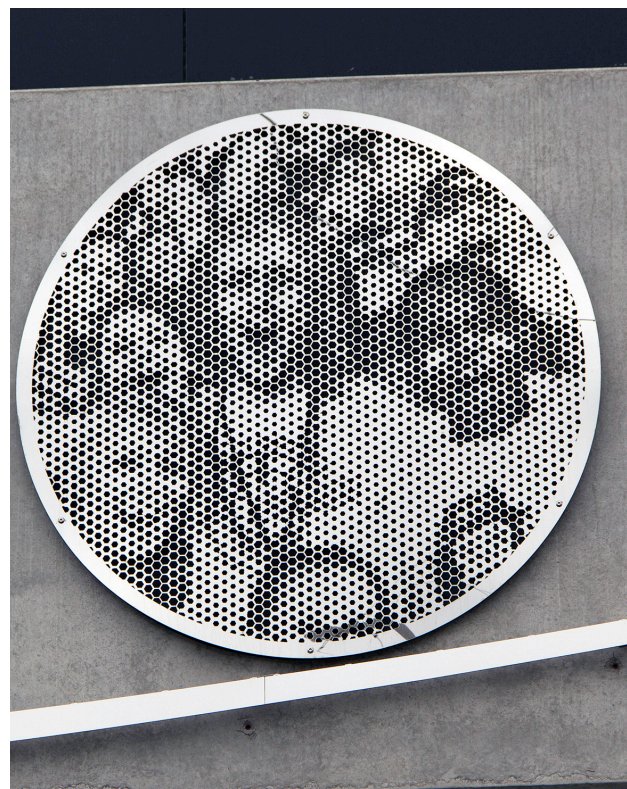
Bravida Arena

Thomas Nordström ljuskonstverk *Alla möter alla* samt Per Petersson ljusrelief *Tifo*

Två verk som har producerats för Higab, förvaltaren Got Event och brukaren BK Häcken. Det speciella med detta projekt är att beställarna kom i kontakt med Göteborg Konst mycket tidigt. Produktionstiden var däremot väldigt kort då arenan är en prefabricerad byggnadsstruktur. När konstnärerna engagerades fanns bara schematiska ritningar och innan de var klara var arenan invigd och i bruk.

I entrén finns konstnären och arkitekten Thomas Nordströms verk *Alla möter alla* bestående av en mängd objekt av laminerat glas. Varje objekt föreställer en vimpel av det slag fotbollslag har. Dessa vimplar byts vid matcher och syftar till fotbollens potential som en neutral social plattform.

Runt arenan löper en fris i betong. På denna fris har konstnären Per Petersson utfört ett verk med titeln *Tifo*. Verket består av formskuren och perforerad rostfri stålplåt. Bakom plåten löper LED-ljusskenor. Ljuset går att styra så att det vid matcher är mer livfullt och på vardagar är mer dämpat.

Per Peterson, *Tifo*.

Åsa Greaker, *Glaserad Grönska*.

Egnahemsvägen, Landala

**Åsa Greakers fasadverk *Glaserad Grönska*
för Bostadsbolaget 2016.**

På Egnahemsvägen i Landala har Bostadsbolaget uppfört tre hyreshus. Keramikern Åsa Greaker fick uppdraget att ta fram en gestaltning för den stora tegelfasaden vid garageinfarten. Verket heter *Glaserad Grönska* och löper utmed större delen av fasaden. Materialet är glaserat stengods som målats med pigmentblandning. Verket har måleriska kvalitéer och liknar en växlighet som flyter ner längs väggen i en organisk form. Verket togs fram i nära samverkan med murerifirman så att verket nu är helt integrerat i fasaden.

Göteborgs Hamn

Runo Lagomarsinos installation *Europa* placerad på Port Entry för Göteborgs Hamn 2016.

I den nybyggda ID-porten vid Ytterhamnsmotet har Göteborgs Hamn i samarbete med konstnären och Göteborg Konst producerat en konstinstallation. Verket är integrerat i en reception där hamnen kontrollerar vem som kommer in och ut i hamnområdet. Verket *Europa* består av tre delar: ett fotografi med en lärare som undervisar barn framför en europa-karta, en installation med en meters trälinjaler, samt texten Europa omgiven av guld (slagmetall). Verket tar avstamp i hamnen som en plats för migration, resande och handel samt Europa som idé. Runo Lagomarsino intresserar sig för våra samhälleligt överenskomna språk och verklighetsbeskrivningar med vilka vi lär oss filtrera och värdera världen genom. Ett exempel på detta är metermättet som fungerar både som ett sätt att kategorisera och sortera. Ett annat är världskartans värdeperspektiv och konstruerade gränsdragningar. Guld som ofta återkommer i Runo Lagomarsinos verk refererar till Europas koloniala historia och berättelsen om Eldorado som under 1500-talet lockade expeditioner till Sydamerika i jakten efter rikedomar.

Runo Lagomarsinos, *Europa*.

Runo Lagomarsinos, *Europa*.

Runo Lagomarsinos, *Europa*

Klas Eriksson, *We can be Local, just for one day.*

Klas Eriksson, *We can be Local, just for one day.*

Jöns Rundbäcks Plats

Klas Eriksson installation *We can be Local, just for one day* på fyra pelare på Jöns Rundbäcks Plats, Kvillebäcken, för Bostadsbolaget 2016.

Vid ett torg i Kvillebäcken ligger Jöns Rundbäcks Plats. Denna nya stadsdel var tidigare ett industriområde som rivits till förmån för byggnation av nya bostäder. Ett av Bostadsbolagets hus möter nu torget med fyra höga betongpelare. Bostadsbolaget kontaktade Göteborg Konst när de med konstnärlig gestaltning ville tillföra estetiska kvalitéer och inspirerande värden till stadsrummet och för de boende. Med sin konstnärliga gestaltning ville Klas Eriksson återknyta till den specifika platsens och Göteborgs historia som industristad, en historia som annars lätt kan gå förlorad när en stad utvecklas i snabbt takt och ska tillgodose människans och marknadens nya behov. Genom att klä betongpelarna med kakelplattor från en annan nedlagd industri i Kallebäck, får materialet åter en funktion när det nu istället får hålla upp den nya tidens arkitektur. De totalt 2 800 kakelplattor som krävdes för gestaltningen knackades ned för hand av konstnären. Pelarna är också belysta med ett rött ljus, som en hommage till arbetarrörelsen.

Alina Chaiderov, *Ut*.

Redbergsparken

Alina Chaiderovs skulptur *Ut* placerad på Redbergsparkens utsiktsplats för park- och naturförvaltningen 2016.

Park- och naturförvaltningen genomförde en renovering av Redbergsparken under 2016. I samarbete mellan park- och naturförvaltningen, Trygg Vacker Stad och Göteborgs Konst har ett verk producerats för utsiktsplatsen i parken. Konstnären Alina Chaiderov fick i uppdrag att ta fram ett verk som skulle ta sin utgångspunkt i utsikten.

Konstnären har skapat ett konstverk som ser ut som en blandning av en spärrgrind och en öppen fågelbur. Konstverket kom till samtidigt som de stora flyktingströmmarna nådde Göteborg under hösten 2015. Det konstverk som står på utsiktsplatsen är ospärrad, är inte kopplad till något stängsel och liknelsen med en öppen fågelbur och den hisnande utsikten över Göteborg gör att verket får en stark och symbolisk laddning.

Alina Chaiderov, *Ut*.

2.2 Tillfällig konst

I de större kommande stadsbyggnadsprojekt som staden står inför kommer stadsrummet att omdanas, som t.ex. under bygget av Västlänken. På vissa ställen kommer staden präglas av omvandlingen under flera år. Här kan konsten tillföra nya värden i stadsrummet. Genom tillfälliga konstprojekt kan stadsrummet bli spännande och stimulerande, samtidigt som det är stökigt. Konsten kan stimulera kontakt mellan människor och öppna upp komplexa frågor i det samtida stadsrummet.

Under omvandlingen och i framväxten av nya stadsrum kan tillfälliga konstnärliga gestaltningar och interventioner ge nya aspekter på våra gemensamma offentliga rum.

Handlingsplan för konst under byggtiden har tagits fram för detta arbete med tillfällig konst under byggnationen av Västlänken.

Göteborg berättar – Poste Restante

Göteborg berättar är ett av Göteborg Stads satsningar inom ramen inför 400-årsjubileet och projektet drivs av kulturförvaltningen. Med projektet vill man uppdatera och bredda historien om staden utifrån ett normkritiskt och intersektionellt hela-staden-perspektiv. Inom projektet Funktek drivs frågor om tillgänglighet på stadens museer, men även inom stadsutveckling. Ett av målen med projektet är att gestaltningen ska frångå den traditionella textskyltningen och istället tala till sinnen som hörsel och/eller känsel. För att prova nya metoder och uttryck av gestaltning i det offentliga rummet valde man därför att lyfta in konstnärliga kompetenser i projektet.

Med utgångspunkt i Järntorget där den historiska demonstrationen för kvinnlig rösträtt ägde rum 1918, fick konstnärsgruppen Poste Restante i uppdrag att ta fram en prototyp till en gestaltning av platsen och händelsen. Syftet med prototypen var att formulera en gestaltningsprincip flexibel nog att tillämpa på vilken historisk händelse och plats som helst i staden.

Poste Restante arbetade fram ett förslag bestående av tre enskilda komponenter som kan vara både permanenta och temporära samt fungera var för sig eller tillsammans. Under våren 2017 kommer prototypen till gestaltningen av Järntorget att testas som en temporär konsthändelse.

Snipan

Parkeringsbolaget har vid två tidigare tillfällen upplåtit fasaden till parkeringshuset Snipan på Första Långgatan till temporära utställningar. Inför den tredje och troligen sista utställningen innan parkeringshuset rivs, önskade Parkeringsbolaget arbeta med en professionell konstnär för en konstnärlig gestaltning.

Sedan i oktober hänger 16 stora bilder av konstnären Martin Formgren på Snipans fasad. Utställningen med titeln *Albedo* är inspirerad av alkemiska förändringsprocesser, något som konstnären också tycker kännetecknar området kring Masthugget och den vitalitet som uppstår när det gamla och slitna existerar sida vid sida med det som är nytt och välpolerat.

Martin Formgren, *Albedo*.

3. ÅRETS UPPFÖLJNING AV ENPROCENTSREGELN

Under år 2016 planerade Göteborgs Stad att genomföra bygguppdrag, investeringar och underhåll, för upp emot 8 miljarder kronor. En procent av 8 miljarder motsvarar 80 miljoner. De konstprojekt som startats under 2016 och som finansierats genom enprocentsregeln har en sammanlagd budget om 18,6 miljoner kronor. Utöver det har projekt för en sammanlagd budget om 5,9 miljoner kronor startats under 2016 och som kommer att falla ut under 2017 års redovisning.

I Göteborgs Stad finns en kvalitetssäkrad och Gemensam Byggprocess (GBP) för stadens 24 byggande förvaltningar och bolag. Processen innehåller bland annat de krav som Göteborgs Stad ställer på bygguppdrag, däribland enprocentregeln. Genom GBP måste byggprojektledarna göra ett aktivt val att välja eller välja bort den konstnärliga gestaltningen i uppdragen, vilket möjliggör en ökad tillämpning.

I 2016 års uppföljning har kulturförvaltningen begärt att bolag och förvaltningar ska ange namn på anlitade konstnärer i projekten. Det har gjorts i syfte att minska problematiken kring att de medel som genereras genom enprocentregeln, används till generella kvalitetshöjningar i byggprojekt.

Kulturförvaltningen har tagit emot 16 uppföljningsrapporter för 2016. Göteborg Egnahem AB och Renova AB har valt att inte skicka in uppföljningsrapport. Av 12 byggande bolag har 10 redovisat sitt arbete och av sex byggande nämnder har sex redovisat sitt arbete med enprocentregeln. Många projekt löper över flera år, projekt som startade 2014 syns även i rapporterna för 2016. De kommunala bolagen redovisar tillsammans 17 konstprojekt under 2016. Nämnderna redovisar tillsammans 22 projekt. Sammanlagt var Göteborg Konst involverade i cirka 15 av dessa projekt under 2016. Den totala summan som avsatts via enprocentregeln under året är 18,6 Mkr.

4. BEDÖMNING OCH SLUTSATSER

Utifrån de svar som inkommit till förvaltningen och som redovisas i sin helhet i bilaga 1, är kulturförvaltningens bedömning att bolag och förvaltningar hanterar arbetet med enprocentsregeln på olika sätt. Två huvudspår kan skönjas, en grupp som önskar konstverk placerade på en given plats och en grupp som ser strategiska fördelar med att arbeta med konstnärer i sina processer. Båda gruppernas tolkning av enprocentsregeln är bra och över tid kommer man kunna lära av varandras olika arbets- och förhållningsätt. Utifrån ett kulturstrategiskt perspektiv och med tanke på de mål som anges i Göteborgs Stads kulturprogram fungerar enprocentsregeln mycket bra. Genom arbetet skapas en långsiktig plattform för att diskutera konst och kultur tillsammans med stadens bolag och förvaltningar.

Konst är en tvärspektoriell fråga som berör ett stort antal offentliga och privata aktörer som beställer, planerar, projekterar, uppför och förvaltar stadens byggnader och miljöer i Göteborg. En bred samverkan mellan gestaltande kompetenser i planering och byggande kan öka miljöernas sociala, kulturella, ekonomiska och ekologiska värde. En ökad kvalitet i gestaltning av offentliga miljöer bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Den generella tendensen under 2016 är att förvaltningar och bolag ser positivt på arbetet med enprocentsregeln. I stadsutvecklingsprojekt ses konstens roll som allt mer självklar.

Kulturförvaltningen behöver uppdaterade arbetsformer och metoder för att kunna förse projekten med relevant konst. En av utmaningarna ligger i att kommunicera fördelarna med att tidigt involvera Göteborg Konst i projekten så att enheten har möjlighet att planera för när konstnärer kan komma in i processen på ett lämpligt och relevant sätt.

Göteborg Konst behöver knyta konstnärlig specialistkompetens till projekten. Kulturförvaltningen ser tydligt att lagen om upphandling är illa anpassat för upphandling av dessa konstnärliga tjänster. De verktyg som finns framtagna för upphandling är inte heller avsedda för upphandling av konstnärliga tjänster.

Av uppföljningen framgår att några kommunala bolag även 2016 valt att inte använda konstnärlig kompetens i processen utan istället har arbetat med dekorativa element på balkonger eller lekredskap som redovisas som konst. Detta är enligt förvaltningens mening en allför bred tolkning av enprocentsregeln, dess syfte och vad som utgör konstnärlig kvalitet. De direktiv som finns kring enprocentsregeln är tydliga och att använda regeln för att finansiera dekoration och byggantikvariska insatser menar förvaltningen inte är i linje med regelns avsikt.

Lokalnämnden har valt att arbeta med enprocentsregeln på ett annat sätt, där kulturförvaltningen och Göteborg Konst inte är involverad i processen. Lokalförvaltningen beställer konst till sina egna projekt och således har staden två parallella, men olika konstprocesser. Det leder till otydlighet i kommunikationen med beställare och konstnärer.

Majoriteten av stadens kommunala bolag och förvaltningar arbetar framsynt med enprocentsregeln. Trafikkontoret, Parkeringsbolaget och Bostadsbolaget har under året funderat över hur de kan arbeta strategiskt med enprocentsregeln framöver. Got Event, Göteborgs Hamn, Göteborg Energi samt park- och naturförvaltningen har i samverkan med Göteborg Konst initierat och genomfört nyskapande och spännande konstprojekt i det offentliga rummet.

Att implementera och arbeta med enprocentsregeln som involverar många aktörer är en stor utmaning. Med tiden kommer konsten bidra till fler demokratiska och stimulerande mötesplatser för alla invånare och besökare i Göteborg Stad.

Uppföljning av Enprocentsregeln 2016

Innehållsförteckning

1 Fastighetsnämnden.....	4
1.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	4
1.2 Budget för konstnärlig gestaltning	4
2 Idrotts- och föreningsnämnden	5
2.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	5
2.2 Budget för konstnärlig gestaltning	5
3 Lokalnämnden	5
3.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	5
3.2 Budget för konstnärlig gestaltning	8
4 Park- och naturnämnden.....	8
4.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	8
4.2 Budget för konstnärlig gestaltning	9
5 Trafiknämnden.....	9
5.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	9
5.2 Budget för konstnärlig gestaltning	9
6 Trygg vacker stad.....	10
6.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	10
7 Göteborg Energi AB.....	10
7.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	10
7.2 Budget för konstnärlig gestaltning	10
8 Förvaltnings AB Framtiden	11
8.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	11
8.2 Budget för konstnärlig gestaltning	12
9 Higab AB.....	12
9.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	12
9.2 Budget för konstnärlig gestaltning	12
10 Fastighets AB Rantorget.....	13
10.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	13
10.2 Budget för konstnärlig gestaltning	13
11 Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag	13
11.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	13
11.2 Budget för konstnärlig gestaltning	14
12 Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	14
12.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	14
12.2 Budget för konstnärlig gestaltning	14

13 Älvstranden Utveckling AB.....	14
13.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	14
13.2 Budget för konstnärlig gestaltning	16
14 Göteborg & Co Kommunintressent AB.....	16
14.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	16
15 Got Event AB.....	16
15.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	16
15.2 Budget för konstnärlig gestaltning	17
16 Göteborgs Hamn AB.....	17
16.1 Göteborgs Stads enprocentsregel	17
16.2 Budget för konstnärlig gestaltning	17

1 Fastighetsnämnden

1.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Cirkus Lorensberg	Krav i markanvisning 2016	Ej definierat	Ej klart	Ej klart	Centrum
Ullevi tennis/ bostäder vid Smålandsgatan	Krav i markanvisning 2016	Ej definierat	Ej klart	Ej klart	Centrum
Selma Lagerlöfs Torg	Diskussion pågår	Ej definierat	Ej klart	Ej klart	Norra Hisingen

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Under 2016 har fastighetsnämnden markanvisat följande projekt med krav på konstnärlig gestaltning: Cirkus Lorensberg, Selma Lagerlöfs Torg samt Ullevi tennis.

Utöver ovanstående projekt ingår även konstnärlig gestaltning som en del av västlänkens stationsplaner för Haga station, Centralen och Korsvägen. En arbetsgrupp är tillskapad med representanter från stat, region och Göteborgs Stad.

Projekt med krav på konstnärlig utsmyckning i detaljplaneskedet

Byggprojekt	Detaljplaneskede	Kort beskrivning av konstprojekt	Stadsdel
Radiotorget		Konstnärlig gestaltning av trappan på torget.	Askim Frölunda Högsbo

1.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
-	-	-

Fastighetskontoret har inte avsatt några särskilda medel för konstnärlig gestaltning i budget 2016. Kostnaden åläggs den markavisade parten.

2 Idrotts- och föreningsnämnden

2.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Lundenhallen	2016	Fasadkonst	Michael Johansson	Marie Holmgren	Örgryte-Härlanda

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Lundenhallen har jämfört med ursprungliga planer försenats till 2017. Under 2016 har upphandling av konstnär genomförts. Hittills har 100 tkr av budgeten om 650 tkr förbrukats.

Nämndens investeringsverksamhet har under 2016 dominerats av byten av tekniska installationer samt upprustningsprojekt.

2.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
100	-	650

Budgetering av medel för konstnärlig utsmyckning sker på projektnivå i de investeringsprojekt där enprocentsregeln är tillämplig. Investeringsbudgetens hantering på nämndnivå innehåller inte dessa detaljer. Förvaltningen har hittills tillämpat enprocentsregeln endast på nybyggnadsprojekt.

3 Lokalnämnden

3.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Gamla Påvelunds-skolan	2014	Utomhus, tre pallar i betong vid huvudentré	Magnus Larsson	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Göteborg
BmSS Trumgatan 2	2015	Utformning av uteplats, "rökbord" i betong	Karin Agelii	Pia Mauno, Thomas Brolin	Askim-Frölunda-Högsbo
BmSS Falkebov. 24	2015	Inomhus, tre gobelänger	Anna Olsson	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Hisingen
Förskola Gropens Gård 36	2015	Utomhus, terrazzoyta med vädersymboler	Leslie Johnson	Pia Mauno, Thomas Brolin	Angered
Sannaskolan	2015	Utomhus portik, träklädd vägg med ljudinstallation o elevmedverkan	Linda Tedsdotter	Pia Mauno, Thomas Brolin	Majorna-Linné
Sannaskolan	2015	Utomhus, skulptur i grönt glas och betong på skolgården	Patrik Bengtsson	Pia Mauno, Thomas Brolin	Majorna-Linné

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Förskola Byvädersgången 31	2015	Utomhus, emaljer på fasad mot Ö och bronsskulptur på legård	Malin Engström	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Hisingen
BmSS Blackev. 62 B	2015	Utformning av uteplats, sittsten o fågelbad i granit	Monica Funck	Pia Mauno, Thomas Brolin	Lundby
BmSS Decenniumg. 80	2015	Utomhus, natur- stensbeläggning på uteplats	Kicki Stenström	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Förskola Aprilgatan 2 A	2014	Utomhus, trädhus på legård	Karl Chilcott	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Gamlestads-skolan	2014	Inomhus, laminat på vikvägg i entré	Marie Sjölander	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Gamlestads-skolan	2014	Utomhus vid huvudentré, markstjärna och diamant i metall	Lena Ignestam, Carina Zunino	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Gamlestads-skolan	2014	Inomhus, tre tryckta bomullstextilier vid elevyta	Anna Bauer	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Gamlestads-skolan	2014	Inomhus, vägg- målning/tapetvägg o objekt i elevyta	Jens Fänge	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Hultskolan	2015	Inomhus, mönster i golv vid huvudentré o målningar på vägg	Fredrik Åkum	Pia Mauno, Thomas Brolin	Askim-Frölunda- Högsbo
Hultskolan	2015	Inomhus, stora målningar på vägg vid bibliotek	Dan Perrin	Pia Mauno, Thomas Brolin	Askim-Frölunda- Högsbo
Hultskolan	2015	Utomhus, tre emaljer med kalejdoskopmotiv på fasader	Maja Droetto	Pia Mauno, Thomas Brolin	Askim-Frölunda- Högsbo
BmSS Liegatan 2 D	2014	Utomhus, bearbetat stenblock som sittplats på uteplats	Thina Segerström	Pia Mauno, Thomas Brolin	Lundby
Dalaskolan, idrott	2016	Utomhus, sgraffito i fem färger på fasad mot N	Jim Berggren	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Göteborg
Utbynässkolan	2014	Inomhus, blockväggen i matsalen har en berättande stor bild	Anna-Britta Sandberg	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Utbynässkolan	2014	Utomhus, fasad mot S resp. V lackerad aluminium i runda former och många färger	Camilla Lothigius	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Utbynässkolan	2014	Utomhus, på den gamla trappan två skulpturer, kompisar, i gjuten aluminium	Maria Boij	Pia Mauno, Thomas Brolin	Östra Göteborg
Förskola Lilla Solstrålegatan 10	2016	Utomhus, fasad mot SV o V, en sol med strålar i marplywood som lyser m.h.a. solceller.	Eric Saline	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Hisingen

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Förskola Torpagatan 50	2016	Utomhus, på gården, en skulptur i målad brons vid entrén till naturmarken och en skulptur i svart diabas och vit marmor inne i naturmarken.	Åsa Holmlund	Pia Mauno, Thomas Brolin	Örgryte-Härlanda
Frejaskolan	2015	Utomhus, vid caféentré, två objekt i plexiglas med koppling till ny resp. riven skola.	Sara Lännerström	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Göteborg
Frejaskolan	2015	Utomhus, på gården mot N finns en stor skulptur, en vägg med portal, i målad aluminium med två klockor.	August Sörenson	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Göteborg
Frejaskolan	2015	Utomhus, 12 hängande och 3 liggande armarurer på innergård lyser upp gården med gult ljus.	Susanne Rönnertz	Pia Mauno, Thomas Brolin	Västra Göteborg

Samtliga projekt är permanenta konstnärliga gestaltningar.

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Följande konstprojekt påbörjades under 2016:

Dalaskolan Idrott, Västra Göteborg
 Förskola, Torpagatan 50, Örgryte-Härlanda
 Rosendalsskolan, Örgryte-Härlanda
 Förskola Lilla Solstrålegatan 10, Västra Hisingen
 Kvibergsskolan F - 3, Östra Göteborg
 BmSS Billdals Björkväg 8, Askim-Frölunda-Högsbo
 BmSS Uggledals Byväg 2, Askim-Frölunda-Högsbo
 Nya Långedragsskolan, Västra Göteborg
 BmSS Stora Tolsereds väg 4, Norra Hisingen
 BmSS Västra Långströmsparken, Västra Hisingen
 Ryaskolan, Västra Hisingen
 Förskola Januarigatan 5, Östra Göteborg
 Altbo Victor Hasselblads gata 41, Social Resurs (Askim-Frölunda-Högsbo)
 Björkåsskolan, Askim-Frölunda-Högsbo
 Kvibergsskolan 4 - 9, Östra Göteborg
 Lindholmen gymnasium, UBF (Lundby)
 Förskola Eckragatan 36, Västra Göteborg
 BmSS Klåva Gårdsväg 6, Askim-Frölunda-Högsbo
 BmSS Flintyxegatan 2, Västra Göteborg

Följande konstprojekt avslutades under 2016:

Hovåsskolan, Britt Ignell Karlbrand, Askim-Frölunda-Högsbo
 BmSS Byvädersgatan 34, Ingall Sjöblom, Västra Hisingen
 Västerhedsskolan, Annelie Pihlgren, Askim-Frölunda-Högsbo
 Västerhedsskolan, Sara Nilsson, Askim-Frölunda-Högsbo
 Västerhedsskolan, Zsuzsanna Larsson Gilice, Askim-Frölunda-Högsbo

Västerhedsskolan, Marie Palmgren, Askim-Frölunda-Högsbo
 Förskola Övre Hallegatan 1 B, Johan Röing, Lundby
 Förskola Fjällblomman 5, Tom Bogaard, Angered
 Landamäreskolan, Jan Cardell, Västra Hisingen
 Landamäreskolan, Anna Lamberg, Västra Hisingen
 Landamäreskolan, Amalia Kenamets, Västra Hisingen,
 Landamäreskolan, Åsa Norberg, Jenny Sundén, Västra Hisingen
 Förskola Gropens Gård 36, Leslie Johnson, Angered
 Ellen Keyskolan, Jennie McMillen, Norra Hisingen
 Ellen Keyskolan, Ann-Jeanette Sjölander, Norra Hisingen
 Ellen Keyskolan, Jakob Sjöstedt, Norra Hisingen
 BmSS Kageledsbacken 15, Lisel Garsveden, Örgryte-Härlanda
 BmSS Falkebovägen 24, Anna Olsson, Västra Hisingen
 Förskola Byvädersgången 31, Malin Engström, Västra Hisingen

3.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
Budget 7 565	Budget 4 190	Budget 4 038
Inköp 6 600	Inköp 3 751	Inköp 3 689

Lokalnämnden hade för de inköp som har genomförts under 2016, avsatt 7 565 tkr i budgeten för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln. Under 2016 har sammanlagt 30 verk köpts in för 6 600 tkr. Mellanskillnaden 965 tkr har använts för fundament under mark, förstärkningar, el, belysning m.m. till de olika inköpta verken samt till ersättning för de konstkonsulter som anlåtats av Lokalförvaltningen, i arbetet med konstnärlig gestaltning.

4 Park- och naturnämnden

4.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Ombyggnad	2015	Nytt konstverk i Redbergsparken.	Alina Chaiderov	Stina Östberg, Oscar Ramos	Örgryte

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Förvaltningen har med start 2015 och med fortsättning under 2016 tillsammans med Göteborg Konst utsett en konstnär som skapat ett nytt konstverk i Redbergsparken. Projektet har pågått under två år och slutbesiktigades i december 2016. Projektet har disponerat förvaltningens samlade årliga bidrag till enprocentsregeln på 250 tkr, kostnaden för projektet uppgick till ca 425 tkr för åren 2015 och 2016.

4.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
250	250	-

Park och naturnämnden avsatte ingen fast summa i budgeten för 2014. Sedan 2015 har förvaltningen lagt upp en särskild budgetpost inom förvaltningens investeringsram motsvarande 250 tkr per år. Vid vissa tillfällen väljer förvaltningen, beroende på projekt och kostnad, att driva konstprojekten över en tvåårsperiod vilket nu har gjorts för 2015-2016.

5 Trafiknämnden

5.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Tunnel under Västerleden	2016	Konstnärlig ljussättning	Patrik Bengtsson	Pia König	Västra Frölunda
Gångtunnel vid Rambergsvägen vid Vättleskolan	2016	Konstnärlig ljussättning	Marie Dahlstrand	Pia König	Angered

5.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
300	2 650	2 800

År 2014 och 2015 har konstnärliga ljusinstallationer utförts i ett flertal gång- och cykeltunnlar i Majorna, Hjällbo, Angered, Biskopsgården och Västra Frölunda.

Andra former av förskönande åtgärder i trafikkontorets investeringsprojekt år 2014 och 2015 har inte kunnat godkännas som tillämpning av enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning på grund av att villkoren inte har varit uppfyllda.

År 2016 har ägnats år en lärandeprocess gällande hur enprocentsregeln kan tillämpas. Under 2016 har trafikkontoret arbetat fram en rutin för tillämpningen i dialog med kulturförvaltningen (Göteborg Konst). Rutinen kommer att redovisas under första kvartalet 2017.

I trafiknämndens investeringsplan har en särskild enprocentspost avsatts för ett antal utpekade projekt. Posten omfattar 5,3 mnkr år 2017 och 10 mnkr per år för åren 2018 respektive 2019.

6 Trygg vacker stad

6.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Då Trygg, vacker stad inte har någon investeringsbudget har inga medel avsatts kopplat till specifika byggprojekt. Trygg, vacker stad arbetar dock med konst på andra sätt genom projekten Ljuskonst samt Kultursamverkan.

Projekt Ljuskonst

I samverkan med kulturförvaltningen påbörjades 2014 ett pilotprojekt kring hur vi kan arbeta med ljus och konst i tunnlar för att öka trygghet och trivsel. De konstnärliga gestaltningarna i projektet är av permanent karaktär. Projektet Ljuskonst har en nära koppling till kulturförvaltningens arbete med enprocentsregeln om offentlig konst och Göteborgs deltagande i LUCI (Lighting Urban Community International), projektet Light and Art. Under 2016 fortsatte arbetet, baserat på det metodarbete som utformats under 2014 och 2015. En konceptrapport har tagits fram under året. Efter ett första urval av kulturförvaltningen tilldelades uppdraget att utforma tunneln under Rannebergsvägen i Angered till konstnär Marie Dahlstrand. Projektet pågår.

Projekt Kultursamverkan

Kulturförvaltningen bjöd 2016 in övriga förvaltningar att delta i projektet Artscape, som är Sveriges största gatukonstprojekt. Projektets syfte är framförallt att människor ska få möjlighet att använda sitt kreativa uttryck med workshops och aktiviteter runt om i staden. Trygg, vacker stad deltog som delfinansiär samt medarrangör till en workshop. De konstnärliga gestaltningarna i projektet är av såväl permanent som temporär karaktär. Projektet är avslutat.

7 Göteborg Energi AB

7.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Göteborg Energi har inte utfört någon konstnärlig gestaltning under 2016 men avsätter 3 mnkr för utsmyckning av Rosenlundsverket under 2017.

7.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

Utgiften 2014 avser konst av Carl Bjerkås på huvudkontoret Rantorget, 140 800 kr. Göteborg Energi har inte någon kostnad för konstnärlig gestaltning i budgeten för 2016.

8 Förvaltnings AB Framtiden

8.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Nyproduktion Egnahemsvägen	2015	Keramikplattor infällda i tegelvägg, permanent	Åsa Greaker	Marie Holmgren	Landala
Majviken	2015	Akvarellmålning uppsatt i korridor i konceptboende. "Next Step Living", permanent	Britt-Marie Lystrand	-	Majorna
Utemiljöprojekt Kortedala	2016	Träskulptur, kotte, permanent	Björn Edsholm	-	Kortedala
Utsmyckning utemiljö Blidvädersgatan	2016	Skulptur, permanent	Ragnhild Alexandersson	Marie Holmgren	Södra Biskopsgården
Jöns Rundbäcks plats	2016	Utsmyckning 4 st pelare, permanent	Klas Eriksson	Stina Österberg	Kvillebäcken
Dimvädersgatan mur	2016	Muralmålning, permanent	Micke Rickman, Mona Al Weswasi	-	Norra Biskopsgården
Nybyggnad Bankogatan	2014	Grafisk profil vid entreér, utsmyckningar i gårdsmiljö etc.			Högsbo
Nybyggnad Allmänna vägen	2015	Utsmyckning på befintlig fastighet, antikvariska merkostnader, takgesims, glasveranda etc. Träspåspanel på nya huset.			Majorna
Jungmansg och Ojekvarnsg	2016	Utsmyckning av konstruktioner i utemiljön			Majorna
Siriusgatan	2016	"Rättvisepaviljongen"		Chalmers	Gärdsås
Långängen	2016	Screentryckta balkongskärmar samt utvändigt mönstrad kakelsättning ovan entréer.			Kvillebäcken
Merkuriusgatan	2015	Färgsättning av balkongskärmar, färgade skivor satta i mönsterskapande skift.			Bergsjön
Tellusgatan	2015	Färgsättning av balkongskärmar och fasadskivor, mönstersättning			Bergsjön
Gånglåten	2016	Temalekplats med bl a lekskeppet Götheborg			Västra Frölunda
Glasmästaregatan	2016	Växtnivåmålningar på radiatorer	Lena Pohlman		Krokslätt

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Olle Nysteds plats	2016	Målade kakelplattor av barn i Olskroken	Barn i Olskroken		Olskroken
Hjällbo Lillgata	2016	ca 60 m väggmålningar	Ungdomar i Hjällbo		Hjällbo
Bergsgårdsgärdet	2016	ca 50 kvm mosaik	Ungdomar i Hjällbo		Hjällbo

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Framtidenkoncernen har en koncerngemensam grupp som ansvarar för ett gemensamt konstprogram med riktlinjer och mallar för arbetet med konst och enprocentsregeln. Framtidenkoncernen har också en beräkningsmodell för hur stor summa av total produktionskostnad för underhåll och nyproduktion som ska budgeteras till konst. I konstgruppen är alla allmännyttiga bolag i Framtidenkoncernen delaktiga. Program och riktlinjer har beslutats och antagits av VD-rådet under 2015 och respektive bolag ansvarar för att efterleva programmet för konst.

Framtidenkoncernen har ett stort antal konstföremål. Vi arbetar med att inventera, okulärbesiktiga, underhålla vid behov samt samla in erforderlig fakta om verken. Vi uppdaterar och kvalitetssäkrar även informationen i konst databasen. Detta arbete är löpande.

I samband med nyproduktion men även till viss del i samband med större underhållsprojekt har huskroppar och trädgårdar smyckats med konstföremål med olika karaktär och i varierande omfattning enligt tabellen.

8.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
9 334	5 100	-

9 Higab AB

9.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Inga Fastigheter inom Higab har 2016 tillämpat enprocentsregeln

9.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
0 kr	1570	1400

År 2016 har Higab inte tillämpat enprocentsregeln. År 2015 tillämpades enprocentsregeln för konst till Bravida Arena. År 2014 tillämpades enprocentsregeln för konst till Stadsbiblioteket.

10 Fastighets AB Rantorget

10.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Fastighets AB Rantorget har inte tillämpat enprocentsregeln 2016.

10.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
0	0	0

Kompletterande information

Fastighets AB Rantorget har inte tillämpat enprocentsregeln under åren 2014-2016.

11 Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag

11.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Parkeringsanläggning på Skeppsbron	2011	Permanent konstnärlig gestaltning av det så kallade gångstråket i parkeringsanläggningen.	1	Lucy Skaer	Centrum

Parkeringsanläggning på Skeppsbron

Parkeringsbolaget ska bygga en parkeringsanläggning vid dagens Skeppsbrokaj. Det byggs i två plan och löper 300 meter längs utmed kajen. Det blir en naturlig del av det övriga stadsrummet med passager till området. Parallellt med långsidan går ett väderskyddat gångstråk, och i den delen ska konstverk integreras. Anläggningen ska sätta människan, inte bilen, i fokus. Med bland annat enprocentsregeln skapas en attraktiv anläggning dit människor kan komma, även om de inte parkerar sin bil. Det unika med Skeppsbron är att konstnären Lucy Skaer jobbar i nära samarbete med arkitekterna som ritar anläggningen. Det skapar en spännande och integrerad lösning.

Övrigt konstprojekt som inte är kopplat till enprocentsregeln

Sedan i oktober finns en ny temporär utställning på fasaden på Nordhemsgatan P-hus. Det är 16 verk av konstnären Martin Formgren som kommer att hänga uppe i ett år för att tillgängliggöra konst i det offentliga rummet. Kostnad ca 150 tkr.

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

Byggnation av parkeringsanläggningen påbörjas under 2017 och beräknas vara klar 2021. Lucy Skaer har tilldelats uppdraget för den konstnärlig gestaltning motsvarande två mnkr. Sex mnkr totalt är avsatt till gestaltning.

11.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
400	Inget att rapportera	Inget att rapportera

Utfallet 2016 är 400 tkr kopplat till Skeppsbroprojektet. Inget enskilt beslut är taget kopplat till konstnärlig gestaltning utan beslut finns för total projektbudget där gestaltning ingår.

12 Förvaltnings AB GöteborgsLokaler

12.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
-	-	-	-	-	-

Under 2016 har förvaltningen nyproducerat skulpturen Myran av Åke Jönsson som blivit stulen från Tuve Torg. Förvaltningen har också bidragit till att upplåta plats och montera belysning av väggmålning på Bergsjön Centrum, vilket ingick i Artscape.

Under 2016 har förvaltningen inte haft större byggprojekt utan byggprojekten har gällt många mindre projekt såsom fönsterbyte, takomläggningar och liknande.

12.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
0	0	0

Under 2017 kommer vi att påbörja nybyggnationer i Selma stad. För att få med konsten är medarbetare från kulturförvaltningen inbjuden till möte med byggherregruppen.

13 Älvstranden Utveckling AB

13.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Santos Idrottshall	2016	Konst i två idrottshallar	Ej utsedd ännu	Jenny Sundén Åsa Norberg	Lundby
Projekt Lindholms- hamnen	2016	Processen precis inledd. Upphandling av konstkonsult pågår.	Ej utsedd ännu	Ej utsedd ännu	Lindholmen

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Kvillebäcken	2007	Se kompletterande text nedan			Kvillebäcken
Inre Sannegården	2010	Se kompletterande text nedan			Lundby
Örgryte Torp	2014	Byggkonsortiet avsatt 2 mnkr för arkeologi och konstnärlig utsmyckning		Det finns ett detaljerat gestaltungsprogr am med förslag på utsmyckning	Örgryte-Härlanda
Västra Eriksberg	2006	Se kompletterande text nedan			Lundby

Kvillebäcken

Bostadsbolaget har klätt sina pelare med gammalt trasigt kakel, "Skall ses som en kommentar till Göteborg arbetarhistoria"

Wallenstam har gjort en gigantisk etsning i sin bullerskärm av glas, föreställande Gustav Dahlén och beskrivning av hans gärningar, detta återfinns på flera ställen i kvarteret.

Inre Sannegården

Gestaltningen och utformningen av allmän plats och framför allt med ingående park och torgytor kan betraktas som konstnärligt inslag och till huvudsak färdigställt redan mellan 2010-2014.

Västra Eriksberg

Inom Västra Eriksberg har förutom gestaltning och utformning av allmän plats tidigare planerats och genomförts ett antal konstutsmykningsprojekt:

- Ljussättning av allmän plats vilket även fått internationellt erkännande och prisbelönats (2007-2009)
- Separat konstutsmyckning och stensulptur inom De fyra vindarnas plats (2010)
- Separat konstutsmyckning av fundament inom Stapelbädden ”Blue peter” (2013)

Därutöver är bevarandet och medverkan till byggnadsminnesförklaringen av bockkranen som stadsskulptur den största insatsen.

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

På Skeppsbron är påbörjat ett arbete med konstprogram under hösten. Kostnaden för detta kommer nästa år och är i storleken 75 000 kr. Kostnaden ingår i förvaltningens budget för genomförandeskedet på Skeppsbron (totalt 11,6 mnkr). Budgeten går över flera år.

Utfört 2016

Skeppsbron Etapp 1 (Spårväg) Trafikkontoret har under 2016 avslutad arbeten här. Förvaltningen förutsätter att trafikkontoret rapporterar detta.

Skeppsbron Etapp 2 (Kvarter) är i förberedande genomförandeskede. Omfattningen av offentliga investeringar är i storleksordning 3-400 mnkr kommande 10 åren.

I tillägg kommer Kajgaraget som, om det byggs av P-bolaget, vill utgöra en investering på 6-700 mnkr kommande 5 åren. Arbetet påbörjas 2017. P-bolaget rapporterar detta.

På Masthuggskajen har förvaltningen under 2016 bara arbetat med detaljplan. Detta arbete kommer fortsätta också under 2017.

Kvillebäcken startade runt 2007 och kom igång 2009-2010. Enprocentsregeln finns därför inte med i konsortiets ursprungliga budget. Det som gjorts tidigare år i Kvillebäcken är: En bronsstaty i form

av en byst av en kvinna som vann en tävling - den finns vid bron mot parken (2013), Wallenstam har i sina trapphus flera våningar höga målningar – kan ses från Gustav Dahlgsgatan, HSB har prytt fasader med fågelskulpturer.

13.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
-	1 800	
-	95	45

Budget under som löpte både 2014 och 2015 avser Konstprogram och Gestaltningssarbete i Masthugskajen. Budget under 2015 avser "Berget" i Frihamnen.

De flesta av bolagets program och projekt är inne i ett planeringsskede där budgetering inte har skett ännu. Bolagets avsikt är att följa enprocentsregeln för konstnärlig utsmyckning i alla program och projekt.

14 Göteborg & Co Kommunintressent AB

14.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Av dotterbolagen till Göteborg & Co Kommunintressent AB är det enbart Got Event AB som tillämpat enprocentsregeln under 2016. Got Event rapporterar separat.

15 Got Event AB

15.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Scandinavium Utveckling 2016-2017 Projektet är ett samverkansprojekt mellan Got Event och Higab. Got Event ansvarar för konstprogram och Higab för utförandet.	2016	Permanent konstnärlig gestaltning på Scandinaviums utvändiga tomtmark.	Judith Hopf (upphandlad av Higab)	Jennie Sundén och Åsa Norberg (upphandlade av Got Event)	Centrum

15.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
150 tkr som avser konstkonsult i Scandinaviumprojektet, se ovan (Higab har avsatt 1 mnkr för konstnärens arbete)	0	0

Got Events investeringsprojekt för övrigt de tre aktuella åren har främst varit av evenemangsteknisk karaktär, tillgänglighetsanpassningar samt mindre projekt av typen lokalanpassningar.

16 Göteborgs Hamn AB

16.1 Göteborgs Stads enprocentsregel

Ny-, till- och ombyggnader 2016

Byggprojekt	Projektstart År	Kort beskrivning av konstprojektet	Ange deltagande konstnärer	Ange konstkonsult	Ange stadsdel
Port Entry	2015	Utsmyckning i Entré	Runo Lagomarsino	- - - -	Västra Hisingen

Kompletterande information angående angivna ny-, om- och tillbyggnader

I nybyggnation av Port Entry, ny entré till hamnen i ytterhamnsområdet, har bolaget inkluderat en konstnärlig gestaltning. Byggnation är slutförd och belopp framgår i tabell nedan.

Bolaget har följt stadens anvisningar vad gäller konstnärlig utsmyckning och har upphandlat konstnär med 336 000 kr.

16.2 Budget för konstnärlig gestaltning

Budget för konstnärlig gestaltning genom enprocentsregeln per år

År 2016 (tkr)	År 2015 (tkr)	År 2014 (tkr)
336	0	0

Göteborg Konst / Göteborgs Stads kulturförvaltning, december 2016

Text: Göteborg Konst

Foto: Göteborg Konst, Jan Peter Dahlqvist

Form: Kommunikation Fri konst och kultur

www.goteborgkonst.com